CATAVASIER

STAVROPOLEOS

ÎNTRU SLAVA SFINTEI ŞI CELEI DE O FIINŢĂ,
DE VIAŢĂ FĂCĂTOAREI ŞI NEDESPĂRŢITEI TREIMI

CATAVASIER

SAU OCTOIH MIC

TIPĂRIT CU APROBAREA SFÂNTULUI SINOD
ŞI CU BINECUVÂNTAREA PREA FERICITULUI PĂRINTE

TEOCTIST

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ŞI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREŞTI – 2002

PARTEA ÎNTÂI

CÂNTĂRILE ÎNVIERII PE CELE OPT GLASURI

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI I

RÂNDUIALA VECERNIEI DE SÂMBĂTĂ SEARA

După ce s-a citit Ceasul al IX-lea (vezi în Ceaslov), preotul zice: Binecuvântat este Dumnezeul nostru...

Cântăreţul (în mănăstiri cel mai mare), închinându-se de trei ori, zice: Amin. Şi îndată:

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Însuşi Hristos, Împăratul şi Dumnezeul nostru*.

---

* Când se face Priveghere (la mănăstiri), Veniţi să ne închinăm... se cântă pe glasul al 8-lea, precum se arată în cărţile de psaltichie (la *Anixandare*).

Şi citeşte rar, cu glas lin şi dulce

PSALMUL 103

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte! În strălucire şi în mare podoabă Te-ai îmbrăcat; Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină; Cel ce întinzi cerul ca un cort; Cel ce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui; Cel ce pui norii suirea Ta; Cel ce umbli peste aripile vânturilor; Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri şi pe slugile Tale pară de foc; Cel ce ai întemeiat pământul pe temeliile lui şi nu se va clătina în veacul veacului. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea Lui; peste munţi vor sta ape. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău se vor înfricoşa. Se suie munţi şi se coboară văi, în locul în care le-ai întemeiat pe ele. Hotar ai pus, pe care nu-l vor trece şi nici nu se vor întoarce să acopere pământul. Cel ce trimiţi izvoare în văi, prin mijlocul munţilor vor trece ape; adăpa-se-vor toate fiarele câmpului, asinii sălbatici setea îşi vor potoli. Peste acelea păsările cerului vor locui; din mijlocul stâncilor vor da glas. Cel ce adăpi munţii din cele mai de deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale se va sătura pământul. Cel ce răsari iarbă dobitoacelor şi verdeaţă spre trebuinţa oamenilor; ca să scoată pâine din pământ, şi vinul veseleşte inima omului; ca să veselească faţa cu untdelemn şi pâinea inima omului o întăreşte. Sătura-se-vor copacii câmpului, cedrii Libanului pe care i-ai sădit; acolo păsările îşi vor face cuib. Locaşul cocostârcului în chiparoşi. Munţii cei înalţi adăpost cerbilor, stâncile scăpare iepurilor. Făcut-ai luna spre vremi, soarele şi-a

cunoscut apusul său. Pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte, când vor ieşi toate fiarele pădurii; puii leilor mugesc ca să apuce şi să ceară de la Dumnezeu mâncarea lor. Răsărit-a soarele şi s-au adunat şi în culcuşurile lor se vor culca. Ieşi-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa până seara. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut! Umplutu-s-a pământul de zidirea Ta. Marea aceasta este întinsă şi largă; acolo se găsesc târâtoare, cărora nu este număr, vietăţi mici şi mari. Acolo corăbiile umblă; balaurul acesta pe care l-ai zidit, ca să se joace în ea. Toate către Tine aşteaptă ca să le dai lor hrană la bună vreme. Dându-le Tu lor, vor aduna.

Deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătăţi, dar întorcându-Ţi Tu faţa Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor şi se vor sfârşi şi în ţărână se vor întoarce. Trimite-vei duhul Tău şi se vor zidi şi vei înnoi faţa pământului. Fie slava Domnului în veac! Veseli-se-va Domnul de lucrurile Sale. Cel ce caută spre pământ şi-l face pe el de se cutremură; Cel ce se atinge de munţi şi fumegă. Cânta-voi Domnului în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi fi. Plăcute să-I fie Lui cuvintele mele, iar eu mă voi veseli de Domnul. Piară păcătoşii de pe pământ şi cei fără de lege, ca să nu mai fie. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Şi iarăşi:

Soarele şi-a cunoscut apusul său. Pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în veciì veciìlor, Amìn.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule;

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule;

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Când se face Priveghere, după rânduiala din mănăstiri, partea din psalmul 103, începând de la: Deschizând Tu mâna Ta..., se cântă pe glasul al optulea, după cum urmează:

Deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătate (refren nr. 1). Binecuvântat eşti,Doamne.

Iar întorcându-Ţi faţa Ta se vor tulbura; lua-vei duhul lor şi se vor sfârşi; şi în ţărâna lor se vor întoarce (refren nr. 1).

Trimite-vei duhul Tău şi se vor zidi; şi vei înnoi faţa pământului (refren nr. 1).

Fie mărirea Domnului în veac; veseli-se-va Domnul de lucrurile Sale (refren nr. 1).

Cel ce caută spre pământ, şi-l face pe el de se cutremură; Cel ce se atinge de munţi şi fumegă (refren nr. 2). Minunate sunt lucrurile Tale, Doamne.

Cânta-voi Domnului în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu până ce voi fi (refren nr. 2).

Îndulcească-se Lui vorba mea; şi eu mă voi veseli de Domnul (refren nr. 2).

Piară păcătoşii de pe pământ şi cei fără de lege ca să nu fie (refren nr. 2).

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul; soarele şi-a cunoscut apusul său; pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte (refren nr. 3). Slavă Ţie, Doamne, Celui ce ai făcut toate.

Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate întru înţelepciune le-ai făcut (refren nr. 3).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh (refren nr.3).

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin (refren nr. 3).

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule (de 3 ori).

Preotul (sau diaconul, dacă este) rosteşte ectenia mare. După fiecare cerere a ecteniei, rostită de preot (diacon), cântăreţii se închină cu cuviinţă şi evlavie, la cuvintele din ectenie ... Domnului să ne rugăm, cântând, împreună cu credincioşii din biserică, răspunsurile rânduite (Doamne miluieşte şi celelalte); se închină, de asemenea, la ecfonisul ecteniei. Aşa trebuie să se facă la toate celelalte ectenii din rânduiala Vecerniei, ca şi din oricare altă sfântă slujbă.

După ecfonisul ecteniei, cântăreţul (în mănăstiri citeţul rânduit) zice, din faţa analogului aşezat din vreme în mijlocul bisericii (sub policandru): Amin, Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă... Şi acum... şi începe să citească sâmbătă seara Catisma întâi împărţită în trei stări (părţi); la fiecare stare (Slavă...) citeţul face sfârşitul obişnuit, iar preotul (sau diaconul, dacă este) rosteşte ectenia mică.

Atunci când se face Priveghere (ca la mănăstiri), precum şi la sărbătorile Sfinţilor cu Polieleu, se cântă Fericit bărbatul..., adică următoarele stihuri alese, din prima stare a Catismei întâi:

Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor n-a stat şi pe scaunul hulitorilor n-a şezut. Aliluia!

Că ştie Domnul calea drepţilor, iar calea necredincioşilor va pieri. Aliluia!

Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi de El cu cutremur. Aliluia!

Fericiţi toţi cei ce nădăjduiesc în El. Aliluia!

Scoală, Doamne, mântuieşte-mă, Dumnezeul meu. Aliluia!

A Domnului este mântuirea şi peste poporul Tău binecuvântarea Ta. Aliluia!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Aliluia!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin. Aliluia!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule (de 3 ori).

După citirea Catismei (sau după ce s-a cântat Fericit bărbatul...), preotul (diaconul) rosteşte ectenia mică; apoi cântăreţii cântă, pe glasul de rând al Octoihului,

PSALMUL 140

(primele două stihuri se cântă pe larg, adică stihiraric)

Doamne, strigat-am către Tine, auzi-mă; ia aminte la glasul rugăciunii mele, când strig către Tine, auzi-mă, Doamne!

Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară, auzi-mă, Doamne!

(Stihurile următoare se cântă mai repede, adică irmologic).

Pune, Doamne, strajă gurii mele şi uşă de îngrădire împrejurul buzelor mele.

Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să-mi dezvinovăţesc păcatele mele.

Cu oamenii cei ce fac fărădelege şi nu mă voi însoţi cu aleşii lor.

Certa-mă-va dreptul cu milă şi mă va mustra; iar untul de lemn al păcătoşilor să nu ungă capul meu.

Că încă şi rugăciunea mea este împotriva vrerilor lor; prăbuşească-se de pe stâncă judecătorii lor;

Auzi-se-vor graiurile mele, că s-au îndulcit. Ca o brazdă de pământ s-au rupt pe pământ, risipitu-s-au oasele lor lângă iad.

Căci către Tine, Doamne, Doamne, ochii mei, spre Tine am nădăjduit, să nu iei sufletul meu.

Păzeşte-mă de cursa care mi-au pus mie şi de smintelile celor ce fac fărădelege.

Cădea-vor în mreaja lor păcătoşii, ferit sunt eu, până ce voi trece.

PSALMUL 141

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Domnul m-am rugat.

Vărsa-voi înaintea Lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea Lui voi spune.

Când lipsea dintru mine duhul meu, Tu ai cunoscut cărările mele.

În calea aceasta în care am umblat, ascuns-au cursă mie.

Luat-am seama de-a dreapta şi am privit şi nu era cine să mă cunoască.

Pierit-a fuga de la mine şi nu este cel ce caută sufletul meu.

Strigat-am către Tine, Doamne, zis-am: «Tu eşti nădejdea mea, partea mea eşti în pământul celor vii».

Ia aminte spre rugăciunea mea, că m-am smerit foarte.

Izbăveşte-mă de cei ce mă prigonesc, că s-au întărit mai mult decât mine.

Şi îndată se cântă

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Rugăciunile noastre cele de seară primeşte-le, Sfinte Doamne, şi ne dă nouă iertare păcatelor, că Tu singur eşti Cel ce ai arătat în lume învierea.

Stih: Pe mine mă aşteaptă dreptii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Înconjuraţi, popoare, Sionul şi-l cuprindeţi pe el şi daţi slavă, într-însul, Celui ce a înviat din morţi; că Acesta este Dumnezeul nostru, Cel ce ne-a izbăvit de fărădelegile noastre.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu!

Veniţi, popoare, să lăudăm şi să ne închinăm lui Hristos, slăvind învierea Lui cea din morţi, că Acesta este Dumnezeul nostru, Care a izbăvit lumea de înşelăciunea vrăjmaşului.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale cu luare-aminte la glasul rugăciunii mele.

Veseliţi-vă, ceruri, trâmbiţaţi, temeliile pământului, munţilor, vestiţi bucurie! Că iată, Emmanuel pe Cruce a pironit păcatele noastre; şi Cel ce dă viaţă, moartea a omorât, pe Adam înviindu-l, ca un iubitor de oameni.

Stihiri pe şase:

Stih: DeTe vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Pe Cel ce cu trupul, de voie, pentru noi a fost răstignit, a pătimit şi a fost îngropat şi a înviat din morţi, să-L lăudăm, grăind: Întăreşte în dreapta credinţă Biserica Ta, Hristoase, şi împacă viaţa noastră, ca un bun şi iubitor de oameni.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Înaintea mormântului Tău celui de viaţă primitor, stând noi, nevrednicii, cântare de slavă aducem îndurării Tale celei negrăite, Hristoase Dumnezeul nostru;

că Cruce şi moarte ai primit, Cel ce eşti fără de păcat, ca să dăruieşti lumii învierea, ca un iubitor de oameni.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii, să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Pe Cuvântul cel împreună cu Tatăl fără de început şi împreună-veşnic, Care din pântece fecioresc în chip de negrăit a ieşit şi Crucea şi moartea pentru noi de voie a primit, şi a înviat întru slavă, să-L lăudăm, grăind: Dătătorule de viaţă, Doamne, slavă Ţie, Mântuitorul sufletelor noastre.

Următoarele trei stihuri se cântă cu stihirile sfântului din ziua respectivă, de la Minei, dacă acolo nu sunt decât trei stihiri, fără altă indicaţie:

Că la Domnul este milă şi multă mântuire la El, şi El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-L pe El toate popoarele.

Că s-a întărit mila Lui peste noi şi adevărul Domnului rămâne în veac.

Dacă la Minei sunt trei stihiri, dar cu indicaţia pe şase, atunci se cântă numai şase stihiri ale Învierii şi se adaugă de la Minei cele trei stihiri, repetând pe cea dintâi şi începând cu stihul: Din straja dimineţii...

Dacă la Minei sunt doi sfinţi şi şase stihiri, ori sfânt cu Priveghere sau cu Polieleu, se cântă numai primele patru stihiri ale Învierii şi se adaugă de la Minei toate cele şase, începându-le cu stihul: De Te vei uita la fărădelegi...

În perioada Triodului şi a Penticostarului (adică de la Duminica Vameşului şi a Fariseului până la Duminica întâia după Rusalii), sâmbătă seara nu se pun stihiri de la Minei, decât dacă e sfânt cu Polieleu; altfel, se pun stihirile din Triod sau din Penticostar.

La celelalte sărbători, în afară de duminici, stihirile se cântă numai de la Minei (Triod sau Penticostar), care arată atât numărul stihirilor de cântat (de obicei şase sau opt, iar la unele sărbători împărăteşti chiar

zece), cât şi glasul pe care se vor cânta şi pe care se cântă şi: Doamne, strigat-am...

După ce s-a cântat ultima stihiră de la Minei (Triod sau Penticostar), sâmbătă seara urmează Slavă..., a sfântului de la Minei (Triod sau Penticostar), dacă are; dacă nu are, se cântă numai Slavă... Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica, glasul 1):

Pe ceea ce este mărirea a toată lumea, care din oameni a răsărit şi pe Stăpânul L-a născut, uşa cea cerească, lauda celor fără de trup şi podoaba credincioşilor, pe Maria Fecioara să o lăudăm. Că aceasta s-a arătat cer şi biserică a Dumnezeirii; aceasta, peretele cel din mijloc al vrajbei surpându-l, pace a adus şi împărăţia a deschis. Deci, pe aceasta având-o întărire a credinţei, apărător avem pe Domnul, Cel ce S-a născut dintr-însa. Îndrăznească, dar, îndrăznească poporul lui Dumnezeu. Că Acesta va birui pe vrăjmaşi, ca un atotputernic.

La celelalte sărbători în afară de duminici, cântăm Slavă... Şi acum..., aşa cum arată Mineiul (Triodul sau Penticostarul) la locul respectiv. Vineri seara se cântă totdeauna la Şi acum... numai Dogmatica glasului de rând din Octoih.

În timp ce se cântă stihira de la Şi acum..., preotul face Vohodul (ieşirea cu cădelniţa); cântăreţii coboară atunci din strană, iar după ce preotul (sau diaconul, dacă este) rosteşte: Înţelepciune, drepţi!, cântăreţul (în mănăstiri cel mai mare) citeşte sau cântă:

Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului Fericitului, Iisuse Hristoase! Venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de

glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta, lumea Te slăveşte.

(La slujba în sobor, e obiceiul ca Lumină lină... să se cânte de tot soborul slujitorilor, împreună cu cântăreţii).

Apoi preotul: Să luăm aminte. Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul (sau diaconul, dacă este): Înţelepciune. Să luăm aminte.

Iar cântăreţii cântă

Prochimenul zilei

Sâmbătă seara, glasul al 6-lea:

Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat (ps. 92, 1).

(de patru ori: prima dată fără stih, apoi de trei ori cu stihurile care urmează:)

Stih: Îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins (ps. 92, 1).

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clăti (ps. 92, 2).

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92, 7).

În celelalte zile ale săptămânii Prochimenul se cântă numai de trei ori.

Duminică seara, glasul al 8-lea:

Iată, acum binecuvântaţi pe Domnul, toţi slujitorii Domnului (ps. 133,1).

Stih: Cei ce staţi în casa Domnului, în curţile casei Dumnezeului nostru (ps. 133, 1).

Luni seara, glasul al 4-lea:

Domnul mă va auzi, când mă voi ruga către Dânsul (ps. 4, 3).

Stih: Când Te-am chemat, m-ai auzit, Dumnezeul dreptății mele (ps. 4, 3).

Marți seara, glasul 1:

Mila Ta, Doamne, mă va urma în toate zilele vieții mele (ps. 22, 7).

Stih: Domnul mă va paște și nimic nu-mi va lipsi; la loc de pășune, acolo m-a sălășluit (ps. 22, 1-2).

Miercuri seara, glasul al 5-lea:

Dumnezeule, întru numele Tău mântuiește-mă și întru puterea Ta mă judecă (ps. 53, 1).

Stih: Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte cuvintele gurii mele (ps. 53, 2).

Joi seara, glasul al 6-lea:

Ajutorul meu de la Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul (ps. 123, 8).

Stih: Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu (ps. 120, 1).

Vineri seara, glasul al 7-lea:

Dumnezeule, sprijinitorul meu ești Tu și mila Ta mă va întâmpina (ps. 58, 10).

Stih: Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Dumnezeule, și de cei ce se scoală împotriva mea izbăvește-mă (ps. 58, 1).

După cântarea Prochimenului, la Praznicele Împărătești și la sărbătorile sfinților urmează citirea Paremiilor din Minei (Triod sau Penticostar), pe analogul așezat din vreme în mijlocul bisericii.

Sâmbătă seara însă, îndată după Prochimen, preotul (diaconul) rostește ecteniа întreită, după care cântărețul (în mănăstiri cel mai mare) citește rugăciunea:

Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta fără de păcat să ne păzim noi. Binecuvântat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi preaslăvit e numele Tău în veci, amin. Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine. Binecuvântat eşti, Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale. Binecuvântat eşti, Stăpâne, înţelepţeşte-mă cu îndreptările Tale. Binecuvântat eşti, Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale. Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea. Ţie se cuvine laudă, Ţie se cuvine cântare, Ţie slavă se cuvine: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preotul (diaconul) zice ectenia cererilor.

Apoi preotul: Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul (diaconul): Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Cântăreţul, rar: Ţie, Doamne.

Preotul: Fie stăpânirea împărăţiei Tale binecuvântată...

Cântăreţul: Amin.

Şi dacă se face slujbă cu Priveghere (ca la mănăstiri), sau chiar şi numai binecuvântarea artoselor (ca în bisericile de enorie, mai ales la sărbătorile sfinţilor), cântăreţii încep să cânte stihirile (sau cel puţin Slava... Litiei) din Minei, punându-se acum Litia, după rânduiala ei (vezi Liturghierul). Dacă însă se face numai Vecernia obişnuită, atunci, după ecfonisul de mai sus, rostit de preot, cântăreţul (din stânga) începe să cânte

Stihirile Stihoavnei

Cu patima Ta, Hristoase, din patimi ne-am liberat, şi cu învierea Ta din stricăciune ne-am izbăvit; Doamne, slavă Ţie!

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Să se bucure făptura, cerurile să se veselească, din mâini să bată neamurile, de bucurie! Că Hristos, Mântuitorul nostru, pe Cruce a pironit păcatele noastre; şi moartea omorând, viaţă nouă ne-a dăruit, pe Adam cel căzut cu tot neamul înviindu-l, ca un iubitor de oameni.

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clăti.

Fiind Împărat al cerului şi al pământului, Cel ce eşti necuprins, de bunăvoie Te-ai răstignit, din iubire de oameni; pe Tine iadul întâmpinându-Te jos, s-a amărât şi sufletele dreptilor primindu-Te, s-au bucurat; iar Adam văzându-Te pe Tine, Ziditorul, în cele de sub pământ, s-a sculat. O, minune! Cum a gustat moarte Viaţa tuturor. Ci, precum a voit, a luminat lumea, care grăieşte: Cel ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Femeile purtătoare de mir miresme aducând, cu grăbire şi cu plângere la groapa Ta au ajuns; şi negăsind preacurat trupul Tău, dar aflând de la înger acea nouă şi neobişnuită minune, Apostolilor au zis: Înviat-a Domnul, dând lumii mare milă.

Slavă... a sfântului, de la Minei (dacă este). Apoi Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului; dacă Slavă... a fost pe glasul 1, se cântă Şi acum... a Născătoarei, din Octoih, pe glasul 1:

Iată, s-a împlinit proorocia lui Isaia: că fecioară fiind ai născut, iar după naştere, ca şi mai înainte de naştere ai rămas; că Dumnezeu era Cel ce S-a născut, pentru

aceasta şi firile le-a înnoit. Ci, o, Maică a lui Dumnezeu, rugăciunile robilor tăi, ce se aduc ţie în biserica ta, nu le trece cu vederea, ci, ca ceea ce ai purtat în braţele tale pe Cel milostiv, spre robii tăi milostiveşte-te, şi roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Dacă la Minei nu este Slavă... la Stihoavnă, se zice Slavă... Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu de la glasul de rând al Octoihului.

La Praznicele Împărăteşti şi la sărbătorile sfinţilor, stihirile Stihoavnei se cântă toate de la Minei (Triod sau Penticostar), pe glasurile şi cu stihurile arătate acolo.

Apoi cântăreţul (în mănăstiri cel mai mare) zice îndată:

Acum liberează pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace. Că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău, Israel.

Şi îndată:

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi (de trei ori, închinându-ne de fiecare dată).

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curăţeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă... Şi acum...

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău. Vie împărăţia Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşealele noastre,

precum şi noi iertăm greşiţilor noştri; şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău!

Preotul: Că a Ta este împărăţia...

Cântăreţul: Amin. Şi îndată, sâmbătă seara, se cântă, pe glasul de rând al Octoihului.

Troparul Învierii

Glasul 1:

Piatra fiind pecetluită de iudei şi ostaşii străjuind preacurat trupul Tău, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, dăruind lumii viaţă; pentru aceasta, puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă învierii Tale, Hristoase; slavă împărăţiei Tale; slavă rânduielii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Apoi: Slavă... troparul sfântului zilei (din Minei); Şi acum... troparul Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, cel de la glasul pe care s-a cântat troparul sfântului. Dacă troparul sfântului s-a cântat pe glasul 1, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Glasul 1:

Gavriil zicând ţie, Fecioară: Bucură-te!, odată cu glasul S-a întrupat Stăpânul tuturor, întru tine, chivotul cel sfânt, precum a zis dreptul David. Arătatu-te-ai mai cuprinzătoare decât cerurile, ceea ce ai purtat pe Făcătorul tău. Slavă Celui ce S-a sălăşluit întru tine; slavă Celui ce a ieşit din tine; slavă Celui ce ne-a liberat pe noi, prin naşterea ta.

Dacă troparul sfântului a fost pe alt glas, să se cânte troparul Născătoarei de Dumnezeu al Învierii de la glasul respectiv.

Dacă la Minei în acea zi sunt doi sfinţi şi amândoi au tropare deosebite, atunci, după ce s-a cântat troparul Învierii, se cântă întâi troparul primului sfânt, fără Slavă..., apoi troparul sfântului al doilea cu Slavă..., iar troparul Născătoarei de Dumnezeu se cântă cel de la glasul troparului sfântului al doilea.

La sărbătorile sfinţilor se cântă troparul sfântului din Minei (care la sărbătorile sfinţilor cu priveghere se găseşte de obicei la Vecernia mică), de două ori (a doua oară cu Slavă...), apoi Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu pe glasul troparului sfântului (însă vineri seara se cântă totdeauna, la Şi acum..., troparul Născătoarei de Dumnezeu de la glasul de rând al Octoihului).

La Praznicele Împărăteşti se cântă numai troparul praznicului, de trei ori (a doua oară cu Slavă..., a treia oară cu Şi acum...).

După tropare, se face otpustul, astfel:

Preotul (diaconul, dacă este): Înţelepciune.

Cântăreţul (coborând din strană): Binecuvintează.

Preotul: Cel ce este binecuvântat...

Cântăreţul: Amin. Întăreşte, Dumnezeule, sfânta şi dreapta credinţă a dreptmăritorilor creştini şi Sfântă Biserica Ta în veacul veacului.

Preotul: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Cântăreţul: Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Preotul: Slavă Ţie, Hristoase, Dumnezeule...

Cântăreţul: Slavă... Şi acum... Doamne miluieşte (de trei ori), părinte, binecuvinteză!

Preotul face otpustul.

Cântăreţul: Amin.

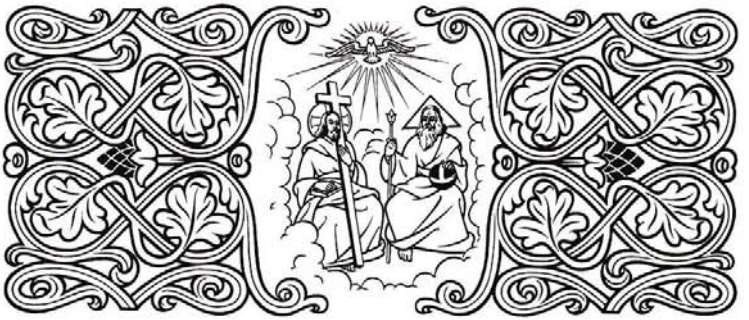

RÂNDUIALA MIEZONOPTICII DE DUMINICI CU TROPARELE TREIMICE

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru... Cântăreţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru..., Împărate ceresc... şi celelalte rugăciuni începătoare, Veniţi să ne închinăm... Psalmul 50, Canonul Sfintei Treimi (Troişnicul) al glasului de rând din Octoih, apoi se cântă

Troparele Treimice (triadicalele)

Glasul al 2-lea:

Cuvine-se cu adevărat a lăuda pe Treimea, Cea întru tot dumnezeiască: pe Tatăl, Cel fără de început şi a toate lucrător, pe Cuvântul, Cel împreună fără de început, Care din Tatăl mai înainte de veci fără stricăciune S-a născut, şi pe Sfântul Duh, Cel ce din Tatăl fără de ani purcede.

Cuvine-se cu adevărat a Te slăvi pe Tine, Dumnezeu-Cuvântul, de Care se înfricoşează şi se cutremură

Heruvimii şi Te slăvesc puterile cereşti. Cel ce ai înviat a treia zi din mormânt, Hristoase, Dătătorule de viaţă, cu frică Te slăvim.

Să lăudăm toţi cum se cuvine pe Dumnezeu, cu cântări dumnezeieşti: pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul cel dumnezeiesc, Stăpânia cea în trei ipostasuri, o Împărăţie şi o Domnie.

Să preaslăvim Unimea cea după fiinţă, pe Cea în trei ipostasuri, pe Care O laudă toţi pământenii şi O slăvesc puterile cereşti, Căreia toţi cu credinţă I se închină.

Domnească Începătorie peste Heruvimi şi dumnezeiască Stăpânire fără de asemănare peste Serafimi, Treime nedespărţită în Unime, Ceea ce eşti după adevăr dumnezeiască Stăpânire, pe Tine Te slăvim.

Tatălui celui fără de început şi Dumnezeu, Cuvântului celui împreună fără de început şi Duhului mă închin. Fiinţa cea nedespărţită, una împreunată, Unimea cea întreit numărată, cu laude să O cinstim.

Fulgerele Tale, cele cu raze strălucitoare, străluceşte-le mie, Dumnezeul meu, Cel ce eşti în trei ipostasuri, Atotfăcătorule; şi locaş mă arată al slavei Tale celei neapropiate, luminată şi purtătoare de lumină şi neschimbată.

De Care se înfricoşează şi se cutremură Heruvimii şi Îl slăvesc oştile îngereşti, pe Cel ce din Fecioară în chip de negrăit S-a întrupat, pe Hristos, Dătătorul de viaţă, cu frică să-L slăvim.

Slavă...

Părinte Atotţiitorule, Cuvinte al lui Dumnezeu, întru tot Duhule Sfinte, o Putere şi un Chip, o Împărăţie, o Dumnezeire şi Stăpânire, miluieşte pe cei ce se închină Ţie.

Şi acum...

Din morţi văzând pe Fiul tău, Preacurată Fecioară, înviat cu cuviinţă dumnezeiască, de bucurie negrăită lumea s-a umplut, pe Acela slăvindu-L şi pe tine mărindu-te.

Cuvine-se cu adevărat, să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi preanevinovată şi Maica Dumnezeului nostru.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Sfinte Dumnezeule..., şi celelalte rugăciuni începătoare; după Tatăl nostru..., Ipacoi al glasului de rând; Doamne miluieşte (de 40 de ori), Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită..., Întru numele Domnului binecuvintează, părinte.

Preotul: Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi... Apoi citeşte această rugăciune, către Preasfânta Treime, alcătuire a lui Marcu:

Întru tot puternică şi de viaţă făcătoare, Preasfântă Treime, şi începătoare de lumină, Care, din bunătate, toată făptura lumii şi pe cea mai presus de lume, din nefiinţă o ai adus şi cu purtarea de grijă o şi stăpâneşti; Care, după alte ale Tale nespuse faceri de bine

neamului omenesc, pentru neputinţa trupească ne-ai dăruit pocăinţă până la moarte, nu ne lăsa pe noi ticăloşii să murim în faptele noastre cele rele, nici pe începătorul răutăţii şi pizmătăreţul şi pierzătorul să-şi râdă de noi. Că vezi, Îndurate, câtă pizmuire şi vrajbă are asupra noastră şi câtă este şi a noastră pătimire şi slăbiciune şi nepurtare de grijă. Ci, Te rugăm, nu ne lipsi de bunătăţile Tale pe noi, care Te mâniem în toată ziua şi în tot ceasul, prin călcarea cinstitelor şi de viaţă făcătoarelor Tale porunci. Şi toate greşealele noastre, pe care le-am făcut noi în toată viaţa noastră, până în ceasul de acum, sau cu fapta, sau cu cuvântul, sau cu gândul, lasă şi iartă. Şi ne învredniceşte ca cealaltă vreme a vieţii noastre să o săvârşim în pocăinţă şi umilinţă şi spre paza sfintelor Tale porunci. Şi ori cu ce fel de dezmierdare înşelându-ne, în multe chipuri am greşit şi cu urâte pofte nefolositoare şi vătămătoare amăgindu-ne ne-am purtat; sau cu mânie şi cu iuţeală de necuvântătoare pornindu-ne, am scârbit pe vreun frate al nostru; sau cu limbă slobodă şi neînfrânată în tari curse ne-am prins; sau cu vreuna din simţirile noastre, sau cu toate, de voie sau de nevoie, cu ştiinţă şi cu neştiinţă, sau din răpire, sau din deprindere, nebuneşte am alunecat; sau cu gânduri viclene şi cu ştiinţă deşartă ne-am spurcat; sau în orice chip de greşeală am păcătuit, din aducerea aminte şi din obiceiul cel rău şi cumplit; iartă nouă şi lasă toate, întru tot Îndurate, Preabunule şi mult-Milostive. Şi ne dăruieşte, Bunule, deşteptare şi putere,

ca să facem voia Ta cu bună plăcere şi desăvârşit; ca din răutatea cea din noapte şi împâclată, cu vederea luminii, prin pocăinţă să ne schimbăm şi în zi cu bun chip să umblăm şi curaţi iubirii Tale de oameni arătându-ne noi, nevrednicii, să Te lăudăm şi să Te slăvim în veci, Amin.

Apoi otpustul, obişnuita iertare şi ectenia: Să ne rugăm pentru pacea lumii... Doamne miluieşte cu umilinţă şi cu glas lin. Şi după sfârşitul ecteniei zice cel mai mare: Pentru rugăciunile...

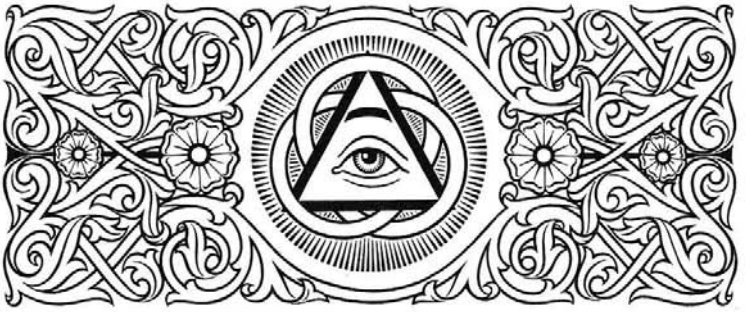

RÂNDUIALA UTRENIEI DUMINICILOR

După ce s-a citit Miezonoptica Duminicii, cu Troparele treimice, preotul zice: Binecuvântat este Dumnezeul nostru...

Cântăreţul: Amin. Apoi (închinându-se de trei ori) zice:

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Însuşi Hristos, Împăratul şi Dumnezeul nostru*.

---

* În Postul Mare, precum şi în restul anului, când nu se citeşte înainte Miezonoptica, cititul zice: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie, Împărate ceresc..., şi celelalte rugăciuni începătoare. Că a Ta este împărăţia..., Doamne miluieşte (de 12 ori), Veniţi să ne închinăm..., cu psalmii care urmează.

Şi se citesc psalmii:

PSALMUL 19

Să te audă Domnul în ziua necazului, şi să te apere numele Dumnezeului lui Iacob. Trimită ţie ajutor din locaşul Său cel sfânt, şi din Sion să te sprijine pe tine. Pomenească toată jertfa ta, arderea de tot a ta bineplăcută să-I fie. Dea ţie Domnul, după inima ta, şi tot sfatul tău să-l plinească. Bucura-ne-vom de mântuirea Ta, şi întru numele Dumnezeului nostru ne vom mări. Plinească Domnul toate cererile tale. Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe Unsul Său, cu puterea dreptei Sale. Auzi-L-va pe Dânsul din cerul cel sfânt al Lui. Unii se laudă cu căruţele lor, alţii cu caii lor, iar noi ne lăudăm cu numele Domnului Dumnezeului nostru. Aceştia s-au împiedicat şi au căzut, iar noi ne-am ridicat şi ne-am îndreptat, Doamne, mântuieşte-ne pe noi, şi ne auzi în orice zi Te vom chema.

PSALMUL 20

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul şi întru mântuirea Ta se va bucura foarte. După dorirea inimii lui i-ai dat lui, şi de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pe el. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătăţii, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă. Viaţă a cerut de la Tine şi i-ai dat lui lungime de zile în veacul veacului. Mare este slava lui întru mântuirea Ta, slavă şi mare cuviinţă vei pune peste el. Că îi vei da lui binecuvântare în veacul veacului, vese-

li-l-vei pe dânsul întru bucurie cu faţa Ta. Că împăratul nădăjduieşte în Domnul şi întru mila Celui Preaînalt nu se va clătina. Află-se mâna Ta peste toţi vrăjmaşii Tăi; dreapta Ta să afle pe toţi cei ce Te urăsc pe Tine. Pune-i-vei pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tulbura pe ei, şi-i va mânca pe ei focul. Rodul lor de pe pământ îl vei pierde şi sămânţa lor dintre fiii oamenilor. Că au gândit rele împotriva Ta, au cugetat sfaturi, care nu vor putea să stea. Că îi vei pune pe ei pe fugă şi cu arcul Tău vei ţinti capul lor. Înalţă-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom şi vom lăuda puterile Tale.

Slavă... Şi acum... Sfinte Dumnezeule... Tatăl nostru... Că a Ta este împărăţia... (Dator este preotul a lua aminte ca să fie în mijlocul bisericii, când va zice Că a Ta este împărăţia...). Apoi se citesc troparele acestea:

Mântuieşte, Doamne, poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta; biruinţă binecredincioşilor creştini asupra celui potrivnic dăruieşte; şi cu Crucea Ta păzeşte pe poporul Tău.

Slavă...

Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra potrivnicului, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Şi acum...

Ocrotitoare neînfricată şi neînfruntată, nu trece cu vederea, ceea ce eşti bună, rugăciunile noastre, întru tot

lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întăreşte viaţa cea de obşte a dreptcredincioşilor. Mântuieşte pe cei ce i-ai rânduit să conducă, şi le dă lor biruinţă din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce eşti singură binecuvântată.

Preotul rosteşte ecteniа: Miluieşte-ne pe noi,Dumnezeule...

Cântăreţul zice: Doamne miluieşte (de 3 ori), la fiecare cerere a ecteniei.

După ecfonisul ecteniei: Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti..., cântăreţul: **Amin. Întru numele Domnului binecuvintează, părinte.**

Preotul:

Slavă Sfintei şi Celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor*.

Cântăreţul (în mănăstiri cel mai mare, sau cel rânduit): **Amin.** Şi citeşte, cu evlavie şi cu frică de Dumnezeu, următorii şase psalmi, iar cei din biserică ascultă în tăcere şi cu umilinţă:

---

* Când se face slujbă cu Priveghere (ca în mănăstiri), toată partea de până aci a Utreniei nu se citeşte şi nici binecuvântarea pentru începutul Utreniei (Slavă Sfintei... Treimi...) nu se mai dă, căci ea s-a zis încă de la începutul Vecerniei; în acest caz, îndată după ce preotul face sfârşitul Litiei cu Binecuvântarea Domnului peste voi..., cântăreţul răspunde: Amin. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu... şi citeşte cei şase psalmi ai Utreniei.

De asemenea, în timpul de la Duminica Tomii până la Înălţarea Domnului, atât în zilele de sărbătoare, cât şi în cele de lucru, Utrenia se începe direct cu Slavă Sfintei... Treimi..., după care se cântă Hristos a înviat... (de 3 ori), în timp ce preotul face cădirea mare şi apoi cântăreţul (în mănăstiri cel mai mare, dacă vrea) începe citirea celor şase psalmi cu Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire (de trei ori).

Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta (de două ori).

PSALMUL 3

Doamne, cât s-au înmulţit cei ce mă necăjesc! Mulţi se scoală asupra mea; mulţi zic sufletului meu: «Nu este mântuire lui, întru Dumnezeul lui!». Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu eşti, slava mea şi Cel ce înalţi capul meu. Cu glasul meu către Domnul am strigat şi m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui. Eu m-am culcat şi am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini. Nu mă voi teme de mii de popoare, care împrejur mă împresoară. Scoală, Doamne, mântuieşte-mă, Dumnezeul meu, că Tu ai bătut pe toţi cei ce mă vrăjmăşesc în deşert; dinţii păcătoşilor ai zdrobit. A Domnului este mântuirea, şi peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Şi iarăşi:

Eu m-am culcat şi am adormit; sculatu-m-am că Domnul mă va sprijini.

PSALMUL 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuţimea Ta să mă cerţi. Că săgeţile Tale s-au înfipt în mine, şi ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de la faţa mâniei Tale; nu

este pace în oasele mele de la faţa păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârşit capul meu, ca o sarcină grea apăsat-au peste mine. Împuţitu-s-au şi au putrezit rănile mele, de la faţa nebuniei mele. Chinuitu-m-am şi m-am gârbovit până în sfârşit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că şalele mele s-au umplut de ocări şi nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am şi m-am smerit foarte; răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea şi suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsitu-m-a tăria mea şi lumina ochilor mei, şi aceasta nu este cu mine. Prietenii mei şi vecinii mei în preajma mea s-au apropiat şi au şezut; şi cei de aproape ai mei departe au stat. Şi se sileau cei ce căutau sufletul meu şi cei ce căutau cele rele mie grăiau deşertăciuni şi vicleşuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam şi ca un mut ce nu-şi deschide gura sa. Şi m-am făcut ca un om ce nu aude şi nu are în gura lui mustrări. Că spre Tine, Doamne, am nădăjduit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeul meu, că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmaşii mei; şi când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semeţit. Că eu spre bătăi gata sunt, şi durerea mea înaintea mea este pururea. Că fărădelegea mea eu o voi vesti, şi mă voi îngriji pentru păcatul meu; iar vrăjmaşii mei trăiesc şi s-au întărit mai mult decât mine, şi s-au înmulţit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea. Nu mă lăsa, Doamne,

Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine; ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Şi iarăşi:

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeul meu, nu Te depărta de la mine; ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

PSALMUL 62

Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut dis-de-dimineaţă. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu şi neumblat şi fără de apă. Aşa în locul cel sfânt m-am arătat Ţie, ca să văd puterea Ta şi slava Ta. Că mai bună este mila Ta decât viaţa; buzele mele Te vor lăuda. Aşa Te voi binecuvânta în viaţa mea, şi în numele Tău voi ridica mâinile mele. Ca de seu şi de grăsime să se sature sufletul meu, şi cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în aşternutul meu, în dimineţi am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, şi întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine şi pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deşert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se-vor în mâinile sabiei; părţi vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăţi.

Şi iarăşi:

În dimineţi am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu şi întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura.

Lipitu-s-a sufletul meu de Tine şi pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.

Slavă... Şi acum... Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule (de trei ori, fără închinăciune) Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă... Şi acum...

Acum iese preotul din sfântul altar şi citeşte în taină ultimele şase rugăciuni ale dimineţii, în faţa uşilor împărăteşti; iar cântăreţul continuă citirea psalmilor următori:

PSALMUL 87

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat şi noaptea înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga mea, Doamne, că s-a umplut de rele sufletul meu şi viaţa mea de iad s-a apropiat. Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă; ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morţi slobod. Ca nişte oameni răniţi ce dorm în mormânt, de care nu Ţi-ai mai adus aminte şi care au fost lepădaţi de la mâna Ta. Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele întunecate şi în umbra morţii. Asupra mea s-a întărit mânia Ta şi toate valurile Tale le-ai adus peste mine. Depărtat-ai pe cunoscuţii mei de la mine, ajuns-am urâciune lor. Închis am fost şi n-am putut ieşi. Ochii mei au slăbit de suferinţă. Strigat-am către Tine, Doamne, toată ziua, întins-am către Tine mâinile mele. Oare, morţilor vei face minuni? Sau cei morţi se vor scula şi Te vor lăuda pe Tine? Oare, va spune cineva în mormânt mila Ta şi adevărul Tău în locul pierzării? Oare, se vor cunoaşte în întuneric minunile Tale şi dreptatea Ta în pământ uitat? Iar eu către Tine, Doamne, am

strigat şi dimineaţa rugăciunea mea Te va întâmpina. Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu şi întorci faţa Ta de la mine? Sărac sunt eu şi în osteneli din tinereţile mele; înălţându-mă, m-am smerit şi m-am mâhnit. Peste mine au venit mâniile Tale şi înfricoşările Tale m-au tulburat. Înconjuratu-m-au ca apa toată ziua şi m-au cuprins deodată. Depărtat-ai de la mine pe prieten şi pe vecin şi pe cunoscuţii mei din cauza ticăloşiei mele.

Şi iarăşi:

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat şi noaptea înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga mea.

PSALMUL 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi nu uita toate binefacerile Lui. Pe Cel ce curăţeşte toate fărădelegile tale, pe Cel ce vindecă toate bolile tale; pe Cel ce izbăveşte din stricăciune viaţa ta, pe Cel ce te încununează cu milă şi cu îndurări; pe Cel ce umple de bunătăţi dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinereţile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, şi judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate. Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel voile Sale. Îndurat şi milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător şi mult-Milostiv. Nu până în sfârşit se va iuţi, nici în veac se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, ci cât este de

departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui, spre cei ce se tem de El. Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluieşte tatăl pe fii, aşa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră, adusu-Şi-a aminte că ţărână suntem. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului; aşa va înflori. Că duh a trecut printr-însul şi nu va mai fi şi nu se va mai cunoaşte încă locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, şi dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui şi îşi aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său şi împărăţia Lui peste toţi stăpâneşte. Binecuvântaţi pe Domnul toţi îngerii Lui, cei puternici la virtute, care faceţi cuvântul Lui şi auziţi glasul cuvintelor Lui. Binecuvântaţi pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceţi voia Lui. Binecuvântaţi pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Şi iarăşi:

În tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

PSALMUL 142

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a

să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-Ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta, scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Şi iarăşi:

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău.

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău.

Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule;

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule;

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Apoi preotul rosteşte ectenia mare, în timpul căreia cântăreţii dau răspunsurile cuvenite, cântând împreună cu credincioşii şi închinându-se după cuviinţă, la fiecare cerere a ecteniei, precum s-a arătat şi la Vecernie.

Îndată după ectenie, cântăreţul din strana dreaptă începe să cânte, pe glasul de rând al Octoihului:

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului (de patru ori, punându-se înainte stihurile următoare):

Stih 1: Lăudaţi pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui (ps. 135, 1).

Stih 2: Înconjurând m-au înconjurat şi în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.

Stih 3: Nu voi muri, ci voi fi viu şi voi povesti lucrurile Domnului.

Stih 4: Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta şi minunată este întru ochii noştri.

După Dumnezeu este Domnul... se cântă troparul învierii glasului de rând, de două ori (caută-l la rânduiala Vecerniei); apoi Slavă... troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum... troparul Născătoarei de Dumnezeu de la glasul troparului sfântului.

După aceea, cântăreţul zice: Doamne miluieşte (de 3 ori) Slavă... Şi acum... şi se citesc Catismele de rând din Psaltire (Duminică dimineaţa: Catisma a doua, a treia şi a şaptesprezecea), pe analogul aşezat din vreme în mijlocul bisericii, sub policandru.

După prima Catismă, preotul (sau diaconul, dacă este) zice ectenia mică, apoi se cântă primul rând de Sedelne (Şezânde).

Sedelnele Învierii

Glasul 1, Podobie:

Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii; la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt, la Unul Dumnezeul nostru.

Slavă...

Pe Cruce fiind pironit de voie, Îndurate, în mormânt fiind pus ca un mort, Dătătorule de viaţă, stăpânirea morţii ai zdrobit cu moartea Ta, Puternice. Că de Tine s-au cutremurat portarii iadului; Tu împreună ai sculat pe morţii cei din veac, ca un iubitor de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Maică a lui Dumnezeu, pe tine te ştim toţi, cei ce cu dragoste alergăm la a ta bunătate, care şi după naştere te-ai arătat fecioară cu adevărat. Pe tine te avem ocrotitoare noi, păcătoşii; pe tine izbăvire în ispite te-am câştigat, singura cu totul fără prihană.

Apoi se zice: Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă... Şi acum... şi se citeşte a doua Catismă de rând. Apoi preotul zice din nou ecteniа mică, după care se cântă al doilea rând de Sedelne:

Podobie: Piatra fiind pecetluită...

Femeile, dis-de-dimineaţă, au venit la mormânt, şi vedere îngerească văzând s-au cutremurat: mormântul a strălucit viaţă, minunea le-a spăimântat pe ele. Pentru aceasta, mergând, au vestit Ucenicilor Învierea. Iadul l-a

prădat Hristos, ca Cel ce este singur tare şi puternic; şi pe cei pieriţi i-a sculat pe toţi, frica osândirii dezlegând cu puterea Crucii.

Slavă...

Pe Cruce fiind pironit, Viaţa tuturor, şi între morţi fiind socotit Tu, Domnul, Cel fără de moarte, înviat-ai a treia zi, Mântuitorule, şi ai sculat pe Adam din stricăciune. Pentru aceasta puterile cerurilor strigau Ţie, Dătătorule de viaţă: Slavă patimilor Tale, Hristoase; slavă Învierii Tale; slavă smereniei Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule...

Marie, ceea ce eşti cinstit locaş al Stăpânului, ridică-ne pe noi, cei căzuţi în prăpastia cumplitei deznădăjduiri şi a greşealelor şi a necazurilor; că tu eşti mântuire şi ajutătoare a păcătoşilor, ocrotitoare tare şi mântuieşti pe robii tăi.

Apoi se zice: Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă... Şi acum... şi se citeşte a treia Catismă (Catisma a şaptesprezecea): Fericiţi cei fără prihană în cale..; iar dacă se întâmplă să cadă Duminica vreun praznic împărătesc sau vreun sfânt cu Polieleu, în loc de Catisma a şaptesprezecea se cântă Polieleul cu Mărimurile acelei sărbători (vezi mai departe, la locul lor); în Duminica Fiului Risipitor, Duminica lăsatului sec de carne şi Duminica lăsatului sec de brânză, după Polieleu se cântă Psalmul 136: La râul Babilonului... (vezi la Polieleu).

După Catisma a şaptesprezecea (sau după Polieleu), Duminica se cântă îndată, cu glas dulce, pe glasul al 5-lea

Binecuvântările Învierii

Stih: Binecuvântat eşti, Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Soborul îngeresc s-a mirat văzându-Te pe Tine între cei morţi socotit fiind, şi puterea morţii surpând, Mântuitorule, şi împreună cu Tine pe Adam ridicându-l, şi din iad pe toţi slobozindu-i.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Pentru ce miruri, din milostivire, cu lacrimi amestecaţi, o uceniţelor? Îngerul cel ce a strălucit la mormânt a zis mironosiţelor: Vedeţi voi groapa şi înţelegeţi, că Mântuitorul a înviat din mormânt.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Foarte de dimineaţă mironosiţele au alergat la mormântul Tău, tânguindu-se; dar înaintea lor a stat îngerul şi a zis: Vremea tânguirii a încetat, nu mai plângeţi, ci Apostolilor spuneţi Învierea.

Binecuvântat eşti, Doamne...

Mironosiţele femei, cu miruri venind la groapa Ta, Mântuitorule, plângeau; iar îngerul către dânsele a grăit, zicând: De ce socotiţi pe Cel viu cu cei morţi? Căci, ca un Dumnezeu, a înviat din mormânt.

Slavă... a Treimii:

Închinămu-ne Tatălui şi Fiului Acestuia şi Duhului celui Sfânt, Sfintei Treimi întru o fiinţă, cu Serafimii grăind: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti, Doamne.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Dătătorul de viaţă născându-L, Fecioară, de păcat pe Adam l-ai mântuit; şi bucurie Evei în locul întristării i-ai dăruit, şi pe cei căzuţi din viaţă i-a îndreptat la aceeaşi, Cel ce S-a întrupat din tine, Dumnezeu şi om.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de trei ori).

Apoi preotul rosteşte ectenia mică, după care cântăreţul citeşte îndată, cu glas mare şi rar, Ipacoi (Subascultătorul) al glasului de rând.

Ipacoi

Pocăinţa tâlharului raiul a dobândit, iar plângerea mironosiţelor bucuria a vestit; că ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

Şi se cântă îndată

Antifoanele*

Antifonul 1

Când sunt necăjit, auzi durerile mele, Doamne, către Tine strig.

Pustnicilor, celor ce sunt departe de lumea cea deşartă, neîncetată le este dorirea după Dumnezeu.

---

* Să se ştie că în Duminica Floriilor, Duminica Tomii şi Duminica Rusaliilor nu se cântă Antifonul şi Prochimenul glasului de rând al Octoihului, ci Antifonul 1 al glasului al 4-lea şi Prochimenul sărbătorii, deoarece acestea sunt praznice.

Slavă... Şi acum...

Sfântului Duh cinstire şi slăvire împreună se cuvine, ca şi Tatălui şi Fiului; pentru aceasta să cântăm o stăpânire a Treimii.

Antifonul 2

La munţii legilor Tale m-ai înălţat; cu fapte bune luminează-mă, Dumnezeule, ca să Te laud pe Tine.

Cu mâna Ta cea dreaptă luându-mă Tu, Cuvântule, fereşte-mă, păzeşte-mă, ca să nu mă ardă focul păcatului.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh toată făptura se înnoieşte, întorcându-se la cea dintâi; că întocmai puternic este cu Tatăl şi cu Cuvântul.

Antifonul 3

De cei ce mi-au zis mie: să mergem în locaşul Domnului, veselitu-mi-s-a duhul şi mi s-a bucurat inima.

În casa lui David va fi frică mare; că acolo scaunele punându-se, vor fi judecate toate seminţiile şi limbile pământului.

Slavă... Şi acum...

Sfântului Duh cinste, închinare, slavă şi putere se cuvine să-I aducem, ca şi Tatălui şi Fiului; că Unime este Treimea după fire, iar nu după feţe.

Preotul (diaconul), deschizând dvera şi uşile împărăteşti, zice:

Înţelepciune! Să luăm aminte!

Cântăreţii cântă Prochimenul glasului de rând.

Prochimenul

Acum mă voi scula, zice Domnul, le voi aduce lor mântuirea şi le voi vorbi pe faţă (ps. 11, 5).

De trei ori, a doua oară punându-se înainte stihul: Cuvintele Domnului sunt cuvinte curate.

Preotul (diaconul): Domnului să ne rugăm.

Cântăreţul:

Doamne miluieşte.

Preotul: Că sfânt eşti, Dumnezeul nostru...

Cântăreţul: Amin. Şi se cântă pe glasul de rând al Octoihului:

Toată suflarea să laude pe Domnul (de două ori).

Suflarea toată şi toată făptura să laude sfânt numele Domnului, pe Domnul.

Preotul (diaconul): Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm.

Cântăreţul: Doamne miluieşte (de 3 ori), obişnuit pe glasul al 2-lea.

Preotul: Înţelepciune, drepţi să ascultăm Sfânta Evanghelie. Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la (N) citire.

Cântăreţul (închinându-se): Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie.

Preotul: Să luăm aminte. Şi citeşte Evanghelia de rând a Învierii, în timp ce cântăreţul şade cu lumânarea aprinsă în latura de miazăzi a Sfintei Mese, cu faţa spre preotul care citeşte Sfânta Evanghelie; iar dacă face diaconul lucrul acesta, cântăreţul ascultă cu luare-aminte şi evlavie Sfânta Evanghelie, stând în genunchi, împreună cu ceilalţi credincioşi.

Sfârşindu-se citirea Sfintei Evanghelii, cântăreţul cântă (închinându-se): Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie.

Şi în timp ce preotul iese cu Sfânta Evanghelie în mijlocul bisericii pentru închinare, cântăreţul citeşte sau cântă, pe glasul al 2-lea (dacă nu cântă preotul însuşi sau diaconul):

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o mărim; că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim, numele Tău numim. Veniţi toţi credincioşii, să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea; totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat.

În duminicile dintre Paşti şi Înălţare Învierea lui Hristos... se zice de trei ori; iar în Duminica Floriilor şi a Rusaliilor nu se zice Învierea lui Hristos..., deoarece atunci se citeşte Evanghelia praznicului.

Apoi se citeşte îndată, rar şi cu umilinţă

PSALMUL 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale şterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu în cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu. Că iată în fărădelegi m-am zămislit, şi în păcate

m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale, mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop, şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

După ce preotul s-a închinat în faţa Sfintei Evanghelii şi a intrat în sfântul altar, cântăreţul se închină şi el, cu evlavie, în faţa Sfintei Evanghelii, de două ori, o sărută şi se închină a treia oară. Apoi, mergând la locul său, cântă, pe glasul al 2-lea:

Slavă...

Pentru rugăciunile Apostolilor Tăi, Milostive, curăţeşte mulţimea greşealelor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşealelor noastre.

Stih: Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegile noastre.

Glasul al 6-lea:

Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, a dăruit nouă viaţă veşnică şi mare milă.

În duminicile Triodului (adică de la Duminica Vameşului şi a Fariseului, până la Duminica a cincea din Postul Mare, inclusiv), în loc de cele trei cântări de mai sus se cântă

Slavă .., glasul al 8-lea:

Uşile pocăinţei deschide-mi, Dătătorule de viaţă! Că dis-de-dimineaţă merge duhul meu la biserica Ta cea sfântă, purtând locaş al trupului, cu totul spurcat; ci, ca un îndurat, curăţeşte-l, cu mila milostivirii Tale.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, acelaşi glas:

În cărările mântuirii îndreptează-mă, de Dumnezeu Născătoare, căci cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul şi cu lenevire viaţa mea toată o am cheltuit; ci, cu rugăciunile tale, curăţeşte-mă de toată necurăţia.

Stih: Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta...

Glasul al 6-lea:

La mulţimea faptelor mele celor rele cugetând eu, ticălosul, mă cutremur de înfricoşătoarea zi a Judecăţii; ci, îndrăznind la mila milostivirii Tale, ca David mă rog Ţie: Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta.

Apoi preotul (diaconul, dacă este) citeşte rugăciunea **Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău...**, din Liturghier, sau (dacă această rugăciune nu se mai citeşte) zice îndată ecfonisul: **Cu mila şi cu îndurările...**, iar la strană: **Amin.**

Canoanele

Şi se începe citirea Canoanelor, cu rânduiala lor, adică: Trei canoane ale glasului de rând, din Octoih (unul al Învierii, unul al Crucii-Învierii şi altul al Născătoarei de Dumnezeu) şi unul din Minei (al sfântului sau sfinţilor din ziua aceea), punându-se din toate, la fiecare cântare, câte 14 stihiri, cu stihurile respective, astfel: dacă la Minei avem un singur canon, se citeşte din Octoih: patru stihiri de la Canonul Învierii, trei de la Canonul Crucii-Învierii şi trei de la Canonul Născătoarei de Dumnezeu; dacă la Minei este sfânt cu slujba pe şase (stihiri la **Doamne, strigat-am...**) se citesc din Canonul Învierii patru stihiri, din al Crucii-Învierii două, din al Născătoarei de Dumnezeu două şi din Canonul Mineiului şase; dacă sfântul din Minei are slujbă cu Polieleu şi două canoane, se citesc trei stihiri din Canonul Învierii, trei din al Născătoarei de Dumnezeu şi opt de la Minei (lăsând pe al Crucii-Învierii). La sfârşitul fiecărei cântări se cântă Catavasia respectivă.

Dacă nu se citesc Canoanele (cum se face în cele mai multe biserici de enorie), îndată după ecfonisul: **Cu mila şi cu îndurările...**, se începe cântarea Catavasiilor*.

---

* În cursul anului bisericesc Catavasiile se cântă astfel:

a) de la 24 august la 21 septembrie (inclusiv), Catavasiile Înălţării Sfintei Cruci: Cruce însemnând Moise...;

b) de la 22 septembrie la 20 noiembrie, Catavasiile Buneivestiri: Deschide-voi gura mea... (între 8-20 noiembrie cu unele adaptări la sărbătoarea Intrării în biserică a Maicii Domnului);

c) Între 21 noiembrie - 30 decembrie, Catavasiile Naşterii Domnului: Hristos Se naşte, măriţi-L...;

d) Între 1-14 ianuarie, Catavasiile Botezului: Fundul adâncului l-a descoperit...;

e) Între 15 ianuarie- 9 februarie, Catavasiile Întâmpinării Domnului: Pământul cel roditor de adâncime...;

După Cântarea a treia a Canoanelor (sau a Catavasiilor), preotul zice ectenia mică, apoi cântăreţul cântă (citeşte) Condacul, Icosul şi Sedealna sfântului zilei, din Minei.

După Cântarea a şasea a Canoanelor (sau a Catavasiilor), preotul zice din nou ectenia mică, apoi se cântă Condacul Învierii al glasului de rând.

Condac

Podobie: Când vei veni întru slavă...

Înviat-ai ca un Dumnezeu din mormânt întru mărire, şi lumea împreună o ai înviat; pentru aceea firea omenească Te laudă ca pe Cel ce eşti Dumnezeu. Moartea a pierit şi Adam dănţuieşte, Stăpâne; şi Eva acum fiind izbăvită din legături, se bucură, grăind: Tu eşti, Hristoase, Cel ce dai tuturor învierea.

Apoi se citeşte îndată, rar şi cu glas înalt

Icosul

Pe Cel ce a înviat a treia zi să-L lăudăm, ca pe Dumnezeu cel Atotputernic, Care porţile iadului a zdro-

---

f) Între 10 februarie şi Duminica Floriilor, Catavasiile Buneivestiri, cu excepţia Duminicii Fiului Risipitor, a lăsatului sec de carne, a lăsatului sec de brânză, Duminica I-a şi a III-a din Postul Mare, care au Catavasii speciale, în Triod;

g) Între Paşti şi Înălţare, Catavasiile Paştelui: Ziua Învierii...;

h) Între Joia Înălţării şi Sâmbăta 1-a după Rusalii, Catavasiile Rusaliilor: Cu Dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul...;

i) Între Duminica I-a după Rusalii (a Tuturor Sfinţilor) şi 1 august, Catavasiile Buneivestiri;

j) Între 1 şi 14 august, Catavasiile Crucii: Cruce însemnând Moise...;

k) Între 15 şi 23 august, Catavasiile Adormirii Maicii Domnului: Cea împodobită cu dumnezeiască slavă...

bit şi pe cei din veac din mormânt i-a ridicat; pe Cel ce mironosiţelor S-a arătat, precum bine a voit, zicând lor, celor dintâi: Bucuraţi-vă!, şi Apostolilor bucurie vestindu-le, ca un singur Dătător de viaţă. Drept aceea, femeile, cu credinţă, ucenicilor semne de biruinţă bine au vestit; şi iadul suspină şi moartea se tânguieşte, iar lumea se veseleşte, şi toţi împreună se bucură; că Tu ai dat tuturor, Hristoase, învierea.

Apoi se citeşte Sinaxarul (viaţa pe scurt a sfântului sau a sfinţilor zilei) din Minei*.

Înainte de Cântarea a noua a Canoanelor (Catavasiilor), preotul zice, cădind în faţa Sfintei Mese:

Pe Născătoarea de Dumnezeu şi Maica Luminii întru cântări cinstind-o, să o mărim.

Iar cântăreţii, coborând din străini, cântă, pe glasul Catavasiilor de rând:

Stih: Măreşte, suflete al meu, pe Domnul, şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Stih: Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...

---

* În unele biserici de enorie (mai ales la oraşe), Catavasiile se cântă una după alta, fără a fi întrerupte prin ecteniile şi cântările care se pun de regulă după Cântarea a 3-a şi a 6-a.

Stih: Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic, şi sfânt numele Lui şi mila Lui în neam şi în neam, spre cei ce se tem de El.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...

Stih: Făcut-a tărie cu braţul Său Domnul, risipit-a pe cei mândri cu cugetul inimii lor.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...

Stih: Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi şi pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...

Stih: Luat-a pe Israel, sluga Sa, ca să pomenească mila, precum a grăit către părinţii noştri, lui Avraam şi seminţiei lui până în veac.

Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...

Apoi stihul: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi, (închinându-ne) şi se cântă Cântarea a noua a Catavasiilor.

După aceasta, preotul (diaconul) rosteşte ectenia mică, apoi cântăreţii cântă (de obicei pe glasul al 2-lea):

Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru (de trei ori).

Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui (închinăciune), că sfânt este.

Şi se cântă îndată Luminânda de rând a Învierii (vezi Luminândele la locul lor); Slavă... Luminânda sfântului zilei, din Minei; Şi acum... a Născătoarei-Învierii (numai în Duminica Floriilor se cântă Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru... fără Luminândă).

Apoi îndată se cântă, pe glasul de rând al Octoihului, Laudele, cu stihirile şi stihurile lor (în alte sărbători decât duminicile, Laudele se cântă pe glasul stihirilor de la Minei). Duminica se cântă opt stihiri; dacă sfântul din Minei n-are stihiri la Laude, se cântă toate cele opt stihiri ale Învierii din Octoih (Catavasier); dacă sfântul zilei are stihiri la Laude, se cântă primele patru stihiri ale Învierii, apoi patru din Minei.

Laudele

Strana întâia:

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudaţi pe Domnul din ceruri, lăudaţi pe El întru cele înalte; Ţie se cuvine cântare, Dumnezeule (ps. 148, 1).

A doua strană:

Lăudaţi pe El toţi îngerii Lui, lăudaţi pe El toate puterile Lui; Ţie se cuvine cântare, Dumnezeule (ps. 148, 2).

Stihirile Învierii

Stihirile pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Săi (ps. 149, 9).

Lăudăm, Hristoase, patima Ta cea mântuitoare şi slăvim învierea Ta.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui (ps. 150, 1).

Cel ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat, şi ai înviat din morţi, împacă viaţa noastră, Doamne, ca Cel singur atotputernic.

Stihirile pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui (ps. 150, 2).

Cel ce iadul ai prădat şi pe om l-ai înviat cu învierea Ta, Hristoase, învredniceşte-ne pe noi cu inimă curată să Te lăudăm şi să Te slăvim.

Stih: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută (ps. 150, 3).

Pogorârea Ta cea cu dumnezeiască cuviință slăvind-o, Te lăudăm pe Tine, Hristoase. Născutu-Te-ai din Fecioară și nedespărțit ai fost de Tatăl; pătimit-ai ca un om și de voie ai răbdat răstignire; înviat-ai din mormânt, ca dintr-o cămară ieșind, ca să mântuiești lumea, Doamne, slavă Ție!

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El în strune și în organe (ps. 150, 4).

Când Te-ai pironit pe lemnul Crucii, atunci s-a omorât stăpânirea vrăjmașului, făptura s-a clătinat de frica Ta și iadul s-a prădat cu puterea Ta; pe morți din morminte i-ai înviat, și tâlharului raiul i-ai deschis, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul (ps. 150, 5-6).

Tânguindu-se cinstitele femei, cu grăbire au ajuns la mormântul Tău; dar găsind mormântul deschis și aflând de la înger acea nouă și nemaiauzită minune, au vestit Apostolilor că a înviat Domnul, dăruind lumii mare milă.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi, până în sfârșit (ps. 9, 32).

Rănilor celor dumnezeiești ale patimilor Tale și stăpânești jertfe celei din Sion, care s-a făcut la sfârșitul veacurilor, cu dumnezeiască arătare, ne închinăm,

Hristoase Dumnezeule; că pe cei ce dormeau în întuneric i-ai luminat, Soarele dreptăţii, ducându-i la strălucirea cea neînserată, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, din toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 9, 1).

Iubitorilor de tulburare, farisei şi cărturari, ascultaţi: Unde sunt cei ce veniseră la Pilat? Să spună ostaşii care străjuiau: unde sunt peceţile mormântului? Unde a fost mutat Cel îngropat? Unde a fost vândut Cel nevândut? Cum s-a furat Vistieria? Pentru ce căutaţi să ascundeţi scularea Mântuitorului, călcătorilor de lege iudei? Înviat-a Cel slobod între morţi şi a dat lumii mare milă.

Apoi: Slavă... Stihira de rând a Evangheliei Învierii (vezi mai departe)*, Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirei Evangheliei Învierii care s-a cântat:

Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu Fecioară. Că prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a pierdut, Eva s-a izbăvit, moartea s-a omorât şi noi am înviat. Pentru aceasta, cântând, grăim: Binecuvântat eşti, Hristoase Dumnezeule, Cel ce bine ai voit aşa, slavă Ţie.

Apoi preotul (diaconul) zice, deschizând uşile împărăteşti:

Slavă Ţie, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina.

---

* În duminicile Triodului şi ale Penticostarului (afară de Duminica Mironosiţelor şi cea a Tuturor Sfinţilor), precum şi în Duminica Sfinţilor Strămoşi şi cea a Părinţilor după trup ai Domnului, în locul Stihirii Evangheliei Învierii de rând se cântă stihira respectivă de la Slavă... a Laudelor, din Triod sau Penticostar (sau Mineiul pe Decembrie), iar Stihira Evangheliei Învierii de rând se cântă (în mănăstiri) după otpustul Utreniei (la Slavă... a Litiei Utreniei).

Iar cântăreţii cântă pe glasul Stihirei Evangheliei Învierii de rând, începând cel din strana dreaptă,

Doxologia

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ţie, slăvimu-Te, mulţumim Ţie, pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotţiitorule, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase şi Duhule Sfinte.

Doamne Dumnezeule, Mieluşelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluieşte-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primeşte rugăciunea noastră, Cel ce şezi de-a dreapta Tatălui, şi ne miluieşte pe noi.

Că Tu eşti unul sfânt, Tu eşti unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl, Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta şi voi lăuda numele Tău în veac şi în veacul veacului.

Învredniceşte-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi preaslăvit este numele Tău în veci, Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Binecuvântat eşti, Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale (de trei ori).

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam şi în neam; eu am zis: Doamne, miluieşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit Ţie.

Doamne, la Tine am scăpat, învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieţii, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi (de trei ori).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin.

... Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Apoi se cântă, încă o dată, mai pe larg, Sfinte Dumnezeule...

În duminicile în care este de rând unul din glasurile 1, al 2-lea, al 3-lea, al 4-lea, se cântă acest tropar al Învierii, glasul al 4-lea:

Astăzi mântuire a toată lumea s-a făcut; să cântăm Celui ce a înviat din mormânt şi Începătorului vieţii noastre; că stricând cu moartea pe moarte, biruinţă ne-a dăruit nouă şi mare milă.

Iar în duminicile în care este de rând unul din glasurile al 5-lea, al 6-lea, al 7-lea, al 8-lea, se cântă acest tropar al Învierii, pe glasul al 8-lea:

Înviat-ai din mormânt şi legăturile iadului ai rupt; stricat-ai osânda morţii, Doamne, pe toţi din cursele vrăjmaşului izbăvindu-i; arătându-Te pe Tine Apostolilor Tăi, trimisu-i-ai pe dânşii la propovăduire; şi printr-înşii pacea Ta ai dăruit lumii, Unule-mult-Milostive.

Apoi preotul (diaconul) zice ectenia: Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta..., iar cântăreţii răspund la fiecare cerere a ecteniei: Doamne miluieşte (de 3 ori).

Urmează ectenia cererilor rostită de preot (diacon): Să plinim rugăciunea noastră de dimineaţă, Domnului...

Apoi preotul zice: Pace tututror.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul (diaconul): Capetele noastre...

Cântăreţul (rar): Ţie, Doamne.

Preotul: Că al Tău este a ne milui...

Apoi preotul face apolisul, după rânduiala arătată la sfârşitul Vecerniei.

La mănăstiri, unde între Utrenie şi Liturghie se citesc Ceasurile (I, al III-lea şi al VI-lea), preotul zice: Înţelepciune.

Cântăreţul: Binecuvintează.

Preotul: Cel ce este binecuvântat Dumnezeul nostru...

Cântăreţul: Amin. Întăreşte, Dumnezeule, sfânta şi dreapta credinţă a dreptmăritorilor creştini şi Sfântă Biserica Ta în veacul veacului.

Şi începe îndată citirea psalmilor Ceasului I, iar otpustul deplin al Utreniei se face după Ceasul 1, începând preotul cu: Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule... şi celelalte*.

ADAOS

Însemnare de tipic pentru rânduiala Utreniei din alte sărbători afară de duminici

Rânduiala Utreniei din alte sărbători afară de duminici (sărbătorile sfinţilor şi Praznicele Împărăteşti) este neschimbată, ca şi cea din duminici, până la Dumnezeu este Domnul..., care se cântă pe glasul troparului acelei sărbători.

La sărbătorile sfinţilor, după Dumnezeu este Domnul..., se cântă troparul sfântului (sfinţilor) de două ori, apoi: Slavă... Şi acum... troparul Născătoarei de Dumnezeu al zilei săptămânale respective, pe glasul troparului sfântului; la Praznicele Împărăteşti (sărbătorile Mântuitorului şi ale Sfintei Fecioare) se cântă numai troparul praznicului, de trei ori (ultima dată cu Slavă... Şi acum...).

Urmează apoi citirea Catismelor de rând din Psaltire, cu ecteniile mici şi Sedelnele sărbătorii sau ale sfântului, din Minei (sau numai Sedelnele, cum se obişnuieşte la cele mai multe biserici de enorie); în loc de Binecuvântările Învierii se cântă Polieleul (la sărbătorile Mântuitorului şi ale sfinţilor cu Polieleu = Psalmul 134: Robii Domnului... şi Psalmul 135: Lăudaţi pe Domnul că este bun..., iar la sărbătorile Maicii Domnului: Cuvânt bun..., vezi mai departe) şi Mărimurile sărbătorii respective (vezi mai departe sau în Psaltire). Dacă sfântul zilei nu are Mărimuri, după Polieleu se cântă Slavă...

---

* În practica celor mai multe biserici de enorie din Muntenia, Oltenia şi Transilvania, preotul nu mai zice cele două ectenii de la sfârşitul Utreniei, ci îndată după troparul Învierii, se face apolisul Utreniei, iar uneori se suprimă şi apolisul, începându-se îndată Sfânta Liturghie.

Tatălui să ne închinăm... Şi acum..., Pe Maica Ta aduce Ţie... (caută-le la Stihirile Fericirilor glasul 1, pag. 70).

După Polieleu şi Mărimuri, preotul zice ectenia mică, după care se cântă al treilea rând de Sedelne ale sărbătorii (cele de după Polieleu) şi îndată Antifonul 1 al glasului al 4-lea: Din tinereţile mele... Cei ce urâţi Sionul... Slavă... Prin Sfântul Duh tot sufletul viază... Şi acum... Prin Sfântul Duh izvorăsc izvoarele Darului (caută-le mai departe, la Cântările glasului al 4-lea).

Apoi preotul (diaconul): Înţelepciune. Să luăm aminte.

Şi se cântă Prochimenul sărbătorii respective, din Minei (Triod sau Penticostar).

Apoi Toată suflarea... şi celelalte, precum s-a arătat la rânduiala Utreniei Duminicilor (caută la pag. 49); preotul citeşte Evanghelia sfântului sau a sărbătorii (din faţa uşilor împărăteşti), iar la strană se citeşte Psalmul 50: Miluieşte-mă, Dumnezeule... (numai în Sâmbăta lui Lazăr, în Joia Înălţării şi la Înălţarea Sfintei Cruci – în orice zi ar cădea – înainte de Psalmul 50 se zice: Învierea lui Hristos..., ca în duminici, deoarece în aceste zile se citeşte din Evangheliile Învierii).

Apoi cântăreţul cântă: Slavă..., Pentru rugăciunile... (vezi Mineiul), Şi acum... Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu..., Stihul: Miluieşte-ne, Dumnezeule... şi stihira sărbătorii.

Apoi preotul: Cu mila şi cu îndurările..., şi se citesc Canoanele sau se cântă Catavasiile de rând, cu rânduiala lor (caută la pag. 53).

La Cântarea a 9-a, preotul (diaconul): Pe Născătoarea de Dumnezeu şi Maica Luminii... şi, dacă e praznic împărătesc, la strană se cântă stihurile şi stihirile speciale ale sărbătorii, precum arată Mineiul (respectiv Triodul sau Penticostarul)*, iar dacă e sărbătoarea vreunui sfânt, se cântă, ca şi duminica, Mărimurile Născătoarei de Dumnezeu, adică: Măreşte, suflete al meu... şi celelalte stihuri, cu Ceea ce eşti mai cinstită..., pe glasul Catavasiilor, apoi stihul Preasfântei Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi şi Cântarea a 9-a a Catavasiilor de rând (numai la 30 ianuarie, ziua Sfinţilor Trei Ierarhi, în orice zi a

---

* Toate acestea se cântă şi în ziua odovaniei (încheierii) praznicului respectiv.

săptămânii ar cădea, se cântă Cântarea a 9-a a Canonului zilei, din Minei, ca la Praznicele Împărătești).

După ectenia mică, rostită de preot (diacon), se cântă Luminânda sfântului și a Născătoarei de Dumnezeu, din Minei (fără **Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru...**). Apoi îndată Laudele (**Toată suflarea...**), pe glasul indicat în Minei (respectiv Triod sau Penticostar), cu stihurile și **Slavă...** de acolo. Urmează Doxologia (Slavoslovia), ca și duminica, iar după **Sfinte Dumnezeule...** de la sfârșitul Doxologiei, se cântă troparul sfântului zilei sau al sărbătorii; după aceea, ecteniile și apolisul, ca și la Utrenia duminicilor (caută la pag. 62).

Pentru rânduiala Utreniei din zilele de rând, a se vedea Ceaslovul.

RÂNDUIALA SFINTEI LITURGHII

Preotul dă binecuvântarea mare: Binecuvântată este împărăția Tatălui..., după care, între Paşti şi Înălțarea Domnului, se cântă întâi Hristos a înviat... (de 3 ori). În restul anului, îndată după binecuvântare, cântărețul răspunde: Amin, iar preotul (sau diaconul, dacă este) rostește ectenia mare: Cu pace, Domnului să ne rugăm şi celelalte. În timpul ecteniei, cântăreții se închină, cu cuviință şi evlavie, la fiecare cerere rostită de preot sau de diacon, cântând împreună cu credincioşii răspunsurile rânduite: Doamne miluieşte, şi celelalte, aşa precum s-a arătat că trebuie să facem la toate ecteniile (caută la pag. 13).

După ecfonisul ecteniei, în duminici şi la sărbătorile sfinților, cântărețul din strana întâia cântă

PSALMUL 102:

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui.

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi nu uita toate binefacerile Lui.

Pe Cel ce curățeşte toate fărădelegile tale, pe Cel ce vindecă toate bolile tale;

Pe Cel ce izbăveşte din stricăciune viaţa ta, pe Cel ce te încununează cu milă şi cu îndurări;

Pe Cel ce umple de bunătăţi dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinereţile tale.

Cel ce face milostenie, Domnul, şi judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate.

Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel voile Sale.

Îndurat şi milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător şi mult-Milostiv. Nu până în sfârşit se va iuţi, nici în veac se va mânia.

Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă,

Ci cât este de departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui, spre cei ce se tem de El.

Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre.

În ce chip miluieşte tatăl pe fii, aşa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-Şi-a aminte că ţărână suntem.

Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului; aşa va înflori.

Că duh a trecut printr-însul şi nu va mai fi şi nu se va mai cunoaşte încă locul său.

Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul,

Şi dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui şi îşi aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele.

Domnul în cer a gătit scaunul Său şi împărăţia Lui peste toţi stăpâneşte.

Binecuvântaţi pe Domnul toţi îngerii Lui, cei puternici la vîrtute, care faceţi cuvântul Lui şi auziţi glasul cuvintelor Lui.

Binecuvântaţi pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceţi voia Lui.

Binecuvântaţi pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui, binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Cântăreţul din strana întâia (închinându-se) cântă:

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cântăreţul din strana a doua:

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin.

Şi iarăşi strana cea dintâi:

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvântat eşti, Doamne.

În practică, la toate bisericile de mir nu se mai cântă astăzi întreg Psalmul 102, ci numai partea de la sfârşit, începând cu Slavă...

Preotul (diaconul) zice ectenia mică, după care a doua strană începe Slavă... şi

PSALMUL 145:

Laudă, suflete al meu, pe Domnul. Lăuda-voi pe Domnul în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu cât voi trăi.

Nu vă încredeţi în cei puternici, în fiii oamenilor, în care nu este izbăvire.

Ieşi-va duhul lor şi se vor întoarce în pământ.

În ziua aceea vor pieri toate gândurile lor.

Fericit cel ce are ajutor pe Dumnezeul lui Iacob, nădejdea lui, în Domnul Dumnezeul lui,

Cel ce a făcut cerul şi pământul, marea şi toate cele din ele;

Cel ce păzeşte adevărul în veac; Cel ce face judecată celor năpăstuiţi; Cel ce dă hrană celor flămânzi.

Domnul dezleagă pe cei ferecaţi în obezi; Domnul îndreaptă pe cei gârbovi, Domnul înţelepţeşte orbii, Domnul iubeşte pe cei drepţi; Domnul păzeşte pe cei străini.

Pe orfan şi pe văduvă va sprijini şi calea păcătoşilor o va pierde.

Împărăţi-va Domnul în veac, Dumnezeul tău, Sioane, în neam şi în neam.

În practică, în bisericile de mir nu se mai cântă azi Psalmul 145 întreg, ci numai versetul final: Împărăţi-va Domnul în veac..., precedat de Slavă... şi urmat de Şi acum...; iar uneori nu se mai cântă nici acesta, ci numai Slavă... Şi acum...

Unule-Născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce eşti fără de moarte şi ai primit, pentru mântuirea noastră, a Te întrupa din Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioară Maria; Carele neschimbat Te-ai întrupat şi răstignindu-Te, Hristoase Dumnezeule, cu moartea pe moarte ai călcat. Unul fiind din Sfânta Treime, împreună-slăvit cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, mântuieşte-ne pe noi!

Preotul (diaconul) rosteşte a doua ectenie mică şi apoi se cântă pe glasul de rând al Octoihului

Fericirile

Întru împărăţia Ta, când vei veni, pomeneşte-ne pe noi, Doamne.
Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăţia cerurilor.
Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.
Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.
Fericiţi cei flămânzi şi însetaţi de dreptate, că aceia se vor sătura.

Stihirile Fericirilor

Glasul 1:

Fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi.

Prin mâncare a scos vrăjmaşul pe Adam din rai; iar prin Cruce a adus Hristos într-însul pe tâlharul, care grăia: Pomeneşte-mă, când vei veni întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Închinu-mă Patimilor Tale, slăvesc şi Învierea; împreună cu Adam şi cu tâlharul, cu glas luminat grăiesc către Tine: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru împărăţia Ta.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Răstignitu-Te-ai, Cel ce eşti fără de păcat, şi în mormânt ai fost pus de voie; dar ai înviat ca un Dumnezeu, împreună cu Tine sculând pe Adam, care grăia: Pomeneşte-mă, când vei veni întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Biserica Ta cea trupească, cu îngroparea cea de a treia zi o ai sculat, şi împreună cu Adam, pe cei din Adam i-ai înviat, Hristoase Dumnezeule, care grăieşte: Pomeneşte-ne, când vei veni întru împărăţia Ta.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Venit-au plângând purtătoarele de mir la mormântul Tău, Hristoase Dumnezeule, foarte de dimineaţă; şi în veşminte albe au aflat un înger şezând, care a grăit: Ce căutaţi? Înviat-a Hristos, de acum nu mai plângeţi.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Apostolii Tăi, Doamne, venind la muntele unde le-ai rânduit lor, Mântuitorule, văzându-Te, s-au închinat Ţie, pe care i-ai şi trimis la neamuri să-i înveţe şi să-i boteze pe ei.

Slavă..., a Treimii:

Tatălui să ne închinăm şi pe Fiul să-L preaslăvim şi pe Preasfântul Duh toţi dimpreună să-L lăudăm, zicând şi grăind: Preasfântă Treime, mântuieşte-ne pe noi, pe toţi.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Maica Ta aduce Ţie, întru rugăciune, poporul Tău, Hristoase; pentru rugăciunile ei, dă-ne nouă îndurările Tale, Bunule, ca să Te slăvim pe Tine, Cel ce ai răsărit nouă din mormânt.

La Praznicele Împărăteşti (sărbătorile Mântuitorului şi ale Sfintei Fecioare), în locul celor de până aci se cântă, la începutul Liturghiei, antifoanele speciale ale fiecărui paznic, care se găsesc la Minei, Triod sau Penticostar. Iar la Liturghia din zilele de rând, care se face mai mult în mănăstiri şi la catedralele chiriarhale, se cântă următoarele

Antifoane din toate zilele

Antifonul 1

Stih 1: Bine este a lăuda pe Domnul şi a cânta numele Tău, Preaînalte (ps. 91, 1).

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mântuitorule, mântuieşte-ne pe noi.

Stih 2: A vesti dimineaţa mila Ta şi adevărul Tău, în toată noaptea (ps. 91, 2).

Pentru rugăciunile Născătoarei...

Stih 3: Drept este Domnul Dumnezeul nostru şi nu este nedreptate întru Dânsul (ps. 91, 15).

Pentru rugăciunile Născătoarei...

Slavă... Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei...

Antifonul 2

Stih 1: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins (ps. 92, 1).

Pentru rugăciunile sfinţilor Tăi, mântuieşte-ne pe noi, Doamne!

Stih 2: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina (ps. 92, 2).

Pentru rugăciunile sfinţilor...

Stih 3: Mărturiile Tale s-au adeverit foarte; casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92, 7).

Pentru rugăciunile sfinţilor...

Slavă...

Pentru rugăciunile sfinţilor...

Şi acum...

Unule-Născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu... (caută la pag. 70).

Antifonul 3

Stih 1: Veniţi să ne bucurăm de Domnul şi să strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru (ps. 94, 1).

Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce eşti minunat între sfinţi, pe noi cei ce cântăm Ţie: Aliluia!

Stih 2: Să-ntâmpinăm faţa Lui întru laudă, şi în psalmi să-I strigăm Lui (ps. 94, 2).

Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...

Stih 3: Că Dumnezeu mare este Domnul şi Împărat mare peste tot pământul (ps. 94, 3).

Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...

Slavă... Şi acum...

Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...

În timp ce se cântă Antifonul al treilea (sau ultimele stihiri ale Fericirilor), preotul face Vohodul mic sau Ieşirea cu Sfânta Evanghelie. Cântăreţii coboară din străni, iar după ce preotul (diaconul) zice: Înţelepciune, drepţi!, cântăreţul (corul), închinându-se, cântă

Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos, mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu...

În duminici şi în toate zilele de la Paşti până la Înălţarea Domnului, se adaugă îndată

... Cel ce ai înviat din morţi, pe noi, cei ce cântăm Ţie: Aliluia.

Iar la sărbătorile Maicii Domnului şi ale altor sfinţi, ca şi în zilele de rând, se adaugă îndată

... Cel ce eşti minunat între sfinţi, pe noi, cei ce cântăm Ţie: Aliluia.

La sărbătorile împărăteşti (Înălţarea Sfintei Cruci, Naşterea Domnului, Botezul, Întâmpinarea Domnului, Bunavestire, Duminica Floriilor, Duminica Paştilor şi toată Săptămâna Luminată, Înălţarea Domnului, Duminica Rusaliilor, Sfânta Treime şi Schimbarea la faţă), în loc de Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos... se cântă Isodicoanele (stihuri) speciale care se găsesc în Mineie, Triod sau Penticostar, precum şi în cartea Liturghier, adăugându-se Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu..., cu sfârşitul adaptat praznicului respectiv, precum urmează:

La înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie): ...Cel ce cu trupul Te-ai răstignit...

La Naşterea Domnului (25 decembrie): ...Cel ce Te-ai născut din Fecioară...

La Tăierea-împrejur (1 ianuarie): ...Cel ce ai fost tăiat împrejur în trup...

La Botezul Domnului (6 ianuarie): ...Cel ce Te-ai botezat în Iordan de la Ioan...

La Întâmpinarea Domnului (2 februarie): ...Cel ce în braţele dreptului Simeon ai fost purtat...

La Bunavestire (25 martie): ...Cel ce pentru noi Te-ai întrupat...

La Duminica Floriilor: ...Cel ce ai şezut pe mânzul asinei...

La Înălţarea Domnului: ...Cel ce întru slavă Te-ai înălţat...

La Duminica Rusaliilor şi Lunea Sfintei Treimi (a Sfântului Duh):

Mântuieşte-ne pe noi, Mângâietorule bune, pe cei ce-Ţi cântăm Ţie: Aliluia (Se cântă în tot cursul săptămânii Rusaliilor).

La Schimbarea la faţă (6 august): Mântuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai schimbat la faţă în muntele Taborului, pe noi...

În duminici se cântă îndată: troparul Învierii al glasului de rând din Octoih, troparul hramului bisericii respective (iar când ne aflăm înăuntrul vreunui praznic, îndată după troparul Învierii se zice şi al praznicului respectiv); apoi Condacul Învierii al glasului de rând din Octoih, Slavă... Condacul sfântului din Minei, Şi acum... Condacul hramului (iar înăuntrul praznicelor, zicem şi pe al praznicului, după al Învierii).

La bisericile unde e hram vreunul din praznicele Mântuitorului, duminica nu se cântă niciodată troparul şi Condacul hramului, ci numai ale Învierii, pe glasul de rând, şi ale sfântului din Minei.

La Praznicele Împărăteşti (sărbătorile Mântuitorului şi ale Sfintei Fecioare), precum şi la sărbătorile sfinţilor cu Priveghere, nu se cântă decât troparul şi Condacul praznicului sau al sfântului respectiv (punându-se între ele Slavă... Şi acum...); la fel şi în ziua hramului bisericii, când nu cade duminica (iar de cade duminica sau înăuntrul vreunui praznic se adaugă troparul şi Condacul Învierii sau ale praznicului respectiv).

Pentru cazurile când Praznicele Împărăteşti cad duminica, a se vedea regulile speciale din Tipicul bisericesc.

La celelalte sărbători ale sfinţilor (dacă nu cad duminica) se cântă numai troparul şi Condacul sfântului respectiv şi ale hramului bisericii.

În zilele de rând ale săptămânii se cântă troparul zilei săptămânale din Ceaslov, troparul hramului bisericii şi troparul sfântului de la Minei; apoi Condacul zilei săptămânale din Ceaslov, al sfântului din Minei: Slavă... Cu sfinţii odihneşte... Şi acum... al hramului bisericii, sau Ceea ce eşti folositoare creştinilor..., iar Sâmbăta: Ca o pârgă a firii...; la bisericile care au hram vreuna din sărbătorile Mântuitorului sau ale Sfintei Fecioare se cântă însă întâi troparul hramului (afară de Miercuri şi Vineri) şi apoi al zilei săptămânale din Ceaslov; iar când ne aflăm înăuntrul vreunui praznic, se adaugă troparul şi Condacul praznicului.

După ce s-au cântat troparele şi condacele, după rânduiala arătată până aci, preotul (diaconul) zice: Domnului să ne rugăm.

Cântăreţii (corul credincioşilor): Doamne miluieşte.

Preotul: Că sfânt eşti Dumnezeul nostru...

La Praznicele Împărăteşti, la hram şi la sfinţii cu Polieleu, mai ales acolo unde se săvârşeşte Sfânta Liturghie în sobor (cu sau fără arhiereu), după ce preotul zice: ...acum şi pururea..., se cântă de trei ori: Doamne, mântuieşte pe cei binecredincioşi, întâi de către clerici în sfântul altar, apoi de două ori de cor sau cântăreţi. Apoi se cântă în sfântul altar: Şi ne auzi pe noi, iar preotul (sau diaconul dacă este): Şi în vecii vecilor. Cântăreţii: Amin şi îndată cântă Sfinte Dumnezeule...

Dacă nu se cântă Doamne, mântuieşte pe cei binecredincioşi, atunci preotul zice întreg ecfonisul: Că sfânt eşti Dumnezeul nostru..., fără întrerupere, iar cântăreţii (corul): Amin. Şi cântă, începând de la strana dreaptă,

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi (de trei ori).

La slujba în sobor (cu sau fără arhiereu) Sfinte Dumnezeule..., se cântă de obicei de şase ori, adică de trei ori la strană (de către cor) şi de trei ori în sfântul altar, pe rând, începând cu cântăreţul din strana dreaptă sau corul.

Apoi: Slavă... Şi acum..., Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Preotul (diaconul): Puternic!

Şi din nou cântă ambele strane, cu glas mai puternic şi mai pe larg: Sfinte Dumnezeule...

La Naşterea Domnului, la Bobotează, la Sâmbăta lui Lazăr, în Sâmbăta Patimilor, la Paşti şi în toată Săptămâna Luminată, precum şi în Duminica Rusaliilor, în loc de Sfinte Dumnezeule... se cântă

Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi-m-brăcat, Aliluia.

La Înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie) şi în Duminica Sfintei Cruci (a treia din Postul Paştilor), în loc de Sfinte Dumnezeule... se cântă

Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim.

După ce s-a cântat pentru ultima oară Sfinte Dumnezeule... (respectiv Câţi în Hristos... sau Crucii Tale...), zice preotul:

Să luăm aminte! Pace tuturor!

Cântăreţul rânduit (din mijlocul bisericii, cu faţa spre răsărit):

Şi duhului tău.

Şi citeşte îndată Prochimenul din Apostol.

Preotul (diaconul): Înţelepciune!

Cântăreţul: Din cartea... citire.

Preotul (diaconul): Să luăm aminte.

Cântăreţul citeşte Apostolul rânduit, în timp ce preotul (diaconul) face cădirea mică.

Apoi preotul: Pace ţie, cititorule.

Cititorul Apostolului rămâne în mijlocul bisericii, cu capul plecat, până ce primeşte binecuvântarea de la preot.

Cântăreţul (corul) cântă rar: Aliluia (de trei ori).

Apoi preotul:

Înţelepciune, drepţi, să ascultăm Sfânta Evanghelie! Pace tuturor!

Cântăreţul (corul): Şi duhului tău.

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la (N) citire.

Cântăreţul (închinându-se): Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie.

Preotul (diaconul): Să luăm aminte.

Şi citeşte Sfânta Evanghelie care va fi la rând; în timpul citirii, cântăreţii stau în genunchi, împreună cu ceilalţi credincioşi, ascultând cu mare cuviinţă şi evlavie.

După citirea Sfintei Evanghelii, cântăreţii (închinându-se) cântă: Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!

Apoi preotul (diaconul) rosteşte ectenia cererii stăruitoare (întreită), ectenia pentru cei chemaţi (catehumeni) şi celelalte două ectenii care urmează. Iar după ecfonisul ultimei ectenii, Ca sub stăpânirea Ta..., cântăreţii (corul) cântă

Heruvicul

Noi, care pe Heruvimi cu taină închipuim, şi făcătoarei de viaţă Treimi întreit-sfântă cântare aducem; toată grija cea lumească acum să o lepădăm...

Acum preotul face Vohodul mare (iese cu Cinstitele Daruri) şi face pomenirile rânduite, în mijlocul bisericii; cântăreţii coboară din străni şi se închină cu smerenie, răspunzând: Amin, după fiecare din pomenirile făcute de preot. După ultima formulă de pomenire rostită de preot (Şi pe voi pe toţi, dreptmăritorilor creştini...), corul sau cântăreţul (din strana stângă) răspunde: Amin şi cântă îndată partea a doua a Heruvicului:

... Ca pe Împăratul tuturor să primim, pe Cel în chip nevăzut înconjurat de cetele îngereşti. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

În Joia Mare, la Liturghia Sfântului Vasile, în loc de Noi, care pe Heruvimi..., se cântă următorul Heruvic, pe glasul al 6-lea:

Cinei Tale celei de taină astăzi, Fiul lui Dumnezeu, părtaş mă primeşte; că nu voi spune taina Ta vrăjmaşilor

Tăi, nici sărutare Îţi voi da, ca Iuda. (Acum preotul iese cu Cinstitele Daruri). Ci, ca tâlharul , mărturisindu-mă, mă rog Ţie: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

În Sâmbăta Mare, la Liturghia Sfântului Vasile, în loc de Noi, care pe Heruvimi..., se cântă următorul Heruvic, pe glasul al 5-lea:

Să tacă tot trupul omenesc, şi să stea cu frică şi cu cutremur, şi nimic pământesc întru sine să nu cugete; că Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, Hristos Dumnezeul nostru, vine să Se junghie şi să Se dea spre mâncare credincioşilor. Şi merg înaintea Acestuia cetele îngereşti, dimpreună cu toată Începătoria şi Stăpânia. (Acum preotul iese cu Cinstitele Daruri). Heruvimii cei cu ochi mulţi şi Serafimii cei cu câte şase aripi, feţele acoperindu-şi şi cântând cântarea: Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi preotul (diaconul) rosteşte ectenia: Să plinim rugăciunea noastră...

După ecfonis, preotul zice: Pace tuturor.

Cântăreţul (corul): Şi duhului tău.

Preotul (diaconul): Să ne iubim unii pe alţii...

Cântăreţul (corul): Pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită.

Preotul (diaconul): Uşile, uşile! Cu înţelepciune să luăm aminte!

Cântăreţul sau unul dintre credincioşi rosteşte, rar şi răspicat, din mijlocul bisericii (sub policandru)

Simbolul credinţei

Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toţi vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut. Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut; Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire, S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara şi S-a făcut om,

Şi S-a răstignit pentru noi, în zilele lui Ponţiu Pilat şi a pătimit şi S-a îngropat;

Şi a înviat a treia zi, după Scripturi;

Şi S-a înălţat la ceruri şi şade de-a dreapta Tatălui;

Şi iarăşi va să vină cu slavă să judece viii şi morţii, a Cărui împărăţie nu va avea sfârşit.

Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Întru una, sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică.

Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor.

Aştept învierea morţilor.

Şi viaţa veacului ce va să fie. Amin.

Apoi preotul (diaconul): Să stăm bine, să stăm cu frică...

Cântăreţul: Mila păcii, jertfa laudei.

Preotul: Darul Domnului nostru Iisus Hristos...

Cântăreţul: Şi cu duhul tău.

Preotul: Sus să avem inimile!

Cântăreţul: Avem către Domnul.

Preotul: Să mulţumim Domnului!

Cântăreţul (închinându-se de trei ori): Cu vrednicie şi cu dreptate este a ne închina Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh; Treimei Celei de o fiinţă şi nedespărţită.

Preotul: Cântarea de biruinţă cântând...

Cântăreţul: Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot! Plin este cerul şi pământul de mărirea Ta. Osana întru cei de sus! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului. Osana întru cei de sus!

Preotul: Luaţi, mâncaţi, acesta este Trupul Meu...

Cântăreţul (rar): Amin.

Preotul: Beţi dintr-acesta toţi...

Cântăreţul (rar): Amin.

Preotul: Ale Tale dintru ale Tale...

Cântăreţul îngenunchează, împreună cu toţi credincioşii din biserică, şi cântă, rar, cu glas dulce şi lin:

Pe Tine Te lăudăm, pe Tine Te binecuvântăm; Ţie Îţi mulţumim, Doamne, şi ne rugăm Ţie, Dumnezeului nostru.

Preotul (cădind în faţa Sfintei Mese): Mai ales pentru Preasfânta...

Cântăreţul (corul credincioşilor) cântă

Axionul

Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât

Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

La Liturghia Sfântului Vasile, se cântă acest Axion, glasul al 8-lea:

De tine se bucură, ceea ce eşti plină de dar, toată făptura, soborul îngeresc şi neamul omenesc, ceea ce eşti biserică sfinţită şi rai cuvântător, laudă a fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat şi prunc S-a făcut Cel ce este mai înainte de veci, Dumnezeul nostru. Că mitrasul tău scaun l-a făcut şi pântecele tău mai încăpător decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură toată făptura, ceea ce eşti plină de dar, mărire ţie.

La Liturghia Sfântului Vasile din Joia Mare, se cântă următorul Axion, glasul al 5-lea:

Din ospăţul Stăpânului şi din Masa cea nemuritoare, veniţi, credincioşilor, la loc înalt, cu gânduri înalte să ne îndulcim, pe Cuvântul cel Preaînalt din cuvântul Lui cunoscându-L, pe Care Îl slăvim.

La Liturghia Sfântului Vasile din Sâmbăta Mare, se cântă următorul Axion, glasul al 6-lea:

Nu te tângui pentru Mine, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în pântece fără sămânţă; că Mă voi scula şi Mă voi preaslăvi şi voi înălţa în slavă, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste pe tine neîncetat te măresc.

Axioane la Praznicele Împărăteşti

La Praznicele Împărăteşti, în loc de Cuvine-se cu adevărat..., se cântă Axioanele speciale ale acestor sărbători, precum urmează:

La Naşterea Maicii Domnului (8 septembrie)

Glasul al 8-lea:

Străin lucru este maicilor fecioria, străină este şi fecioarelor naşterea de fii; dar întru tine, Născătoare de Dumnezeu, amândouă s-au rânduit. Pentru aceasta, toate seminţiile pământului pe tine neîncetat te fericim.

La Înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie)

Glasul al 8-lea:

Rai de taină eşti, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit fără lucrare pe Hristos, prin Care pomul Crucii, cel de viaţă purtător, în pământ a fost sădit. Pentru aceasta, acum înălţat fiind, închinându-ne lui, pe tine te mărim.

La Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (21 noiembrie)

Glasul al 4-lea:

Îngerii intrarea celei Preacurate văzând s-au spăimântat, cum Fecioara a intrat în Sfânta Sfintelor.

Ca de un chivot însufleţit al lui Dumnezeu, nicidecum să nu se atingă mâna necredincioşilor; dar buzele credincioşilor, fără tăcere, glasul îngerului cântând, cu bucurie să strige Născătoarei de Dumnezeu: Cu adevărat mai presus decât toţi eşti, Fecioară curată!

La Naşterea Domnului (25 decembrie)

Glasul 1:

Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai mărită decât oştile cele de sus.

Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, lăudându-L, Îl mărim.

La Botezul Domnului (6 ianuarie)

Glasul al 6-lea:

Măreşte, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan de la Ioan a primit botezul.

Nu se pricepe nici o limbă a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea cea mai presus de lume să cânte ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă, fiind bună, primeşte credinţa; că ştii dragostea noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti ocrotitoare, pe tine te mărim.

La Întâmpinarea Domnului (2 februarie)

Glasul al 3-lea:

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea tuturor creştinilor, acoperă, apără, păzeşte pe cei ce nădăjduiesc în tine.

În Lege, în umbră şi în Scriptură, închipuire vedem noi credincioşii. Toată partea bărbătească, ce deschide pântecele, sfânt lui Dumnezeu este. Deci, pe Cuvântul cel mai înainte născut, pe Fiul Tatălui celui fără de început, pe Cel întâi-născut din Maică, fără ispită bărbătească, Îl mărim.

La Bunavestire (25 martie)

Glasul al 4-lea:

Binevesteşte, pământule, bucurie mare, lăudaţi ceruri mărirea Dumnezeului nostru.

Ca de un chivot însufleţit... (caută la 21 noiembrie, pag. 83).

La Sâmbăta lui Lazăr

Glasul al 8-lea:

Să cinstim, popoare, cu slăvire, pe curata Născătoare de Dumnezeu; pe ceea ce a zămislit în pântece, fără ardere, pe Focul dumnezeiesc, cu cântări fără tăcere să o mărim.

La Duminica Floriilor

Glasul al 4-lea:

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; tocmiţi prăznuire şi, bucurându-ne, veniţi să mărim pe Hristos, cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări, grăind: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru.

La Învierea Domnului

Glasul al 5-lea:

Îngerul a strigat celei pline de dar: Curată Fecioară, bucură-te. Şi iarăşi zic: Bucură-te, că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum şi te bucură, Sioane; iar tu, curată Născătoare de Dumnezeu, veseleşte-te întru învierea Celui născut al tău.

La Înjumătăţirea Praznicului Învierii
(Miercuri în a patra săptămână după Paşti)

Glasul al 8-lea:

Străin lucru este maicilor fecioria... (caută la 8 septembrie, pag. 83).

La Înălţarea Domnului

Glasul al 5-lea:

Măreşte, suflete al meu, pe Hristos, Dătătorul de viaţă, Cel ce S-a înălţat de pe pământ la cer.

Pe tine, Maica lui Dumnezeu, cea mai presus de minte şi de cuvânt, care ai născut negrăit, în timp, pe Cel mai presus de timp, credincioşii cu un gând te mărim.

La Pogorârea Duhului Sfânt (Duminica Rusaliilor)

Glasul al 4-lea:

Bucură-te, Împărătească Maică, lauda fecioarelor. Că toată gura cea limpede binegrăitoare, vorbind nu te poate cânta după cuviinţă; nu izbuteşte nici o minte să priceapă naşterea ta. Pentru aceasta, cu un glas pe tine te mărim.

La Schimbarea la Faţă a Domnului (6 august)

Glasul al 4-lea:

Măreşte, suflete al meu, pe Domnul, Cel ce S-a schimbat la faţă în Muntele Taborului.

Naşterea ta fără prihană s-a arătat. Dumnezeu din coapsele tale a ieşit. Ca un purtător de trup S-a arătat pe pământ şi cu oamenii a petrecut. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, toţi te mărim.

La Adormirea Maicii Domnului (15 august)

Glasul 1:

Neamurile toate de fericesc pe tine, una de Dumnezeu Născătoare.

Biruiescu-se hotarele firii întru tine, Curată Fecioară; că naşterea păstrează fecioria şi moartea arvuneşte viaţă. Ceea ce după naştere eşti fecioară şi după moarte vie, mântuieşti pururea, Născătoare de Dumnezeu, moştenirea ta.

După Axion, preotul glăsuieşte: Întâi pomeneşte, Doamne...

Cântăreţul (corul) cântă: Pe toţi şi pe toate.

La Liturghia Sfântului Vasile, în loc de: Pe toţi şi pe toate, se cântă pe glasul al 2-lea acest tropar:

Pe arătătorul de cele cereşti al lui Hristos, pe sfetnicul Stăpânului, pe luminătorul cel strălucitor, cel din Cezareea Capadociei, pe marele Vasile cu toţii să-l cinstim.

Preotul: Şi ne dă nouă cu o gură şi cu o inimă...

Cântăreţul (corul): Amin.

Preotul: Şi să fie milele Marelui Dumnezeu...

Cântăreţul: Şi cu duhul tău.

Preotul (diaconul, dacă este) zice ectenia: Pe toţi sfinţii pomenindu-i..., apoi: Şi ne învredniceşte pe noi, Stăpâne...

Cântăreţul (corul) cântă, împreună cu toţi credincioşii din biserică: Tatăl nostru, Carele eşti în ceruri...

Preotul: Că a Ta este împărăţia...

Cântăreţul: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul (diaconul): Capetele voastre Domnului să le plecaţi!

Cântăreţul (rar): Ţie, Doamne.

Preotul: Cu harul şi cu îndurările...

Cântăreţul: Amin.

Preotul: Să luăm aminte, Sfintele, sfinţilor.

Cântăreţul: Unul sfânt, unul Domn, Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl, Amin.

Urmează predica rostită de preot, ori se citeşte Cazania sau Sinaxarul sfântului. După aceea, cântăreţul cântă Chinonicul (Priceasna) zilei, precum urmează:

Duminică, glasul al 8-lea:

Lăudaţi pe Domnul din ceruri. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 148, 1).

Luni, glasul 1:

Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri şi pe slugile Tale pară de foc. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 103, 5).

Marţi, glasul al 3-lea:

Întru pomenire veşnică va fi dreptul. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 111, 6).

Miercuri, glasul al 6-lea:

Paharul mântuirii voi lua şi numele Domnului voi chema. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 115, 4).

Joi, glasul al 8-lea:

În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 18, 4).

Vineri, glasul al 2-lea:

Mântuire ai făcut în mjlocul pământului, Hristoase Dumnezeule. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Sâmbătă, glasul 1:

Fericiţi sunt cei pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne, şi pomenirea lor din neam în neam. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 64, 4).

Chinonice speciale

La Naşterea Domnului:

Mântuire a trimis Domnul poporului Său. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Botezul Domnului:

Arătatu-S-a Darul cel mântuitor tuturor oamenilor. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Bunavestire:

Ales-a Domnul Sionul şi l-a primit întru moştenire Luişi. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Sâmbăta lui Lazăr:

Din gurile pruncilor şi ale celor ce sug, ai săvârşit laudă. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 8, 2).

La Duminica Floriilor:

Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 117, 26).

În Joia Mare:

Cinei Tale celei de taină astăzi, Fiul lui Dumnezeu, părtaş mă primeşte; că nu voi spune taina Ta vrăjmaşilor Tăi, nici sărutare Îţi voi da, ca Iuda; ci, ca tâlharul,

mărturisindu-mă, strig Ţie: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta! Aliluia, Aliluia, Aliluia.

În Sâmbăta Mare:

Sculatu-S-a Domnul ca din somn şi a înviat, mântuindu-ne pe noi.

În Duminica Paştilor:

Trupul lui Hristos primiţi şi din izvorul cel fără de moarte gustaţi. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Duminica Tomii:

Laudă, Ierusalime, pe Domnul; laudă pe Dumnezeul tău, Sioane. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 147, 1).

La Înjumătăţirea Praznicului Învierii:

Cel ce mănâncă trupul Meu şi cel ce bea sângele Meu, întru Mine rămâne şi Eu întru el, zis-a Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Înălţarea Domnului:

Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiţă. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 46, 5).

La Duminica Pogorârii Sfântului Duh (Rusalii)

Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 142, 10).

La Sfânta Treime:

Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la noi, Iubitorule de oameni, ne rugăm Ţie. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Schimbarea la Faţă:

Întru lumina slavei feţei Tale, Doamne, vom umbla în veci. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La Înălţarea Sfintei Cruci:

Însemnatu-s-a peste noi lumina feţei Tale, Doamne. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 4, 6).

La Sfântul prooroc Ilie şi la alţi sfinţi prooroci:

Bucuraţi-vă, drepţilor, în Domnul; celor drepţi se cuvine laudă. Aliluia, Aliluia, Aliluia (ps. 32, 1).

După Chinonic, preotul (diaconul) cu sfântul potir, dintre uşile împărăteşti: Cu frică de Dumnezeu...

Cântăreţul (corul): Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă (ps. 117, 26-27).

(La Paşti şi în toată Săptămâna Luminată, în loc de Binecuvântat este..., se cântă Hristos a înviat... o dată).

Apoi preotul, după ce a împărtăşit pe credincioşii pregătiţi pentru aceasta (dacă sunt), zice:

Mântuieşte, Dumnezeule, poporul tău...

Cântăreţul (corul): Am văzut Lumina cea adevărată, am primit Duhul cel ceresc; am aflat credinţa cea adevărată, nedespărţitei Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi.

De la Paşti până la Înălţarea Domnului, în loc de Am văzut Lumina..., se cântă Hristos a înviat... (o dată), iar de la Înălţare până la Rusalii se cântă Înălţatu-Te-ai întru slavă... (adică Troparul Înălţării, caută mai departe).

După aceea, preotul zice: Totdeauna, acum şi pururea...

Cântăreţul: Amin.

Şi dacă au fost credincioşi care s-au împărtăşit, citeşte îndată:

Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, ca să lăudăm slava Ta, că ne-ai învrednicit pe noi a ne împărtăşi cu Sfintele, cele fără de moarte, preacinstitele şi de viaţă făcătoarele Tale Taine. Întăreşte-ne pe noi întru sfinţenia Ta; toată ziua să ne învăţăm dreptatea Ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi preotul (diaconul) zice ectenia: Drepţi, primind...

După ecfonisul ecteniei, preotul: Cu pace să ieşim.

Cântăreţul: Întru numele Domnului.

Preotul (diaconul): Domnului să ne rugăm.

Cântăreţul: Doamne miluieşte.

Preotul citeşte Rugăciunea Amvonului, în mijlocul bisericii. Şi dacă sunt colive sau alte prinoase de binecuvântat, îndată după ecfonisul Rugăciunii Amvonului, cântăreţul cântă troparul sfântului sau al praznicului respectiv, în timp ce preotul cădeşte prinoasele. Apoi zice preotul: Domnului să ne rugăm. Cântăreţul: Doamne miluieşte. Iar preotul citeşte rugăciunea pentru binecuvântarea prinoaselor, după care se cântă îndată:

Fie numele Domnului binecuvântat, de acum şi până în veac (de trei ori), (ps. 112, 2).

Dacă nu sunt prinoase de binecuvântat, Fie numele Domnului... se cântă îndată după ecfonisul Rugăciunii Amvonului.

La Paşti şi în toată Săptămâna Luminată, în loc de Fie numele Domnului..., se cântă Hristos a înviat.... (de trei ori).

Apoi preotul: Binecuvântarea Domnului peste voi...

Cântăreţul: Amin.

Preotul: Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule...

Cântăreţul: Slavă... Şi acum..., Doamne miluieşte (de trei ori), părinte, binecuvintează.

Preotul face otpustul (apolisul) Sfintei Liturghii, după care cântăreţul (corul) cântă:

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne izbăveşte pe noi din toată nevoia şi necazul.

SCURTĂ ÎNSEMNARE
despre rânduiala Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfinţite

În Postul Mare, miercurea şi vinerea, în unele sărbători de sfinţi cu Polieleu (ca de exemplu Sfântul Haralambie la 10 februarie, Sfinţii 40 de Mucenici la 9 martie şi altele), dacă acestea cad într-una din zilele de luni până vineri inclusiv, precum şi luni şi marţi în Săptămâna Patimilor, se săvârşeşte Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfinţite, care se uneşte cu slujba Vecerniei. În zilele în care se săvârşeşte această Sfântă Liturghie, se citesc mai înainte slujbele serviciului divin zilnic, după rânduiala din Ceaslov a zilelor de post, adică: Miezonoptica, Utrenia cu Ceasul I, Ceasul al III-lea, Ceasul al VI-lea, Ceasul al IX-lea, Obedniţa şi apoi Vecernia cu Sfânta Liturghie.

Rânduiala acestei Sfinte Liturghii este următoarea:

Preotul (după ce s-a închinat şi s-a îmbrăcat în toate sfintele veşminte, după rânduială) zice: Binecuvântată este împărăţia Tatălui...

Cântăreţul (închinându-se): Amin. Veniţi să ne închinăm... şi citeşte Psalmul 103: Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul... (caută la rânduiala Vecerniei, pag. 10).

Apoi preotul (din sfântul altar) rosteşte ectenia mare, după care cântăreţul citeşte starea întâia din Catisma a optsprezecea (Ps. 119-133) din Psaltirea aşezată pe analog în mijlocul bisericii (sub policandru).

După aceasta, preotul rosteşte ectenia mică, iar cântăreţul citeşte starea a doua a Catismei a optsprezecea. Preotul zice din nou ectenia mică, după care cântăreţul citeşte starea a treia a Catismei. Când ajunge la cuvintele Închina-ne-vom la locul unde au stat picioarele Lui..., le rosteşte mai rar şi mai apăsat; din altar se sună clopoţelul, se face tăcere şi cântăreţul îngenunchează împreună cu credincioşii din biserică. (În timpul acesta, preotul duce Sfântul Agneţ de la Sfânta Masă la proscomidiar; dacă nu există paracliser, cântăreţul însuşi merge atunci înaintea preotului, cu lumânarea aprinsă în stânga şi cu cădelniţa în dreapta, cădind spre Sfântul Agneţ). După ce se sună clopoţelul pentru a doua oară, cântăreţul (ca şi credincioşii) se ridică şi citeşte restul stării a treia din Catismă, până la sfârşit.

Apoi preotul rosteşte ectenia mică, după care cântăreţul cântă Doamne, strigat-am... pe glasul stihirilor din Triod şi cântă cele 3 stihiri de acolo, şi 3 de la Minei, cu Slavă... Şi acum...

Preotul face vohod (ieşirea cu cădelniţa) şi, după ce zice: Înţelepciune, drepţi!, cântăreţul citeşte: Lumină lină... (caută la rânduiala Vecerniei, pag. 19).

Apoi preotul: Să luăm aminte! Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul: Înţelepciune. Să luăm aminte!

Cântăreţul cântă Prochimenul din Triod.

Preotul: Înţelepciune.

Cântăreţul: Din cartea... citire.

Preotul: Să luăm aminte!

Cântăreţul: citeşte prima Paremie din Triod.

Preotul (diaconul): Înţelepciune.

Cântăreţul cântă al doilea Prochimen din Triod.

Apoi diaconul (iar în lipsa lui, cântăreţul însuşi) rosteşte cu glas înalt şi răspicat: Porunciţi.

Preotul (făcând cruce cu sfeşnicul şi cădelniţa, din faţa Sfintelor Uşi, întâi spre răsărit, apoi spre apus) zice: Înţelepciune, drepţi. Lumina lui Hristos luminează tuturor.

Cântăreţul citeşte îndată a doua Paremie din Triod (iar dacă e o sărbătoare care are Paremiile ei la Minei, se adaugă şi acelea),

Apoi preotul, cu cădelniţa în dreapta, cântă rar, pe glasul 1, cădind spre Sfânta Masă: Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta. Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară. Cântăreţul (credincioşii) repetă aceeaşi cântare.

Preotul rosteşte stihurile rânduite (vezi Liturghierul), iar după fiecare stih cântăreţul cântă (mai repejor) Să se îndrepteze rugăciunea mea... După ce preotul a rostit Slavă... Şi acum..., cântă el însuşi pentru ultima oară: Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta, iar cântăreţul continuă: Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară. La ultimele trei cuvinte ale cântării, preotul, cântăreţii şi credincioşii fac câte trei metanii mari.

Dacă e o sărbătoare care are Apostol şi Evanghelie, se citesc acum Apostolul şi Evanghelia, cu rânduiala ştiută (caută la pag. 77). Dacă nu, preotul rosteşte îndată ectenia întreită (Să zicem toţi din tot sufletul şi din tot cugetul nostru...), apoi ectenia pentru catehumeni: Rugaţi-vă, cei chemaţi, Domnului, la care, din miercurea săptămânii a patra a Postului Mare, se adaugă ectenia deosebită pentru cei către luminare: Rugaţi-vă cei către luminare, Domnului... şi celelalte, precum se arată pe larg în Liturghier.

După ecfonisul preotului După darul Hristosului Tău..., cântăreţii cântă următorul

Heruvic

Glasul 1:

Acum Puterile cele cereşti, împreună cu noi, nevăzut slujesc; că iată, intră Împăratul slavei, iată Jertfa cea de taină, săvârşită, se înconjură...

Acum se sună clopoţelul în sfântul altar, cântăreţul şi credincioşii îngenunchează, iar preotul face ieşirea cu Sfintele Daruri, în cea mai deplină tăcere. După intrarea preotului în sfântul altar, se sună din nou clopoţelul, iar cântăreţul (cel din strana stângă, dacă sunt doi), se ridică şi cântă partea a doua a Heruvicului:

... Cu credinţă şi cu dragoste să ne apropiem, ca părtaşi vieţii celei veşnice să ne facem. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

La ultimele trei cuvinte ale cântării, preotul, cântăreţii şi credincioşii fac trei metanii mari, iar în mănăstiri, călugării le fac cu capul descoperit.

Apoi preotul (diaconul): Să plinim rugăciunea noastră cea de seară, Domnului...

După ecfonisul preotului: Şi ne învredniceşte pe noi, Stăpâne.., cântăreţul cântă, împreună cu credincioşii, sau rosteşte singur: Tatăl nostru...

Preotul: Că a Ta este împărăţia...

Cântăreţul: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Cântăreţul: Şi duhului tău.

Preotul: Capetele voastre...

Cântăreţul (rar): Ţie, Doamne.

Preotul: Cu darul şi cu îndurările...

Cântăreţul: Amin.

Preotul: Să luăm aminte! Cele mai înainte sfinţite...

Cântăreţul: Unul sfânt... (caută la pag. 88). Şi în timp ce preotul se împărtăşeşte în sfântul altar, după rânduială, cântăreţii cântă:

Chinonicul

Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi preotul (diaconul): Cu frică de Dumnezeu...

Cântăreţul: Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea.

Preotul (după ce a împărtăşit pe credincioşii pregătiţi pentru aceasta, dacă sunt): Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău...

Cântăreţul: Pâinea cea cerească şi paharul vieţii gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Preotul: Totdeauna, acum şi pururea...

Cântăreţul: Amin.

Şi dacă au fost credincioşi care s-au împărtăşit, citeşte îndată: Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne... (caută la pag. 92).

Apoi preotul (diaconul) ectenia: Drepţi, primind...

Preotul: Cu pace să ieşim.

Cântăreţul: Întru numele Domnului.

Preotul (diaconul): Domnului să ne rugăm.

Cântăreţul: Doamne, miluieşte.

Preotul citeşte Rugăciunea Amvonului.

Apoi cântăreţii cântă: Fie numele Domnului binecuvântat... (de trei ori cu metanii).

Preotul: Binecuvântarea Domnului peste voi... şi face otpustul (apolisul), după rânduiala arătată în Liturghier.

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 2-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am..., precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 9). După ectenia mică, se cântă la strană, pe glasul al 2-lea, Doamne, strigat-am şi Să se îndrepteze... cu celelalte stihuri, până la Scoate din temniţă sufletul meu... (caută la pag. 14) şi apoi se cântă stihirile după regula arătată la pag. 16).

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 2-lea:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Veniţi să ne închinăm Celui mai înainte de veci din Tatăl născut, lui Dumnezeu-Cuvântul, Cel întrupat din Fecioara Maria; că răstignire răbdând, îngropării S-a dat, precum Însuşi a voit; şi înviind din morţi, m-a mântuit pe mine, omul cel rătăcit.

Stih: Pe mine mă aşteaptă dreptii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Hristos, Mântuitorul nostru, a rupt zapisul cel ce era împotriva noastră, pe Cruce pironindu-l şi stăpânirea morţii zdrobind; să ne închinăm Învierii Lui, celei de a treia zi.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Cu arhanghelii să lăudăm învierea lui Hristos, că Acesta este Răscumpărătorul şi Mântuitorul sufletelor noastre; şi întru slavă înfricoşătoare şi întru putere tare, iarăşi va să vină să judece lumea, pe care o a zidit.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

Pe Tine, Cel ce ai fost răstignit şi îngropat, îngerul Te-a propovăduit ca pe un stăpân şi a zis femeilor: Veniţi de vedeţi unde a zăcut Domnul, că a înviat, precum a zis, ca un Atotputernic. Pentru aceasta ne închinăm Ţie, Cel singur fără de moarte; Dătătorule de viaţă Hristoase, miluieşte-ne pe noi.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Cu crucea Ta ai şters blestemul lemnului, cu îngroparea Ta ai omorât stăpânia morţii, şi cu învierea Ta ai luminat neamul omenesc. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Făcătorule de bine, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău; nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Deschisu-s-au Ţie, Doamne, cu frică, porţile morţii, şi portarii iadului, văzându-Te, s-au spăimântat; că porţile cele de aramă le-ai sfărâmat, şi încuietorile cele de fier le-ai zdrobit, şi ne-ai scos pe noi din întuneric şi din umbra morţii şi legăturile noastre le-ai rupt.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Laudă de mântuire cântând, din guri glas să înălţăm; veniţi toţi în casa Domnului să îngenunchem, grăind: Cel ce pe lemn ai fost răstignit şi din morţi ai înviat, şi eşti în sânurile Tatălui, curăţeşte păcatele noastre.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are);

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica)

Trecut-a umbra Legii, când Darul a venit; că precum rugul cel aprins nu se mistuia, aşa şi tu, Fecioară, ai născut şi fecioară ai rămas. În locul stâlpului de foc, a răsărit Soarele dreptăţii; în locul lui Moise, Hristos, mântuirea sufletelor noastre.

Vohod, Lumină lină..., Prochimenul zilei (caută la pag. 20), Ectenia întreită, Învredniceşte-ne, Doamne... (caută la pag. 22), Ectenia cererilor şi apoi:

Stihirile Stihoavnei

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, toată lumea a luminat şi a chemat făptura Ta; Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Prin cruce, Mântuitorule, ai şters blestemul lemnului; puterea morţii cu îngroparea Ta ai omorât; iar prin învierea Ta, neamul nostru l-ai luminat. Pentru aceasta cântăm Ţie: Dătătorule de viaţă, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina.

Pe Cruce arătându-Te pironit, Hristoase, ai schimbat frumuseţea făpturilor; şi fără omenie ostaşii arătându-se, cu suliţa coasta Ta au împuns. Iar fariseii au cerut să pecetluiască mormântul, necunoscând puterea Ta. Ci, Cel ce pentru îndurarea milostivirilor Tale ai primit îngroparea şi a treia zi ai înviat, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Dătătorule de viaţă, Hristoase, îndurând patimă de bunăvoie pentru cei morţi, şi în iad pogorându-Te ca un puternic, pe cei ce aşteptau acolo venirea Ta, ca dintr-o mână puternică smulgându-i, raiul în locul iadului le-ai dăruit să locuiască. Pentru aceasta, şi nouă, celor ce slăvim învierea Ta cea de a treia zi, dăruieşte-ne iertare de păcate şi mare milă.

Slavă..., a sfântului, din Minei (dacă are);

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului. Dacă Slavă... s-a cântat pe glasul al 2-lea, sau dacă sfântul de la Minei nu are Slavă..., se cântă a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul al 2-lea:

O, minune mai nouă decât toate minunile cele de demult! Că cine a cunoscut maică să nască fără bărbat,

şi să poarte în braţe pe Cel ce cuprinde toată făptura? A lui Dumnezeu este voia, Cel ce S-a născut; pe Care ca pe un prunc, Preacurată, în braţele tale purtându-L, şi îndrăzneală de maică spre Dânsul câştigând, nu înceta rugându-L pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască şi să mântuiască sufletele noastre.

Acum liberează... Sfinte Dumnezeule..., şi celelalte, apoi:

Troparul Învierii

Când Te-ai pogorât la moarte, Cel ce eşti Viaţa cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii; iar când ai înviat pe cei morţi din cele de dedesubt, toate Puterile cereşti au strigat: Dătătorule de viaţă, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Slavă... troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul a fost pe glasul al 2-lea, se cântă pe acelaşi glas:

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Toate tainele tale sunt mai presus de cuget, toate sunt preamărite, Născătoare de Dumnezeu. Cu curăţia fiind pecetluită şi întru feciorie păstrată, cu adevărat Maică te-ai cunoscut, născând pe Dumnezeu cel Adevărat; pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Apoi otpustul (caută la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul, până la **Dumnezeu este Domnul...**, precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 32). După ectenia mare, se cântă **Dumnezeu este Domnul...** pe glasul al 2-lea şi troparele, precum s-au zis seara la Vecernie. Apoi ectenia mică (în mănăstiri, citirea primei catisme) şi se cântă:

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică)

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn coborând preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfăşurându-l, şi cu miresme, în mormânt nou, îngropându-l, l-a pus; dar a treia zi ai înviat, Doamne, dăruind lumii mare milă.

Slavă...

Mironosiţelor femei, îngerul care stătea lângă mormânt, a strigat: Mirurile se cuvin morţilor, dar Hristos S-a arătat străin putrejunii. Ci strigaţi: A înviat Domnul, dăruind lumii mare milă!

Şi acum... a Crucii şi a Născătoarei:

Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu-Fecioară; pe tine te lăudăm, că,prin Crucea Fiului tău, iadul s-a surpat şi moartea s-a omorât; cei morţi am înviat şi vieţii ne-am învrednicit; raiul am dobândit, desfătarea cea de demult. Pentru aceasta mulţumind, slăvim pe Hristos Dumnezeul nostru, ca pe Cel puternic şi Unul mult-Milostiv.

Ectenia mică (la mănăstiri se citeşte a doua Catismă), apoi:

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Piatra mormântului neoprind a fi pecetluită, ai dăruit tuturor piatra credinţei, când ai înviat, Doamne, slavă Ţie.

Slavă...

Ceata ucenicilor Tăi, împreună cu mironosiţele femei, se bucură cu un glas; că sărbătoare de obşte cu dânşii prăznuim, întru slava şi cinstea învierii Tale; şi printr-înşii, Iubitorule de oameni, Doamne, dă poporului Tău mare milă.

Şi acum... a Crucii şi a Născătoarei:

Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu-Fecioară! Că prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a nimicit, Eva s-a liberat, moartea s-a omorât şi noi am înviat. Pentru aceasta, cântând, strigăm: Binecuvântat eşti, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce bine ai voit aşa, slavă Ţie.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenia mică şi se citeşte

Ipacoi (Subascultătorul)

După patimă, mergând femeile la mormânt, ca să ungă cu mir trupul Tău, Hristoase Dumnezeule, văzut-au îngeri în mormânt şi s-au spăimântat; că glas au auzit de la dânşii, că a înviat Domnul, dăruind lumii mare milă.

Apoi se cântă îndată

Antifoanele

Antifonul 1

Spre cer ridic ochii inimii mele, la Tine, Mântuitorule; mântuieşte-mă cu strălucirea Ta.

Miluieşte-ne pe noi, cei ce-Ţi greşim Ţie mult, în tot ceasul, o Hristosul meu! Şi ne dă prilejuri să ne pocăim mai înainte de sfârşit.

Slavă... Şi acum...

Sfântului Duh a împărăţi se cuvine, a sfinţi şi a mişca făptura; că Dumnezeu este de o fiinţă cu Tatăl şi cu Cuvântul.

Antifonul 2

De n-ar fi Domnul întru noi, cine ar fi în stare a se păzi nevătămat de vrăjmaşul şi de ucigaşul de om?

Dinţilor lor nu da pe robul Tău, Mântuitorule; că asemenea leului se pornesc asupra mea vrăjmaşii mei.

Slavă... Şi acum...

În Sfântul Duh este începătoria vieţii şi cinstea; că pe toate cele zidite, ca un Dumnezeu ce este le întăreşte şi le păstrează în Tatăl, prin Fiul.

Antifonul 3

Cei ce nădăjduiesc în Domnul, se aseamănă muntelui celui sfânt, că nicidecum nu se clintesc de loviturile lui Veliar.

Către fărădelegi mâinile lor să nu-şi tindă cei ce vieţuiesc dumnezeieşte; că nu va lăsa Hristos certării moştenirea Sa.

Slavă... Şi acum...

Din Duhul Sfânt izvorăşte toată înţelepciunea; de aicea este darul Apostolilor, şi cu daruri de biruinţă se încununează mucenicii, şi proorocii văd.

Preotul: Să luăm aminte. Înţelepciune! Iar cântăreţul cântă:

Prochimenul

Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu, cu porunca prin care ai poruncit şi adunare de popoare Te va înconjura (ps. 7, 6-7).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Doamne Dumnezeul meu, întru Tine am nădăjduit; izbăveşte-mă de toţi cei ce mă prigonesc (ps. 7, 1).

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la glasul 1 (caută la pag. 49-53).

După Cântarea a 6-a a Canoanelor (Catavasiilor), se cântă:

Condacul

Podobie: Cele de sus căutând...

Sculatu-Te-ai din mormânt, Mântuitorule atotputernice, şi iadul văzând minunea s-a spăimântat, şi morţii s-au sculat şi făptura văzând se bucură de Tine; şi Adam împreună se veseleşte şi lumea Te laudă pururea, Mântuitorul meu.

Apoi se citeşte

Icosul

Tu eşti lumina celor întunecaţi, Tu eşti Învierea tuturor şi viaţa oamenilor, şi pe toţi împreună i-ai înviat, puterea morţii, Mântuitorule, prădând şi porţile iadului zdrobind, Cuvântule; şi morţii văzând minunea se mirau şi toată zidirea împreună se bucură întru Învierea Ta,

Iubitorule de oameni. Pentru aceasta şi slăvim şi lăudăm toţi pogorârea Ta, şi lumea Te laudă pururea, Mântuitorul meu.

Apoi celelalte ale Utreniei, precum s-a arătat în urmă la glasul 1 (caută la pag. 55).

După Luminândele de rând, se cântă Laudele: Toată suflarea... pe glasul al 2-lea, după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii:

Stihirile pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Toată suflarea şi toată făptura pe Tine Te slăveşte, Doamne; că prin Cruce moartea ai răpus, ca să arăţi popoarelor Învierea Ta cea din morţi, ca un iubitor de oameni.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Să spună iudeii, în ce chip ostaşii, străjuind, au pierdut pe Împăratul? Pentru ce piatra n-a păzit pe Piatra vieţii? Sau pe Cel îngropat să-L dea, sau Celui ce a înviat să se închine împreună cu noi, zicând: Slavă mulţimii îndurărilor Tale, Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

Stihirile pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Bucuraţi-vă, popoare, şi vă veseliţi! Înger a şezut pe piatra mormântului; acela ne-a vestit nouă, zicând:

Hristos, Mântuitorul lumii, a înviat din morţi, şi pe toate le-a umplut de bună mireasmă. Bucuraţi-vă, popoare, şi vă veseliţi.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi-n alăută.

Înger mai înainte de zămislirea Ta, Doamne, a grăit celei pline de daruri: «Bucură-te!». Şi tot un înger, la învierea Ta, piatra slăvitului Tău mormânt o a răsturnat. Acela, în locul întristării, semne de veselie a vestit; iar acesta, în locul morţii, pe Stăpânul cel dătător de viaţă ne-a propovăduit. Pentru aceasta, grăim către Tine: Făcătorule de bine al tuturor, Doamne, slavă Ţie.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Vărsat-au mir cu lacrimi femeile, la mormântul Tău, şi s-a umplut de bucurie gura lor, când au grăit: A înviat Domnul!

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Să laude neamurile şi popoarele pe Hristos, Dumnezeul nostru, Care de voie pentru noi Crucea a răbdat, şi în iad până a treia zi a fost; şi să se închine Învierii Lui celei din morţi, prin care s-au luminat toate marginile lumii.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit.

Răstignit şi îngropat ai fost, Hristoase, precum ai voit; prădat-ai moartea, ca un Dumnezeu şi Stăpân, dăruind lumii viaţă veşnică şi mare milă.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Cu adevărat, călcătorilor de lege, pecetluind voi piatra, de o mai mare minune ne-aţi învrednicit; cunosc aceasta şi străjerii. Astăzi a ieşit din mormânt, dar ei ziceau: Spuneţi că noi dormind, au venit Ucenicii şi L-au furat pe El. Dar cine fură un mort, mai ales şi gol? Însuşi a înviat cu a Sa putere, ca un Dumnezeu, lăsând în mormânt şi cele de îngropare ale Sale. Veniţi de vedeţi, iudeilor, cum n-a rupt peceţile Cel ce a călcat moartea şi neamului omenesc a dăruit viaţă nesfârşită şi mare milă.

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirii Evangheliei de rând: Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu... (caută la pag 59).

Apoi Doxologia mare, troparul Astăzi mântuire a toată lumea s-a făcut... (caută la pag. 61), ecteniile şi otpustul (la mănăstiri întâi Ceasul I şi apoi otpustul).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul până la Fericiri, precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 66). După a doua ectenie mică, la strană se cântă Fericirile pe glasul al 2-lea (caută la pag. 70).

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi.

Glasul tâlharului Îţi aducem şi strigăm Ţie: Pomeneşte-ne pe noi, Mântuitorule, întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Crucea aducem Ţie, spre iertarea de greşeli, pe care o ai primit pentru noi, Iubitorule de oameni.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Închinămu-ne, Stăpâne, îngropării şi sculării Tale, prin care ai mântuit lumea din stricăciune, Iubitorule de oameni.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Cu moartea Ta, Doamne, moartea s-a omorât şi cu Învierea Ta, Mântuitorule, lumea ai mântuit.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Cei ce dormeau în întuneric, Hristoase, văzându-Te pe Tine, Lumina, în cele mai de jos ale iadului, au înviat.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Pe Mironosiţe le-ai întâmpinat, sculându-Te din mormânt, şi Ucenicilor le-ai poruncit să propovăduiască Învierea Ta.

Slavă... a Treimii:

Pe Tatăl să-L preaslăvim, Fiului să ne închinăm toţi şi pe Duhul Sfânt cu credinţă să-L lăudăm.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, scaunul cel în chipul focului, bucură-te, mireasă nenuntită, bucură-te, Fecioară, care ai născut oamenilor pe Dumnezeu.

Apoi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum s-a arătat, începând de la pag. 72.

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 3-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am..., se face precum s-a arătat la glasul 1 (pag. 9). După ectenia mică, se cântă, pe glasul al 3-lea, Doamne, strigat-am..., Să se îndrepteze... şi celelalte stihuri, până la Scoate din temniţă... şi apoi se cântă stihirile după regula arătată la pag. 16).

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 3-lea:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Cu Crucea Ta, Hristoase Mântuitorule, puterea morţii s-a dezlegat şi înşelăciunea diavolului s-a zdrobit; iar neamul omenesc, prin credinţă fiind mântuit, cântare Ţie totdeauna aduce.

Stih: Pe mine mă aşteaptă dreptii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Luminatu-s-au toate cu Învierea Ta, Doamne, şi raiul iarăşi s-a deschis; şi toată zidirea lăudându-Te, cântare Ţie totdeauna aduce.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine, Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Slăvesc puterea Tatălui şi a Fiului şi laud stăpânia Duhului Sfânt, Dumnezeirea cea nedespărţită şi nezidită, Treimea cea de o fiinţă, Care împărăţeşte în veacul veacului.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

Cinstitei Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, şi învierea Ta o lăudăm şi o slăvim, căci cu rana Ta, noi toţi ne-am vindecat.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Lăudăm pe Mântuitorul, Care din Fecioară S-a întrupat; că pentru noi a fost răstignit şi a treia zi a înviat, dăruind nouă mare milă.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău; nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Celor din iad, pogorându-Se Hristos, a binevestit, zicând: Îndrăzniţi, acum am biruit. Eu sunt Învierea, Eu pe voi vă voi ridica, sfărâmând porţile morţii.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii, să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Cei ce cu nevrednicie stăm în preacurat locaşul Tău, cântare de seară înălţăm, dintru adâncuri strigând: Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai luminat lumea cu învierea Ta cea de a treia zi, scoate pe poporul Tău din mâna vrăjmaşilor Tăi, Iubitorule de oameni.

Slavă... a sfântului din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica)

Cum să nu ne mirăm de naşterea ta cea dumnezeiesc-omenească, cu totul cinstită? Că ispită de bărbat neluând, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ai născut, fără de tată, pe Fiul cu trup, pe Cel născut din Tatăl mai înainte de veci, fără de mamă; Care nicicum n-a suferit schimbare, sau amestecare, sau despărţire, ci a păstrat neatinsă deosebirea celor două firi. Pentru aceasta, Stăpână Maică şi Fecioară, pe Acesta roagă-L să mântuiască sufletele celor ce cu dreaptă credinţă te mărturisesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu.

Apoi Vohod, Lumină lină... Prochimenul zilei (caută la pag. 20), ectenia întreită, Învredniceşte-ne, Doamne...(caută la pag. 22), ectenia cererilor şi apoi:

Stihirile Stihoavnei

Hristoase, Cel ce cu patima Ta ai întunecat soarele şi cu lumina Învierii Tale ai luminat toate, primeşte cântarea noastră cea de seară, Iubitorule de oameni.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Sculare a Ta cea de viaţă dătătoare, Doamne, toată lumea a luminat şi făptura cea stricată o a chemat.

Pentru aceasta, din blestemul lui Adam izbăvindu-ne, grăim: Atotputernice Doamne, slavă Ţie!

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina.

Cel ce eşti Dumnezeu neschimbat, cu trupul pătimind, Te-ai schimbat; pe Care făptura nerăbdând să Te vadă răstignit, de frică s-a tulburat şi,suspinând, laudă îndelungă-răbdarea Ta; dar pogorându-Te în iad, a treia zi ai înviat, dăruind lumii viaţă şi mare milă.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Ca să mântuieşti din moarte neamul nostru, Hristoase, moarte ai răbdat; şi a treia zi, din morţi înviind, împreună cu Tine ai înviat pe cei ce Te-au cunoscut pe Tine Dumnezeu, şi lumea ai luminat, Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, de la Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului; dacă Slavă... s-a cântat pe glasul al 3-lea, sau dacă sfântul n-a avut Slavă...,se cântă a Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, pe glasul al 3-lea:

Fără de sămânţă, din dumnezeiescul Duh, dar cu voia Tatălui, ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, pe Cel ce este din Tatăl fără de mamă, mai înainte de veci; dar pentru noi din tine fără de tată fiind, cu trup L-ai născut şi ca pe un prunc cu lapte L-ai hrănit. Pentru aceasta, nu înceta a-L ruga să se izbăvească din primejdii sufletele noastre.

Apoi: Acum liberează... (caută la pag. 24). Sfinte Dumnezeule... şi celelalte, după care se cântă

Troparul Învierii

Să se veselească cele cereşti şi să se bucure cele pământeşti. Că a făcut biruinţă cu braţul Său Domnul, călcat-a cu moartea pe moarte; Cel întâi-născut din morţi S-a făcut, din pântecele iadului ne-a mântuit pe noi şi a dat lumii mare milă.

Apoi: Slavă..., troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum... troparul Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului a fost pe glasul al 3-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea neamului nostru, te lăudăm, Născătoare de Dumnezeu Fecioară. Căci cu trupul cel luat din tine, Fiul tău şi Dumnezeul nostru, prin Cruce răbdând patimă, ne-a mântuit pe noi din stricăciune, ca un iubitor de oameni.

Apoi otpustul (caută la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul până la Dumnezeu este Domnul..., se face precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 32). După ectenia mare, se cântă Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 3-lea şi troparele, precum s-au zis seara, la Vecernie (vezi mai sus). Apoi ectenia mică (la mănăstiri, citirea primei Catisme) şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică)

Hristos din morţi S-a sculat, începătura celor adormiţi, Cel mai întâi-născut decât zidirea şi Făcătorul tuturor celor făcute; firea cea stricată a nea-

mului nostru întru Sine o a înnoit. Nu vei mai stăpâni de acum, moarte, căci Stăpânul tuturor puterea ta o a surpat.

Slavă...

Cu trupul moarte gustând, Doamne, amărăciunea morţii o ai tăiat cu sculare Ta; şi pe om împotriva ei l-ai întărit, nimicirea blestemului celui de demult aducând, Apărătorule al vieţii noastre, Doamne, slavă Ţie!

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, însăşi podobia:

De frumuseţea fecioriei tale şi de prea strălucirea curăţiei tale, Gavriil, uimindu-se, a zis către tine, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau ce te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti cu daruri dăruită.

Apoi ectenia mică (la mănăstiri se citeşte a doua Catismă) şi se cântă:

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale...

De neschimbarea Dumnezeirii Tale şi de patima Ta cea de voie, Doamne, întru sine spăimântându-se, iadul s-a tânguit: mă cutremur de Ipostasul cel nestricat al trupului, văd pe Cel nevăzut, tainic luptându-se cu mine. Pentru aceasta şi cei pe care îi ţin cântă: Slavă, Hristoase, Învierii Tale!

Slavă...

Răstignirea cea necuprinsă cu mintea şi Învierea cea neînţeleasă, taina cea de negrăit, o teologhisim credin-

cioşii; că astăzi moartea şi iadul s-au prădat, iar neamul omenesc întru nestricăciune s-a îmbrăcat. Pentru aceasta, cu mulţumire cântăm:Slavă, Hristoase, Învierii Tale!

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Cel necuprins cu mintea şi nescris împrejur, pe Cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul, în pântecele tău, tainic L-ai încăput, Maica lui Dumnezeu. O singură şi neamestecată lucrare a Treimii am cunoscut,că e slăvită în lume prin naşterea ta. Pentru aceasta, cu mulţumire, cântăm ţie: Bucură-te, ceea ce eşti cu daruri dăruită.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenie mică şi se citeşte

Ipacoi (Subascultătorul)

Spăimântând cu vederea, liniştind cu graiurile, îngerul cel strălucitor a zis Mironosiţelor: Pentru ce căutaţi pe Cel viu în mormânt? Sculatu-S-a, deşertând mormintele. Cunoaşteţi pe Cel neschimbat, ca schimbător al stricăciunii; ziceţi lui Dumnezeu: Cât sunt de înfricoşătoare lucrurile Tale, că ai mântuit neamul omenesc.

Apoi se cântă îndată

Antifoanele

Antifonul 1

Robia Sionului Tu o ai scos din Babilon; şi pe mine din patimi la viaţă atrage-mă, Cuvântule.

Cei ce seamănă în austru cu lacrimi dumnezeieşti, secera-vor spice de viaţă veşnică întru bucurie.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh toată buna dăruire, ca şi prin Tatăl şi prin Fiul, împreună-străluceşte, întru Care toate viază şi se mişcă.

Antifonul 2

De n-ar zidi Domnul casa faptelor bune, în zadar ne-am osteni; dar păzindu-ne El sufletul, nimeni nu va prăda cetatea noastră.

Ca o roadă a pântecelui, prin Duhul, fii se fac Ţie, Hristoase, ca şi Tatălui, sfinţii, pururea.

Slavă... Şi acum...

În Duhul Sfânt se vede toată sfinţenia, înţelepciunea, că dă fiinţă la toată făptura; Acestuia să slujim, ca şi Tatălui şi Cuvântului, că Dumnezeu este.

Antifonul 3

Cei ce se tem de Domnul fericiţi vor umbla în cărările poruncilor, că vor mânca toată roada cea de viaţă.

Veseleşte-Te, Întâiule păstor al turmei, împrejurul mesei Tale văzând pe fiii Tăi purtând stâlpări de fapte bune.

Slavă... Şi acum...

În Duhul Sfânt este toată bogăţia slavei, din Care vine dar şi viaţă la toată zidirea; că lăudat este împreună cu Tatăl şi cu Cuvântul.

Preotul: Să luăm aminte. Înţelepciune! Iar cântăreţul cântă:

Prochimenul

Spuneţi întru neamuri că Domnul a împărăţit, pentru că a întărit lumea, care nu se va clinti (ps. 95, 10).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Cântaţi Domnului cântare nouă (ps. 32, 3).

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la glasul 1 (caută la pag. 49-53). După Cântarea a 6-a a Canoanelor (sau a Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Fecioara astăzi...

Înviat-ai astăzi din mormânt, Îndurate, şi pe noi ne-ai scos din porţile morţii. Astăzi Adam dănţuieşte şi Eva se bucură, iar proorocii dimpreună cu patriarhii laudă neîncetat puterea cea dumnezeiască a stăpânirii Tale.

Apoi se citeşte

Icosul

Cerul şi pământul astăzi să dănţuiască şi pe Hristos-Dumnezeu cu un gând să-L laude, că pe cei legaţi din morminte i-a sculat. Împreună se bucură toată făptura, aducând cântări vrednice Ziditorului a toate şi Mântuitorului nostru; că astăzi, pe cei muritori din iad scoţându-i, ca un dătător de viaţă, la ceruri împreună i-a înălţat şi a zdrobit trufia vrăjmaşului şi porţile iadului le-a sfărâmat cu puterea cea dumnezeiască a stăpânirii Sale.

Apoi celelalte ale Utreniei, precum s-a arătat în urmă la glasul 1 (caută la pag. 55).

După Luminândele de rând, se cântă Laudele: Toată suflarea... pe glasul al 3-lea, după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii:

Stihirile pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slavă aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Veniţi, toate neamurile, cunoaşteţi puterea tainei celei înfricoşătoare: că Hristos, Mântuitorul nostru, Cuvântul cel dintru început, S-a răstignit pentru noi, şi de voie S-a îngropat, şi a înviat din morţi, ca să mântuiască toate; Acestuia să ne închinăm.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Spus-au toate minunile străjerii Tăi, Doamne; dar soborul deşertăciunii, umplând de daruri dreapta lor, socotea că vor ascunde Învierea Ta, pe care lumea o slăveşte; miluieşte-ne pe noi.

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

De bucurie toate s-au umplut, luând dovedirea Învierii; că Maria Magdalena la groapă a venit şi a aflat un înger pe piatră şezând, cu veşmintele strălucind şi zicând: Ce căutaţi pe Cel viu printre cei morţi? Nu este aici, ci S-a sculat, precum a zis, mergând mai înainte în Galileea.

Stih: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Întru lumina Ta, Stăpâne, vom vedea lumină, Iubitorule de oameni; că ai înviat din morți, dăruind mântuire neamului omenesc, ca să Te preaslăvească toată făptura pe Tine, Cel singur fără de păcat, miluiește-ne pe noi!

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe el în strune și în organe.

Ca pe o cântare de dimineață mironosițele femei Îți aduceau lacrimile, Doamne; că având miresme cu bun miros, la mormântul Tău au ajuns, grăbindu-se să ungă preacurat trupul Tău. Iar un înger șezând pe piatră, le-a binevestit: Ce căutați pe Cel viu cu cei morți? Că moartea călcând, a înviat ca un Dumnezeu, dând tuturor mare milă.

Stih: Lăudați-L pe el în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Strălucind îngerul la mormântul Tău cel făcător de viață, a grăit Mironosițelor: deșertat-a mormintele Mântuitorul, prădat-a iadul și a înviat a treia zi, ca Cel ce este Însuși Dumnezeu și Atotputernic.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit.

În mormânt Te-a căutat, venind în prima zi a săptămânii, Maria Magdalena; dar neaflându-Te, se tânguia cu plângere, strigând: Vai mie, Mântuitorul meu! Cum ai fost furat, Împărate al tuturor? Dar doi îngeri de

lumină purtători dinăuntrul mormântului au strigat: Ce plângi, femeie? Plâng că au luat pe Domnul meu din mormânt şi nu ştiu unde L-au pus. Dar întorcându-se ea, cum Te-a văzut, îndată a strigat: Domnul meu şi Dumnezeul meu, slavă Ţie.

Stih: Lăuda-Te-voi Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Iudeii în mormânt au zăvorât Viaţa, iar tâlharul a deschis cu limba raiul, strigând şi grăind: Cel ce cu mine şi pentru mine ai fost răstignit, împreună cu mine ai fost pironit pe lemn, şi Te-ai arătat mie împreună cu Tatăl pe scaun şezând. Că Acesta este Hristos Dumnezeul nostru, Cel ce are mare milă.

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei (vezi mai departe).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirii Evangheliei de rând: Preabinecuvântată eşti Născătoare de Dumnezeu... (caută la pag. 59).

Apoi Doxologia mare, troparul: Astăzi mântuire a toată lumea s-a făcut... (caută la pag. 61), ecteniile şi otpustul (la mănăstiri întâi Ceasul I şi apoi otpustul).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul până la Fericiri, precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 66). După a doua ectenie mică se cântă Fericirile pe glasul al 3-lea (caută la pag. 70).

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi.

Pe strămoşul Adam, cel ce a călcat porunca Ta, Hristoase, din rai l-ai izgonit; dar ai sălăşluit într-însul, Milostive, pe tâlharul cel ce Te-a mărturisit pe Cruce, strigând: Pomeneşte-mă, Mântuitorule, întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Pe noi, cei ce am greşit, cu blestemul morţii ne-ai osândit, Dătătorule de viaţă şi Doamne; dar cu trupul Tău pătimind fără păcat, Stăpâne, ai înviat pe cei morţi, care strigau: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Sculându-Te din morţi, împreună ne-ai sculat pe noi din patimi, cu Învierea Ta, Doamne; iar toată puterea morţii o ai zdrobit, Mântuitorule. Pentru aceasta, cu credinţă grăim Ţie: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Cu îngroparea Ta cea de trei zile, pe cei omorâţi din iad, ca un Dumnezeu înviindu-i, împreună i-ai sculat; şi nestricăciune tuturor ca un bun ne-ai izvorât, celor ce cu credinţă grăim pururea: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Înviind din mormânt, Mântuitorule, întâi femeilor mironosiţe Te-ai arătat, strigând: Bucuraţi-vă! Şi prin-

tr-însele ai vestit prietenilor Învierea Ta, Hristoase. Pentru aceasta, cu credinţă grăim: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

În munte Moise, tinzându-şi mâinile, a închipuit Crucea, pe Amalec biruind; iar noi cu credinţă luând-o pe aceasta armă tare împotriva diavolilor, grăim toţi: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Slavă... a Treimii:

Pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh să lăudăm credincioşii, pe un Dumnezeu, pe un Domn, ca dintr-un soare; căci cu trei Strălucirii este Treimea şi luminează pe toţi cei ce cântă: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, uşa lui Dumnezeu, prin care Făcătorul a trecut, întrupându-Se, pecetluită păstrându-te. Bucură-te, nor uşor, care ai purtat pe Hristos, ploaia cea dumnezeiască. Bucură-te, scară şi scaun ceresc. Bucură-te, munte cinstit, roditor şi netăiat.

Şi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum am arătat la pag. 74 şi următoarele.

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 4-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am..., precum s-a arătat în urmă, la glasul 1 (caută la pag. 9). După ecteniа mică, se cântă pe glasul al 4-lea Doamne, strigat-am... Să se îndrepteze... și celelalte stihuri, până la Scoate din temniță sufletul meu... și se cântă stihirile după regula arătată la pag. 16.

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 4-lea:

Stih: Scoate din temniță sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Crucii Tale celei făcătoare de viață neîncetat închinându-ne, Hristoase Dumnezeule, învierea Ta cea de a treia zi o slăvim; că printr-însa ai înnoit firea omenească cea stricată, Atotputernice, și suirea la ceruri ne-ai arătat, ca un singur bun și de oameni iubitor.

Stih: Pe mine mă aşteaptă drepţii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Osânda pomului neascultării o ai dezlegat, Mântuitorule, pe lemnul Crucii de bunăvoie pironindu-Te; şi în iad pogorându-Te, Puternice, legăturile morţii ca un Dumnezeu le-ai rupt. Pentru aceasta, ne închinăm învierii Tale celei din morţi, cu bucurie cântând: Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Porţile iadului le-ai sfărâmat, Doamne, şi cu moartea Ta împărăţia morţii ai surpat; iar neamul omenesc din stricăciune l-ai slobozit, dăruind lumii viaţă, nestricăciune şi mare milă.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

Veniţi, popoare, să lăudăm scularea cea de a treia zi a Mântuitorului, prin care ne-am izbăvit din legăturile iadului cele nedezlegate; şi nestricăciune şi viaţă am luat toţi care strigăm: Cel ce ai fost răstignit şi ai fost îngropat şi ai înviat, mântuieşte-ne pe noi cu învierea Ta, Unule, Iubitorule de oameni.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Îngerii şi oamenii, Mântuitorule, laudă scularea Ta cea de a treia zi, prin care s-au luminat marginile lumii şi din robia vrăjmaşului ne-am mântuit toţi care cântăm: Făcătorule de viaţă, Atotputernice Mântuito-

rule, mântuieşte-ne pe noi cu învierea Ta, Unule, Iubitorule de oameni!

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău; nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Porţile cele de aramă le-ai sfărâmat şi încuietorile le-ai zdrobit, Hristoase Dumnezeule, şi neamul omenesc cel căzut l-ai înviat. Pentru aceasta, cu un glas grăim: Cel ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Doamne, naşterea Ta cea din Tatăl, fără de ani şi veşnică este; iar întruparea cea din Fecioară, negrăită şi neînţeleasă este pentru oameni; şi pogorârea la iad înfricoşătoare a fost pentru diavolul şi pentru îngerii lui; că moartea călcând, a treia zi ai înviat, dăruind oamenilor nestricăciune şi mare milă.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica).

Proorocul David, cel dinspre tine dumnezeiesc părinte, cu dulce cântare despre tine mai dinainte a glăsuit, către Cel ce a făcut ţie măriri: Stătut-a împărăteasa aproape de-a dreapta Ta. Că pe tine, Maică, pricinuitoare a Vieţii te-a arătat Dumnezeu, Cel ce fără de tată din tine a Se face om a binevoit, ca iarăşi să zidească chipul Său cel stricat prin patimi; şi oaia cea rătăcită, pierdută prin munţi, aflând-o, pe umeri ridicând-o, la Tatăl să o aducă şi, după voia Sa, cu Puterile cereşti să

o unească, de Dumnezeu Născătoare; şi lumea să o mântuiască Hristos, Cel ce are mare şi bogată milă.

Vohod, Lumină lină... (caută la pag. 19), Prochimenul zilei (caută prochimenele la pag. 20), ectenia întreită. Învredniceşte-ne, Doamne... (caută la pag. 22), ectenia cererilor şi apoi

Stihirile Stihoavnei

Doamne, suindu-Te pe Cruce, blestemul nostru cel strămoşesc l-ai şters; şi pogorându-Te în iad, pe cei legaţi din veac i-ai slobozit, nestricăciune dăruind neamului omenesc. Pentru aceasta, cântând, slăvim scularea Ta cea făcătoare de viaţă şi mântuitoare.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru puţere şi S-a încins.

Pironit fiind pe lemn, Unule Puternice, toată zidirea o ai clătinat; iar fiind pus în mormânt, pe cei sălăşluiţi în morminte i-ai înviat, nestricăciune şi viaţă dăruind neamului omenesc. Pentru aceasta cântând, slăvim scularea Ta cea de a treia zi.

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clătina.

Poporul cel fără de lege dându-Te pe Tine, Hristoase, lui Pilat, Te-a osândit să fii răstignit, nemulţumitor către Făcătorul de bine arătându-se. Dar de voie răbdând îngropare, ca un Însuţi puternic, ai înviat a treia zi, ca un Dumnezeu, dăruindu-ne viaţă fără de sfârşit şi mare milă.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Cu lacrimi ajungând femeile la mormânt, pe Tine Te-au căutat; dar neaflându-Te, plângând cu tânguire au

grăit, zicând: Vai nouă, Mântuitorul nostru, Împăratul tuturor, cum ai fost răpit? Şi ce loc ţine trupul Tău cel de viaţă purtător? Dar îngerul către dânsele a răspuns: Nu plângeţi, a zis, ci, mergând, vestiţi că a înviat Domnul, dându-ne nouă bucurie, ca un singur îndurat.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, cea de la glasul de la Slavă... a sfântului; dacă Slavă... s-a cântat pe glasul al 4-lea, sau dacă sfântul din Minei n-a avut Slavă..., se cântă a Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, pe glasul al 4-lea:

Caută spre rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără prihană, potolind pornirile cele rele împotriva noastră, din tot necazul izbăvindu-ne pe noi; că pe tine singură te avem ancoră tare şi neclintită, şi a ta ocrotire am dobândit. Să nu fim ruşinaţi, stăpână, cei ce te chemăm pe tine. Grăbeşte spre rugăciunea celor ce strigă către tine cu credinţă: Bucură-te, stăpână, ajutătoarea tuturor, bucuria şi acoperământul şi mântuirea sufletelor noastre.

Urmează: Acum liberează... (caută la pag. 24), Sfinte Dumnezeule... şi celelalte, apoi

Troparul Învierii

Propovăduirea Învierii cea luminată înţelegând-o de la înger uceniţele Domnului, şi lepădând osândirea cea strămoşească, Apostolilor, lăudându-se, au zis: Jefuitu-s-a moartea, sculatu-S-a Hristos Dumnezeu, dăruind lumii mare milă.

Apoi Slavă... troparul sfântului zilei,din Minei; Şi acum... troparul Născătoarei de Dumnezeu din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului a fost pe glasul al 4-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pământ s-a arătat, Dumnezeu întrupându-Se întru unire neamestecată şi Crucea de voie pentru noi primind; prin care înviind pe Cel întâi zidit, a mântuit din moarte sufletele noastre.

Apoi otpustul (caută la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul, până la Dumnezeu este Domnul..., precum s-a arătat la glasul 1 (caută la pag. 32). După ectenia mare se cântă Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 4-lea şi troparele, precum s-au zis seara la Vecernie (caută mai sus). Apoi ectenia mică (la mănăstiri se citeşte întâi prima Catismă) şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică).

Podobie:Degrab ne întâmpină pe noi...

Căutând la intrarea mormântului şi nerăbdând strălucirea îngerului, mironosiţele, cu cutremur s-au mirat, zicând: Au doar a fost furat Cel ce a deschis tâlharului raiul? Au doar S-a sculat Cel ce şi mai înainte

de patimă a vestit învierea? Cu adevărat a înviat Hristos Dumnezeu, dăruind celor din iad viaţă şi înviere.

Slavă...

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Cu sfatul Tău cel de voie, Crucea ai răbdat, Mântuitorule, şi în mormânt nou, oamenii cei muritori Te-au pus pe Tine, Cel ce cu cuvântul ai aşezat marginile lumii. Pentru aceasta, vrăjmaşul fiind înlănţuit, moartea cumplit s-a prădat şi cei din iad toţi au strigat sculării Tale celei de viaţă purtătoare: A înviat Hristos, Dătătorul de viaţă, Cel ce rămâne în veci.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, însăşi podobia:

Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând; şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit; şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte, şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Ectenia mică (la mănăstiri a doua Catismă), apoi:

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Podobie: Degrab ne întâmpină...

Înviat-ai ca un nemuritor din iad, Mântuitorule, împreună ai ridicat lumea Ta întru învierea Ta, Hristoase Dumnezeul nostru; zdrobit-ai întru tărie puterea morţii, arătat-ai, Îndurate, tuturor învierea. Pentru aceasta Te şi slăvim, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Dintru înălţimile de sus pogorându-se Gavriil, şi la piatră venind, unde era Piatra vieţii, în albe veşminte fiind îmbrăcat, a grăit celor ce plângau: Încetaţi voi tânguirea cea de plângere, cele ce aveţi de-a pururea bună milostivire; îndrăzniţi, că Cel pe Care Îl căutaţi cu adevărat S-a sculat. Pentru aceasta, spuneţi Apostolilor că a înviat Domnul.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Spăimântatu-s-au, curată, toate cetele îngereşti, de taina cea înfricoşătoare a naşterii tale; cum Cel ce ţine toate numai cu voia, în braţele tale ca un om este ţinut şi primeşte început Cel mai înainte de veci şi cu lapte se hrăneşte Cel ce hrăneşte toată suflarea cu negrăită bunătate; şi pe tine, ca pe cea cu adevărat Maica lui Dumnezeu, lăudându-te, te măresc.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenia mică şi se citeşte

Ipacoi (Subascultătorul)

Mai înainte alergând mironosiţele, au vestit Apostolilor, cele despre învierea Ta cea minunată, Hristoase, că ai înviat ca un Dumnezeu, dăruind lumii mare milă.

Şi îndată se cântă

Antifoanele

Antifonul 1

Din tinereţile mele multe patimi se luptă cu mine; ci Însuţi mă sprijineşte şi mă mântuieşte, Mântuitorul meu.

Cei ce urâţi Sionul ruşinaţi veţi fi de Domnul; că precum iarba de foc, aşa veţi fi uscaţi.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh tot sufletul viază şi cu curăţie se înalţă, se luminează întru Unimea Treimii, cu sfinţenie de taină.

Antifonul 2

Strigat-am Ţie, Doamne, cu căldură, dintru adâncul sufletului meu; şi să-mi fie spre ascultare dumnezeieştile Tale urechi.

Tot cel ce şi-a pus nădejdea în Domnul, mai presus este decât toţi cei ce-l întristează.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh izvorăsc izvoarele harului, care adapă toată făptura spre rodire de viaţă.

Antifonul 3

Inima mea către Tine, Cuvântule, să se înalţe, şi nimic din dulceţile lumii nu mă va amăgi, spre dorirea celor de jos.

Precum are cineva dragoste spre maica sa, spre Domnul mai cu fierbinte dragoste datori suntem.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh este bogăţia cunoştinţei de Dumnezeu, a gândirii la cele de sus şi a înţelepciunii; că întru Dânsul toate dogmele părinteşti le descoperă Cuvântul.

Preotul: Să luăm aminte! Înțelepciune!

Cântărețul cântă

Prochimenul

Scoală-Te, Doamne, ajută-ne nouă și ne mântuiește pe noi, pentru slava numelui Tău (ps. 43, 28).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit și părinții noștri ne-au spus nouă (ps. 43, 1).

Apoi cealaltă urmare a Utreniei, precum s-a arătat la glasul 1 (caută la pag. 49-53).

După Cântarea a 6-a a Canoanelor (Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Mântuitorul și Izbăvitorul meu, din mormânt, ca un Dumnezeu, a sculat din legături pe pământeni, porțile iadului a zdrobit și ca un Stăpân a înviat a treia zi.

Apoi se citește

Icosul

Pe Hristos, Dătătorul de viață, Cel ce a înviat din morți a treia zi din mormânt, și porțile morții astăzi le-a sfărâmat cu puterea Sa, și iadul l-a omorât, și boldul morții l-a tocit, și pe Adam dimpreună cu Eva i-a slobozit, să-L lăudăm ,toți pământenii, cu mulțumită strigându-I cântare cu deadinsul. Că El Însuși, ca un singur Dumnezeu puternic și Stăpân, a înviat a treia zi.

Apoi celelalte ale Utreniei, precum s-a arătat la glasul 1 (caută la pag. 55).

După Luminândele de rând se cântă Laudele Toată suflarea... pe glasul al 4-lea, punând stihirile după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii:

Stihiri pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Cel ce ai suferit Crucea şi moartea şi ai înviat din morţi, Atotputernice Doamne, slăvim învierea Ta.

Stih: Lăudaţi-L pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe el întru tăria puterii Lui.

Cu Crucea Ta, Hristoase, din blestemul cel de demult ne-ai slobozit pe noi, şi cu moartea Ta pe diavolul, care chinuia firea noastră, l-ai zdrobit; iar cu sculare a Ta de bucurie toate le-ai umplut. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Cel ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie!

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Cu Crucea Ta, Hristoase Mântuitorule, îndreptează-ne pe noi la adevărul Tău, şi ne scapă de cursele vrăjmaşului; Cel ce ai înviat din morţi, scoală-ne pe noi, cei căzuţi prin păcat, tinzând mâna Ta, Iubitorule de oameni, Doamne, pentru rugăciunile sfinţilor Tăi.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

De sânurile Părintelui Tău nedespărţindu-Te, Unule-Născut, Cuvântul lui Dumnezeu, ai venit pe pământ din

iubire de oameni, om făcându-Te fără schimbare, şi Cruce şi moarte ai răbdat cu trupul, Cel ce eşti fără patimă cu Dumnezeirea; dar înviind din morţi, nemurire ai dăruit neamului omenesc, ca un singur Atotputernic.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudaţi-l pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Moarte ai primit cu trupul, dându-ne nouă nemurire, Mântuitorule; şi în mormânt Te-ai sălăşluit, ca să ne slobozeşti pe noi din iad, împreună înviindu-ne cu Tine, pătimind cu adevărat ca un om, dar înviind ca un Dumnezeu. Pentru aceasta, cântăm: Slavă Ţie, Dătătorule de viaţă Doamne, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Pietrele s-au despicat, Mântuitorule, când s-a înfipt Crucea Ta în locul Căpăţânii; înfricoşatu-s-au portarii iadului, când ai fost pus în mormânt ca un mort; că zdrobind puterea morţii, celor morţi tuturor nestricăciune le-ai dăruit, prin învierea Ta, Mântuitorule, Dătătorule de viaţă, Doamne, slavă Ţie!

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit.

Dorit-au femeile să vadă învierea Ta, Hristoase Dumnezeule. Venit-au, luând-o înainte Maria Magdalena, aflat-au piatra răsturnată de pe mormânt şi pe înger şezând şi grăind: Ce căutaţi pe Cel viu cu cei morţi? Înviat-a ca un Dumnezeu, ca să mântuiască toate.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Unde este Iisus, pe Care v-aţi închipuit că-L veţi păzi? Spuneţi, iudeilor: Unde este Cel pe Care L-aţi pus în mormânt, piatra pecetluind? Daţi pe Cel mort, voi care v-aţi lepădat de Viaţă; daţi pe Cel îngropat, sau credeţi Celui ce a înviat. Că,chiar de veţi tăinui voi scularea Domnului, pietrele vor striga, mai ales cea răsturnată de pe mormânt. Mare este mila Ta, mare este taina rânduielii Tale, Mântuitorul nostru, slavă Ţie!

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei (vezi mai departe).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirii Evangheliei de rând: Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu Fecioară... (caută la pag. 59).

Apoi Doxologia mare, troparul: Astăzi mântuirea a toată lumea s-a făcut... (caută la pag. 61), ecteniile şi otpustul (la mănăstiri întâi Ceasul I şi apoi otpustul).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul, până la Fericiri, precum s-a arătat la pag. 66 şi următoarele. După a doua ectenie mică, se cântă Fericirile (caută la pag. 70), pe glasul al 4-lea:

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.

Prin gustarea din pom Adam a fost izgonit din rai, iar prin lemnul Crucii tâlharul în rai s-a sălăşluit; că

acela, gustând, a călcat porunca Ziditorului; dar acesta, împreună cu Hristos fiind răstignit, pe Dumnezeu Cel ce Se tăinuia L-a mărturisit, strigând: Pomenește-mă întru împărăția Ta.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce și ai zdrobit puterea morții și ai șters, ca un Dumnezeu, zapisul care era împotriva noastră, Doamne, pocăința tâlharului dăruiește-o, Unule, Iubitorule de oameni, și nouă celor ce-Ți slujim cu credință, Hristoase Dumnezeul nostru, și grăim către Tine: Pomenește-ne și pe noi întru împărăția Ta.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Zapisul nostru pe Cruce cu sulița l-ai rupt și între cei morți fiind socotit, pe tiranul cel de acolo l-ai legat, izbăvind pe toți din legăturile iadului cu învierea Ta, prin care ne-am luminat și grăim către Tine, Iubitorule de oameni, Doamne: Pomenește-ne și pe noi întru împărăția Ta.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.

Cel ce ai fost răstignit și ai înviat ca un puternic din mormânt a treia zi, și pe Adam cel întâi-zidit l-ai înviat, Cel ce ești singur fără de moarte, învrednicește-mă și pe mine, Doamne, să mă întorc la pocăință din toată inima mea, și cu credință fierbinte pururea să grăiesc Ție: Pomenește-mă, Mântuitorule, întru împărăția Ta.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Cel fără patimă, om pătimitor pentru noi S-a făcut, şi de voie pe Cruce fiind pironit, pe noi împreună ne-a înviat. Pentru aceasta şi slăvim, împreună cu Crucea, patima şi învierea, prin care am fost din nou zidiţi, prin care ne-am şi mântuit cei ce grăim: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Pe Cel ce a înviat din morţi, şi puterea iadului a prădat, şi S-a arătat femeilor mironosiţe, zicându-le: Bucuraţi-vă, credincioşii să-L rugăm ca să izbăvească din stricăciune sufletele noastre, grăind pururea către Dânsul cu glasul tâlharului celui recunoscător: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Slavă... a Treimii:

Pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh toţi credincioşii să ne rugăm a-L slăvi cu un gând, după vrednicie; pe Unimea Dumnezeirii, Care este în trei ipostasuri, Care rămâne neamestecată, neîmpărţită şi neapropiată, prin Care ne izbăvim de osânda focului.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Maica Ta, Hristoase, care cu trup fără sămânţă Te-a născut şi fecioară nepătată cu adevărat şi după naştere a rămas, pe aceasta o aducem Ţie spre mijlocire, Stăpâne mult-Milostive. Dăruieşte iertare de greşeli, celor ce se roagă Ţie totdeauna: Pomeneşte-ne şi pe noi întru împărăţia Ta.

Şi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum s-a arătat la pag. 74 şi următoarele.

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 5-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am..., se face precum s-a arătat la pag. 9.

După ectenia mică, se cântă, pe glasul al 5-lea, Doamne, strigat-am..., până la stihul Scoate din temniţă sufletul meu..., şi apoi se pun stihirile după regula arătată la pag. 16.

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 5-lea:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Prin cinstită Crucea Ta, Hristoase, pe diavolul l-ai ruşinat; şi prin învierea Ta, acul păcatului l-ai tocit şi ne-ai mântuit pe noi din porţile morţii. Slăvimu-Te pe Tine, Unule-Născut.

Stih: Pe mine mă aşteaptă drepţii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Cel ce a dat înviere neamului omenesc, ca un miel spre junghiere S-a adus. Înfricoşatu-s-au de Acesta maimarii iadului şi s-au ridicat porţile cele de durere; că a intrat Împăratul slavei, Hristos, zicând celor din legături: Ieşiţi! Şi celor din întuneric: Arătaţi-vă!

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Mare minune! Ziditorul celor nevăzute, Cel fără de moarte, pentru iubirea de oameni, cu trupul pătimind, a înviat. Veniţi, seminţiile neamurilor, să ne închinăm Acestuia! Că prin milostivirea Lui, din rătăcire fiind mântuiţi, ne-am învăţat a lăuda pe un Dumnezeu în trei ipostasuri.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

Închinare de seară aducem Ţie, Luminii celei neînserate, Care la sfârşitul veacurilor, ca într-o oglindă în trup, ai strălucit lumii; şi până la iad Te-ai pogorât, întunericul cel de acolo l-ai risipit şi lumina învierii o ai arătat neamurilor. Dătătorule de lumină, Doamne, slavă Ţie.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Pe Hristos, Începătorul mântuirii noastre, să-L slăvim; că El din morţi înviind, lumea din rătăcire s-a

mântuit. Se bucură ceata îngerilor, fuge înşelăciunea diavolilor; Adam cel căzut s-a sculat, diavolul a fost zdrobit.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Străjerii erau învăţaţi de cei fără de lege: Tăinuiţi scularea lui Hristos şi luaţi arginţi şi spuneţi: Noi dormind, din mormânt a fost furat cel mort. Dar cine a văzut, cine a auzit vreodată de vreun mort furat? Şi mai ales pe Cel cu smirnă uns şi gol, Care şi-a lăsat în mormânt giulgiurile Sale? Nu vă amăgiţi, iudeilor! Ascultaţi graiurile proorocilor şi cunoaşteţi că Acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii şi cel Atotputernic.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Doamne, Cel ce iadul ai golit şi moartea ai zdrobit, Mântuitorul nostru, Cel ce ai luminat lumea cu cinstită Crucea Ta, miluieşte-ne pe noi.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica)

În Marea Roşie, închipuirea miresei celei neispitite de nuntă s-a întipărit de demult. Acolo Moise, despărţitor al apei, iar aici Gavriil, slujitor al minunii. Atunci trecut-a Israel adâncul cu piciorul neudat, iar acum Fecioara L-a născut fără sămânţă pe Hristos. Marea, după trecerea lui Israel, a rămas nestrăbătută; iar cea fără prihană, după naşterea lui Emanuel, a rămas

nevătămată. Cel ce eşti şi mai înainte ai fost şi Te-ai arătat ca om, Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Vohod, Lumină lină... (caută la pag. 19), Prochimenul zilei (caută la pag. 20), ectenia întreită, Învredniceşte-ne, Doamne... (caută la pag. 22), ectenia cererilor şi apoi

Stihirile Stihoavnei

Pe Tine, Hristoase Mântuitorule, Cel ce Te-ai întrupat şi de ceruri nu Te-ai despărţit, cu glasuri de cântări Te mărim. Că ai primit Cruce şi moarte pentru neamul nostru; ca Domnul cel iubitor de oameni, prădând porţile iadului, a treia zi ai înviat, mântuind sufletele noastre.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Împunsă fiind coasta Ta, Dătătorule de viaţă, izvoare de iertare, de viaţă şi de mântuire, tuturor ai izvorât, şi cu trupul moarte ai primit, dăruindu-ne nouă nemurire. Dar fiind pus în mormânt, pe noi ne-ai slobozit, împreună cu Tine înviindu-ne întru slavă, ca un Dumnezeu. Pentru aceasta, grăim: Iubitorule de oameni, Doamne, slavă Ţie!

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clătina.

Minunată este răstignirea şi pogorârea Ta în iad, Iubitorule de oameni, că prădându-l pe el, pe cei de demult legaţi, împreună cu Tine i-ai înviat, întru slavă, ca un Dumnezeu; şi deschizând raiul, i-ai învrednicit să-l dobândească. Pentru aceasta, şi nouă, celor ce slăvim scularea Ta cea de a treia zi, dăruieşte-ne curăţire de păcate, locuitori ai raiului învrednicindu-ne să fim, ca Un singur-Milostiv.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Cel ce pentru noi cu trupul pătimire ai primit şi a treia zi din morţi ai înviat, patimile noastre cele trupeşti vindecă-le şi ne ridică din greşelile cele cumplite, Iubitorule de oameni, şi ne mântuieşte pe noi.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă este).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului. Dacă Slavă... s-a cântat pe glasul al 5-lea, sau dacă la Minei nu a fost Slavă..., se cântă a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, pe glasul al 5-lea:

Biserică şi uşă, cămară şi scaun al Împăratului eşti, Fecioară întru totul cinstită, prin care Mântuitorul meu, Hristos Domnul, S-a arătat celor ce dormeau în întuneric, Soarele Dreptăţii fiind, Care voia să lumineze pe cei pe care i-a zidit după chipul Său, cu mâna Sa. Pentru aceasta, cu totul lăudată, ceea ce ca o Maică ai câştigat îndrăzneală către Dânsul, roagă-L neîncetat să mântuiască sufletele noastre.

Apoi Acum liberează... (caută la pag. 24), Sfinte Dumnezeule... şi celelalte; iar după Tatăl nostru... se cântă

Troparul Învierii

Pe Cuvântul, Cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, Care S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm credincioşii şi să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce şi moarte a răbda, şi a scula pe cei morţi, întru slăvită învierea Sa.

Slavă... troparul sfântului, din Minei; apoi Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului a fost pe glasul al 5-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Bucură-te, uşa Domnului cea neumblată. Bucură-te, zid şi acoperământ al celor ce aleargă la tine. Bucură-te, liman neînviforat şi neispitită de nuntă, care ai născut cu trup pe Făcătorul tău şi Dumnezeu; nu înceta a te ruga pentru cei ce laudă şi cinstesc naşterea ta.

Apoi otpustul (vezi la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul, până la Dumnezeu este Domnul..., precum s-a arătat la pag. 32. După ectenia mare, se cântă: Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 5-lea şi troparele, precum s-au zis seara, la Vecernie. Apoi ectenia mică (la mănăstiri Catisma întâi) şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică)

Crucea Domnului să o lăudăm, sfânta îngropare cu cântări să o cinstim şi Învierea Lui să o preaslăvim; că a sculat pe cei morţi din morminte, ca un Dumnezeu, prădând stăpânia morţii şi tăria diavolului; şi celor din iad lumină le-a răsărit.

Slavă...

Doamne, mort ai fost socotit, Cel ce ai omorât moartea; în mormânt ai fost pus, Cel ce ai deşertat mormintele; sus ostaşii străjuiau mormântul, jos pe

morţii cei din veac i-ai înviat. Întru tot puternice şi necuprinsule, Doamne, slavă Ţie!

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, munte sfânt şi de Dumnezeu umblat. Bucură-te, rug însufleţit şi nears. Bucură-te, ceea ce eşti una lumii punte către Dumnezeu, care treci pe cei morţi la viaţa veşnică. Bucură-te, Fecioară fără prihană, care fără ispită bărbătească ai născut Mântuirea sufletelor noastre.

Ectenie mică (la mănăstiri se citeşte a doua Catismă), apoi

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Doamne, după Învierea Ta cea de a treia zi şi după închinarea Apostolilor, Petru a grăit către Tine: Femeile au avut îndrăzneală, iar eu m-am temut. Tâlharul Te numea Dumnezeu, iar eu m-am lepădat de Tine. Oare, mă vei mai chema acuma ucenic? Sau mă vei mai face iarăşi vânător al adâncului? Ci primeşte-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, Dumnezeule, şi mă mântuieşte.

Slavă...

Doamne, în mijlocul celor osândiţi Te-au pironit călcătorii de lege şi cu suliţa coasta Ta au împuns, o Milostive! Şi îngropare ai primit, Cel ce ai sfărâmat porţile iadului şi ai înviat a treia zi. Alergat-au femeile să Te vadă şi au vestit Apostolilor Învierea. Preaînălţate Mântuitorule, pe Care Te laudă îngerii, binecuvântate Doamne, slavă Ţie!

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Mireasă neispitită de nuntă, de Dumnezeu Născătoare, care întristarea Evei întru bucurie ai schimbat, lăudămu-te credincioşii şi ne închinăm ţie, că ne-ai scos din blestemul cel de demult. Şi acum roagă-te, neîncetat, cu totul lăudată Preasfântă, ca să ne mântuim noi.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46) ectenia mică şi se citeşte

Ipacoi

(Subascultătorul)

De îngerească vedere spăimântându-se cu mintea Mironosiţele, şi prin dumnezeiasca sculare luminându-şi sufletele, Apostolilor grăiau: Binevestiţi între neamuri Învierea Domnului, Cel ce împreună-lucrează prin minuni şi ne dăruieşte nouă mare milă.

Şi se cântă îndată

Antifoanele

Antifonul 1

Când sunt necăjit, ca David strig Ţie, Mântuitorul meu: Izbăveşte sufletul meu de limba vicleană.

Fericită este viaţa pustnicilor, celor ce se întraripează cu dumnezeiescul dor.

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt se ţin toate cele văzute, împreună cu cele nevăzute; că Însuşi stăpânitor fiind, este cu adevărat Unul din Treime.

Antifonul 2

La munţi, suflete, să ne ridicăm; mergi acolo de unde vine ajutorul.

Mâna Ta cea dreaptă, Hristoase, şi asupră-mi întinzându-se, de toată înşelăciunea să mă păzească.

Slavă... Şi acum...

Sfântului Duh, teologhisind, să-I zicem: Tu eşti Dumnezeu, viaţă, iubire, lumină, minte; Tu eşti bunătate, Tu împărăţeşti în veci.

Antifonul 3

De cei ce mi-au zis mie: în casa Domnului să intrăm, de multă bucurie umplându-mă, rugăciune înalţ.

În casa lui David, cele înfricoşătoare se săvârşesc; că acolo este foc, care arde tot gândul cel ruşinos.

Slavă... Şi acum...

În Sfântul Duh este vrednicia cea începătoare de viaţă, din Care tot ce viază se însufleţeşte, precum în Tatăl, ca şi în Cuvântul.

Preotul: Să luăm aminte. Înţelepciune!

Cântăreţul cântă

Prochimenul

Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta, că Tu împărăţeşti în veci.

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Mărturisi-mă-voi Ţie, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 49-53.

După Cântarea a 6-a a Canonului (Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Pe Cuvântul, Cel împreună cu Tatăl...

La iad Te-ai pogorât, Mântuitorul meu, şi porţile zdrobindu-le, ca un Atotputernic, pe cei morţi ca un Ziditor împreună i-ai înviat; şi boldul morţii, Hristoase, l-ai frânt, şi Adam din blestem a fost mântuit, Iubitorule de oameni. Pentru aceasta, toţi ne rugăm Ţie: Mântuieşte-ne pe noi, Doamne.

Apoi se citeşte îndată

Icosul

Auzind femeile graiurile îngerului, au încetat tânguirea, vesele făcându-se şi, cutremurându-se, au văzut Învierea. Şi iată, Hristos S-a apropiat de dânsele, zicând: «Bucuraţi-vă! Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea şi pe cei legaţi i-am slobozit. Deci, grăbiţi-vă către Ucenici, vestindu-le că voi merge mai înainte de voi în Galileea, ca să propovăduiesc». Pentru aceasta, toţi grăim Ţie: Mântuieşte-ne pe noi, Doamne.

Apoi celelalte ale Utreniei, precum s-a arătat la pag. 55.

După Luminândele rânduite, se cântă Laudele (Toată suflarea...), pe glasul al 5-lea, punând stihirile după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii

Stihiri pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Doamne, pecetluită fiind groapa de cei fără de lege, ai ieşit din mormânt, precum Te-ai născut din Născătoarea de Dumnezeu. N-au cunoscut cum Te-ai întrupat îngerii Tăi cei fără de trup. N-au simţit când ai înviat ostaşii cei ce Te-au străjuit. Că amândouă au fost pecetluite pentru cei ce ispiteau; dar minunile s-au descoperit celor ce se închină cu credinţă tainei. Dă-ne nouă, celor ce o lăudăm, bucurie şi mare milă.

Stih: Lăudaţi-L pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Doamne, încuietorile cele veşnice zdrobindu-le, şi legăturile rupându-le, ai înviat din mormânt, lăsând giulgiurile Tale spre mărturia adevăratei îngropării Tale celei de trei zile. Şi ai mers mai înainte în Galileea, Cel ce ai fost străjuit în peşteră. Mare este mila Ta, Mântuitorule cel necuprins, miluieşte-ne pe noi.

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Doamne, femeile au alergat la mormânt să Te vadă pe Tine, Hristoase, Cel ce ai pătimit pentru noi; şi venind, au aflat un înger şezând pe piatra răsturnată; şi acela către dânsele a grăit, zicând: A înviat Domnul!

Spuneţi Ucenicilor că a înviat din morţi Cel ce mântuieşte sufletele noastre.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Doamne, precum ai ieşit din mormântul pecetluit, aşa ai intrat şi la Ucenicii Tăi, prin uşile încuiate, arătându-le lor patimile trupului, pe care le-ai primit, Mântuitorule, îndelung-răbdând. Ca Cel ce eşti din sămânţa lui David, răni ai răbdat, iar ca Fiu al lui Dumnezeu, lumea ai slobozit. Mare este mila Ta, Mântuitorule cel necuprins, miluieşte-ne pe noi.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Doamne, Împărate al veacurilor şi Făcătorule al tuturor, Cel ce pentru noi răstignire şi îngropare cu trupul ai primit, ca pe noi pe toţi din iad să ne slobozeşti, Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Doamne, minunile Tale cele preastrălucite cine le va spune? Sau cine va vesti tainele Tale cele înfricoşătoare? Că întrupându-Te pentru noi, precum Însuţi ai voit, tăria puterii Tale ai arătat; cu Crucea Ta, tâlharului raiul ai deschis, şi cu îngroparea Ta, încuietorile iadului ai zdrobit, iar cu Învierea Ta toate le-ai îmbogăţit, Îndurate, slavă Ţie.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit.

Mironosițele femei, la mormântul Tău ajungând foarte de dimineață, Te căutau să Te ungă cu miruri, pe Tine, Cuvântul cel fără de moarte și Dumnezeu; și graiurile îngerului auzind, s-au întors cu bucurie să vestească Apostolilor lămurit, că ai înviat, Viața tuturor, și ai dăruit lumii curățire și mare milă.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Străjerii mormântului Tău, cel de Dumnezeu primitor, către iudei au zis: O, planul vostru cel cu minte deșartă! Încercând să străjuiți pe Cel nemărginit, în zadar v-ați ostenit. Vrând să tăinuiți învierea Celui răstignit, desluşit o ați arătat. O, adunarea voastră, cea cu minte deșartă! Pentru ce plănuiți să ascundeți iarăși ceea ce nu se ascunde? Ci mai degrab auziți de la noi și credeți adevărul celor întâmplate: înger strălucitor de lumină din cer coborându-se, piatra a răsturnat; de a cărui frică eram cuprinși, ca amorțiți; și acela strigând Mironosițelor celor neîncrezătoare, a zis: Femeilor, nu vedeți oare amorțirea străjerilor, dezlegarea peceților și deșertarea iadului? Pentru ce căutați, ca pe un mort, pe Cel ce a surpat biruința iadului și boldul morții l-a zdrobit? Ci mergând degrab, binevestiți Apostolilor învierea, fără frică strigând: Cu adevărat a înviat Domnul, Cel ce are mare milă.

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei (vezi mai departe).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirii Evangheliei de rând: Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu Fecioară... (caută la pag. 59).

Doxologia mare, troparul Înviind din mormânt... (caută la pag. 62), ecteniile şi otpustul (la mănăstiri Ceasul I şi apoi otpustul Utreniei).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul, până la Fericiri, precum s-a arătat la pag. 66 şi următoarele. După a doua ectenie mică, se cântă Fericirile pe glasul al 5-lea (caută la pag. 70).

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.

Tâlharul pe Cruce, crezând în Dumnezeirea Ta, Hristoase, Te-a mărturisit fără înconjur, din inimă grăind: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta!

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumenzeu.

Pe Cel ce pe lemnul Crucii a înflorit viaţă neamului nostru şi a uscat blestemul cel din lemn, ca pe Mântuitorul şi Făcătorul, cu un glas să-L lăudăm.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Cu moartea Ta, Hristoase, ai stricat puterea morţii şi împreună ai sculat pe cei morţi din veac, care Te laudă pe Tine, adevăratul Dumnezeu şi Mântuitorul nostru.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

La mormântul Tău, Hristoase, venind cinstitele femei, Te căutau pe Tine, Dătătorule de viaţă, să Te ungă cu mir; şi s-a arătat lor îngerul, grăind: A înviat Domnul.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră,minţind pentru Mine.

Răstignit ai fost, Hristoase, între doi tâlhari osândiţi; unul hulindu-Te, după dreptate a fost osândit; iar altul, mărturisindu-Te, în rai s-a sălăşluit.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

De ceata Apostolilor apropiindu-se cinstitele femei, au grăit: Hristos a înviat! Ca Stăpânului şi Făcătorului să ne închinăm Lui.

Slavă... a Treimii:

Treime nedespărţită, Unime atotlucrătoare şi atotputernică, Părinte şi Fiule şi Duhule Sfinte, pe Tine Te lăudăm, adevăratul Dumnezeu şi Mântuitorul nostru.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, biserica lui Dumnezeu cea însufleţită şi uşă neumblată. Bucură-te, scaun nears şi în chipul focului. Bucură-te, Maică a lui Emanuel, a lui Hristos-Dumnezeul nostru.

Şi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum s-a arătat la pag. 74 şi următoarele.

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 6-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am.., se face precum s-a arătat la pag. 9. După ectenia mică, se cântă, pe glasul al 6-lea, Doamne, strigat-am..., până la stihul Scoate din temniţă sufletul meu... şi apoi punem stihirile după regula arătată la pag. 16.

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 6-lea:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Biruinţă purtând, Hristoase, asupra iadului, pe Cruce Te-ai suit, ca pe cei ce şedeau în întunericul morţii să-i înviezi împreună cu Tine, Cel ce eşti între morţi slobod; Cel ce izvorăşti viaţă din lumina Ta, Atotputernice Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Stih: Pe mine mă aşteaptă drepţii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Astăzi Hristos, moartea călcând, a înviat, precum a zis, şi bucurie lumii a dăruit; ca toţi, glăsuind cântarea, aşa să zicem: Izvorule al vieţii, Lumina cea neapropiată, Atotputernice Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

De Tine, Doamne, Cel ce eşti în toată zidirea, unde vom fugi noi păcătoşii? În cer? Însuţi locuieşti. În iad? Moartea ai zdrobit. Întru adâncurile mării? Acolo este mâna Ta, Stăpâne. La Tine scăpăm, înaintea Ta căzând, ne rugăm: Cel ce ai înviat din morţi, miluieşte-ne pe noi.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

În Crucea Ta, Hristoase, ne lăudăm şi Învierea Ta o cântăm şi o slăvim; că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm învierea Lui, că răbdând Crucea, cu moartea pe moarte a zdrobit.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Slavă puterii Tale, Doamne, că ai zdrobit pe cel ce avea stăpânia morţii; înnoitu-ne-ai pe noi prin Crucea Ta, dăruindu-ne viaţă şi nestricăciune.

Stih: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Îngroparea Ta, Doamne, legăturile iadului zdrobindu-le, le-a rupt. Învierea cea din morţi lumea a luminat, Doamne, slavă Ţie.

Slavă... a sfântului,din Minei (dacă are).

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica)

Cine nu te va ferici, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda preacurată naşterea ta? Că Fiul Unul-Născut, Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Acelaşi din tine, cea curată, a ieşit, în chip de negrăit întrupându-Se; din fire Dumnezeu fiind şi cu firea om făcându-Se pentru noi, nu în două feţe fiind despărţit, ci în două firi neamestecat fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată cu totul fericită, să se miluiască sufletele noastre.

Vohod, Lumină lină... (caută la pag. 19), Prochimenul zilei (caută la pag. 20), ectenia întreită,Învredniceşte-ne, Doamne...(caută la pag. 22), ectenia cererilor şi apoi

Stihirile Stihoavnei

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri şi pe noi pe pământ ne învredniceşte cu inimă curată să Te slăvim.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Porţile cele de aramă zdrobindu-le şi încuietorile iadului sfărâmându-le, ca un Dumnezeu atotputernic, neamul omenesc cel căzut l-ai înviat. Pentru aceasta, şi

noi cu un glas grăim: Cel ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie!

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clătina.

Din stricăciunea cea de demult, vrând Hristos să ne îndrepteze, pe Cruce s-a pironit şi în groapă a fost pus. Pe Care mironosiţele femei cu lacrimi căutându-L, plângând, grăiau: Vai nouă, Mântuitorul tuturor, cum ai primit să Te sălăşluieşti în groapă? Iar voind să Te sălăşluieşti, cum ai fost furat? Cum ai fost mutat? Şi ce loc a ascuns trupul Tău cel de viaţă purtător? Ci, Stăpâne, precum ai făgăduit, arată-Te nouă şi fă să înceteze de la noi tânguirea cea cu lacrimi. Dar plângând ele, îngerul către dânsele a grăit: Încetând voi plângerea, spuneţi Apostolilor că a înviat Domnul, dăruind lumii curăţire şi mare milă.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Răstignindu-Te, precum ai voit, Hristoase, şi moartea cu îngroparea Ta prădând, a treia zi ai înviat întru slavă, ca un Dumnezeu, dăruind lumii viaţă fără de sfârşit şi mare milă.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului. Dacă Slavă... s-a cântat pe glasul al 6-lea, sau dacă sfântul nu are Slavă..., se cântă a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, glasul al 6-lea:

Făcătorul şi izbăvitorul meu, Hristos Domnul, din pântecele tău ieşind, Preacurată, întru mine îmbrăcându-Se, din blestemul cel dintâi pe Adam l-a slobozit. Pentru aceasta ţie, Preacurată, ca Maicii lui Dumnezeu

şi Fecioarei cu adevărat, grăim neîncetat, ca îngerul: Bucură-te! Bucură-te, Stăpână, folositoarea şi acoperământul şi mântuirea sufletelor noastre!

Apoi: Acum liberează... (caută la pag. 24), Sfinte Dumnezeule... şi celelalte; iar după Tatăl nostru... se cântă

Troparul Învierii

Puterile îngereşti la mormântul Tău şi străjerii au amorţit; şi sta Maria la mormânt, căutând preacuratul Tău trup. Prădat-ai iadul, nefiind ispitit de dânsul. Întâmpinat-ai pe Fecioara, dăruind viaţă, Cel ce ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie!

Slavă..., troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului a fost pe glasul al 6-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Cel ce pe cea binecuvântată ai numit-o Maică a Ta, venit-ai la patimă, prin hotărâre de bunăvoie şi strălucind pe Cruce, vrând să cauţi pe Adam, ai grăit îngerilor: Bucuraţi-vă împreună cu Mine, că s-a aflat drahma cea pierdută. Cel ce pe toate cu înţelepciune le-ai rânduit, slavă Ţie!

Apoi otpustul (vezi la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul, până la Dumnezeu este Domnul..., precum s-a arătat la pag. 32. După ectenia mare, se cântă Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 6-lea şi troparele, precum s-au zis seara, la Vecernie. Apoi prima Catismă (la mânăstiri), ectenia mică şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică)

Mormântul deschis fiind şi iadul tânguindu-se, Maria a strigat către Apostolii cei ascunşi: Ieşiţi, lucrătorii viei, propovăduiţi vestea învierii; înviat-a Domnul, dând lumii mare milă.

Slavă...

Doamne, înaintea mormântului Tău stătea Maria Magdalena şi plângea; şi crezându-Te pe Tine grădinar, zicea: Unde ai ascuns pe Viaţa cea veşnică? Unde ai pus pe Cel de pe scaunul heruvimilor? Că cei ce-L străjuiau pe El, de frică au amorţit. Sau pe Domnul meu daţi-mi-L mie, sau cu mine grăiţi: Cel ce ai fost între morţi şi pe morţi i-ai înviat, slavă Ţie!

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Vestit-a mai dinainte Ghedeon zămislirea şi tâlcuit-a David naşterea ta, Născătoare de Dumnezeu: că S-a pogorât ca o rouă peste lână Cuvântul în pântecele tău şi ai odrăslit fără sămânţă, pământule sfinte, pe Mântuirea lumii, pe Hristos Dumnezeul nostru, ceea ce eşti plină de daruri.

Ectenia mică (la mânăstiri se citeşte a doua Catismă) apoi:

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Viața în mormânt zăcea și pecetea peste piatră era pusă. Ca pe un împărat adormit străjuiau ostașii pe Hristos; și pe vrăjmașii Săi cu orbire lovindu-i, a înviat Domnul.

Slavă...

Închipuit-a de mai înainte Ionà îngroparea Ta, iar Simeon a tâlcuit scularea cea dumnezeiască, nemuritorule Doamne; că Te-ai pogorât ca un mort în groapă, Cel ce ai zdrobit porțile iadului; dar ai înviat fără stricăciune, ca un Stăpân, spre mântuirea lumii, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce ai luminat pe cei din întuneric.

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu Fecioară, roagă pe Fiul tău, pe Cel ce s-a pironit de voie pe Cruce și a înviat din morți, pe Hristos Dumnezeul nostru, să mântuiască sufletele noastre.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenia mică și se citește

Ipacoi

(Subascultătorul)

Cu moartea Ta cea de voie și de viață făcătoare, Hristoase, porțile iadului sfărâmându-le, ca un Dumnezeu, ne-ai deschis nouă raiul cel de demult, și înviind din morți, ai izbăvit din stricăciune viața noastră.

Şi se cântă îndată

Antifoanele

Antifonul 1

La cer ochii mei ridic, către Tine, Cuvântule: Milostiveşte-Te spre mine, ca să viez Ţie.

Miluieşte-ne pe noi, defăimaţii, făcându-ne vase de bună treabă Ţie, Cuvântule.

Slavă... Şi acum...

În Sfântul Duh este începutul a toată mântuirea: de suflă spre cineva Acesta, după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, îl întraripează, îl creşte şi sus îl aşază.

Antifonul 2

De n-ar fi fost Domnul întru noi, nimenea din noi n-ar fi putut sta împotriva vrăjmaşului; că cei ce biruiesc, de aici se înalţă.

Cu dinţii lor să nu fie apucat sufletul meu, ca o pasăre, Cuvântule. Vai mie! Cum mă voi izbăvi de vrăjmaşi, iubitor de păcate fiind?

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt este îndumnezeirea tuturor, bunăvoirea, înţelegerea, pacea şi binecuvântarea; că întocmai lucrător este cu Tatăl şi cu Cuvântul.

Antifonul 3

Cei ce nădăjduiesc în Domnul, pentru vrăjmaşi sunt înfricoşători şi tuturor minunaţi, că sus privesc.

Întru fărădelegi mâinile sale nu-şi tinde ceata drepţilor, ajutător avându-Te pe Tine, Mântuitorule.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh este stăpânia peste toate, Căruia se închină oştile cele de sus, cu toată suflarea celor de jos.

Preotul: Să luăm aminte! Înţelepciune!

Cântăreţul cântă

Prochimenul

Doamne, deşteaptă puterea Ta şi vino, ca să ne mântuieşti pe noi (ps. 79,2).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Cel ce paşti pe Israel, ia aminte (ps. 79, 1).

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 49-53.

După Cântarea a 6-a a Canonului (Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Plinind rânduiala...

Cu palma cea începătoare de viaţă, înviind pe toţi cei din tainiţele cele mai întunecoase, Dătătorul de viaţă, Hristos-Dumnezeu, înviere a dăruit frământăturii omeneşti; că este Mântuitor tuturor, înviere şi viaţă şi Dumnezeu a toate.

Apoi îndată se citeşte

Icosul

Crucea şi îngroparea Ta, Dătătorule de viaţă, o lăudăm credincioşii şi o cinstim; că iadul ai legat, Nemuritorule, ca un Dumnezeu atotputernic, şi pe morţi

împreună i-ai înviat, şi porţile iadului le-ai sfărâmat, şi puterea morţii ai zdrobit, ca un Dumnezeu. Pentru aceasta, pământenii cu dragoste Te slăvim pe Tine, Cel ce ai înviat şi ai surpat puterea vrăjmaşului celui atot-pierzător, şi ai înviat pe toţi cei ce au crezut întru Tine, şi lumea o ai mântuit de săgeţile şarpelui şi, ca Cel unul puternic, de înşelăciunea vrăjmaşului ne-ai izbăvit pe noi. Pentru aceasta, lăudăm cu dreaptă credinţă învierea Ta, prin care ne-ai mântuit pe noi, ca un Dumnezeu a toate.

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 55. După Luminândele rânduite, se cântă Laudele pe glasul al 6-lea, punând stihirile după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii

Stihiri pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Crucea Ta, Doamne, viaţă şi înviere poporului Tău este; şi întru dânsa nădăjduind, pe Tine, Dumnezeul nostru, Cel ce ai înviat, Te lăudăm; miluieşte-ne pe noi.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Îngroparea Ta, Stăpâne, raiul a deschis neamului omenesc; şi din stricăciune izbăvindu-ne, pe Tine, Dumnezeul nostru, Cel ce ai înviat, Te lăudăm; miluieşte-ne pe noi.

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Cu Tatăl şi cu Duhul pe Hristos să-L lăudăm, pe Cel ce a înviat din morţi, şi către Dânsul să grăim: Tu eşti viaţa şi învierea noastră; miluieşte-ne pe noi.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

A treia zi ai înviat din groapă, Hristoase, precum este scris, şi împreună ai sculat pe strămoşul nostru. Pentru aceasta Te şi slăveşte neamul omenesc şi laudă învierea Ta.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Doamne, mare şi înfricoşătoare este taina învierii Tale; că aşa ai ieşit din mormânt, ca un mire din cămară, cu moartea pe moarte zdrobind, ca pe Adam să-l mântuieşti. Pentru aceasta, în ceruri îngerii dănţuiesc şi pe pământ oamenii slăvesc bună-milostivirea Ta ce s-a făcut spre noi, Iubitorule de oameni.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

O, călcătorilor de lege iudei, unde sunt peceţile şi arginţii pe care i-aţi dat ostaşilor? Nu s-a furat Vistieria, ci a înviat ca un puternic; ci voi înşivă v-aţi ruşinat, lepădându-vă de Hristos, Domnul slavei, Cel ce a pătimit şi S-a îngropat şi a înviat din morţi. Acestuia să ne închinăm.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit.

Mormântul pecetluit fiind, cum vi s-a furat, iudeilor, care ați așezat străjeri și semne ați pus? Ușile încuiate fiind, a ieșit Împăratul. Sau ca pe un mort puneți-L de față, sau ca unui Dumnezeu închinați-vă cu noi, cântând: Slavă Crucii Tale, Doamne, și învierii Tale!

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

La mormântul Tău cel primitor de viață au ajuns mironosițele femei tânguindu-se, Doamne; și miruri purtând, trupul Tău cel preacurat îl căutau să-l ungă. Dar au aflat înger purtător de lumină, pe piatră șezând și către dânsele grăind: Pentru ce plângeți pe Cel ce a izvorât din coastă viața lumii? Ce căutați în mormânt, ca pe un mort, pe Cel fără de moarte? Ci mai degrabă, alergând, vestiți Ucenicilor Lui bucuria cea a toată lumea, a măritei Lui învieri; întru care luminându-ne și pe noi, Mântuitorule, dăruiește-ne curățire și mare milă.

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei (vezi mai departe).

Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirei Evangheliei de rând: Preabinecuvântată ești, Născătoare de Dumnezeu Fecioară.. (caută la pag. 59).

Apoi Doxologia mare, troparul Înviat-ai din mormânt... (caută la pag. 61), ecteniile și otpustul (la mânăstiri înainte de otpust se citește și Ceasul I).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul, până la Fericiri, precum s-a arătat la pag. 66. După a doua ectenie mică, se cântă Fericirile (caută la pag. 70) pe glasul al 6-lea:

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi.

Pomeneşte-mă, Dumnezeule, Mântuitorul meu, când vei veni întru împărăţia Ta, şi mă mântuieşte, ca un singur Iubitor de oameni.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Pe Adam cel ce a fost amăgit prin lemn, tot prin lemnul Crucii l-ai mântuit, ca şi pe tâlharul cel ce strigă: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Porţile şi încuietorile iadului zdrobindu-le, Dătătorule de viaţă, Mântuitorule, ai înviat pe toţi cei ce cântau: Slavă sculării Tale.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Pomeneşte-mă, Cel ce moartea ai prădat cu îngroparea Ta, şi cu învierea Ta toate de bucurie le-ai umplut, ca un îndurat.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor spune tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Mironosiţele la mormânt venind, au auzit pe înger grăind: Hristos a înviat, luminând toate.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Pe Cel ce S-a pironit pe lemnul Crucii şi lumea din înşelăciune a izbăvit, cu un glas toţi pe Hristos să-L lăudăm.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul Sfânt să-L slăvim, grăind: Treime Sfântă, mântuieşte sufletele noastre.

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce, în chip de negrăit, în cele de apoi, ai zămislit şi ai născut pe Ziditorul tău, Fecioară, miluieşte pe cei ce te măresc pe tine.

Apoi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum s-a arătat la pag. 74 şi următoarele.

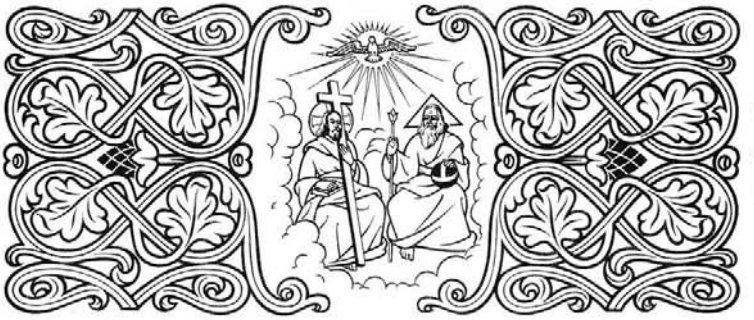

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 7-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul până la Doamne, strigat-am..., precum s-a arătat la pag. 9. După ectenia mică, se cântă, pe glasul al 7-lea: Doamne strigat-am...,până la stihul Scoate din temniţă sufletul meu.. şi apoi se pun stihirile după regula arătată la pag. 16.

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:
La Doamne, strigat-am..., glasul al 7-lea:

Stih: Scoate din temniţă sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Veniţi să ne bucurăm de Domnul, Cel ce a sfărâmat puterea morţii şi a luminat neamul omenesc, cu cei fără de trup grăind: Ziditorule şi Mântuitorul nostru, slavă Ţie.

Stih: Pe mine mă aşteaptă drepţii, până ce-mi vei răsplăti mie.

Cruce şi îngropare ai răbdat, Mântuitorule, pentru noi; dar cu moartea, ca un Dumnezeu, pe moarte ai

omorât. Pentru aceasta, ne închinăm învierii Tale celei de a treia zi. Doamne, slavă Ţie!

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Apostolii, văzând scularea Ziditorului, s-au mirat, grăind lauda îngerească: Aceasta este slava Bisericii, aceasta este bogăţia împărăţiei. Cel ce ai pătimit pentru noi, Doamne, slavă Ţie!

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

De ai şi fost prins, Hristoase, de bărbaţii cei fără de lege, dar Tu eşti Dumnezeul meu şi nu mă ruşinez. Bătut ai fost pe spate, dar nu mă lepăd; pe Cruce ai fost pironit şi nu tăinuiesc. Întru scularea Ta mă laud, că moartea Ta este viaţa mea. Atotputernice şi de oameni Iubitorule, Doamne, slavă Ţie.

Stihiri pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Proorocia lui David împlinind-o Hristos, mărirea Sa în Sion o a descoperit Ucenicilor, lăudat arătându-Se pe Sine şi slăvit pururea cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Mai întâi adică neîntrupat ca un Cuvânt, iar mai pe urmă pentru noi întrupat, şi omorât ca un om, şi înviat cu putere, ca un iubitor de oameni.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Pogorâtu-Te-ai în iad, Hristoase, precum ai voit, prădat-ai moartea ca un Dumnezeu şi Stăpân, şi ai înviat a treia zi, împreună înviind pe Adam din legăturile iadului şi din stricăciune, pe cel ce grăia: Slavă Învierii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih: Din straja dimineţii şi până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

În groapă ai fost pus, ca şi cum ai fi dormit, Doamne, şi ai înviat a treia zi ca un puternic, întru tărie, împreună înviind pe Adam din stricăciunea morţii, ca un Atotputernic.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica).

Maică te-ai cunoscut mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu, dar ai rămas fecioară, mai presus de cuvânt şi de cuget. Şi minunea naşterii tale o a tâlcui nu poate limba; că neobişnuită fiind zămislirea, curată, necuprins de minte este chipul naşterii. Că unde vrea Dumnezeu, se biruieşte rânduiala firii. Pentru aceasta, pe tine ştiindu-te toţi Maică a lui Dumnezeu, ne rugăm ţie cu osârdie: Roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Vohod, Lumină lină... (caută la pag. 19), Prochimenul zilei (caută la pag. 20), ectenia întreită, Învredniceşte-ne Doamne... (caută la pag. 22), ectenia cererilor şi apoi

Stihirile Stihoavnei

Înviat-ai din mormânt, Mântuitorul lumii, şi împreună ai sculat pe oameni cu trupul Tău, Doamne, slavă Ţie!

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins.

Veniţi să ne închinăm Celui ce a înviat din morţi şi a luminat toate; că din tirania iadului ne-a slobozit pe noi, prin scularea Sa cea de a treia zi, dăruindu-ne viaţă şi mare milă.

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clătina.

Pogorându-Te în iad, Hristoase, moartea ai prădat, şi a treia zi înviind, împreună ne-ai înviat pe noi, cei ce slăvim scularea Ta cea atotputernică, Doamne, Iubitorule de oameni.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

Înfricoşător Te-ai arătat, Doamne, în mormânt zăcând, ca şi cum ai fi fost dormind; dar înviind a treia zi ca un Puternic, împreună ai înviat pe Adam, cel ce grăia: Slavă Învierii Tale, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă... a sfântului, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea a glasului de la Slavă... a sfântului. Când Slavă... e pe glasul al 7-lea şi când sfântul nu are Slavă... în Minei, se cântă a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, pe glasul al 7-lea:

Sub acoperământul tău, Stăpână, toţi pământenii scăpând, strigăm ţie: Născătoare de Dumnezeu, nă-

dejdea noastră, izbăveşte-ne pe noi de greşelile cele fără de număr şi miluieşte sufletele noastre.

Apoi Acum liberează... (caută la pag. 24), Sfinte Dumnezeule... şi celelalte, iar după Tatăl nostru..., se cântă

Troparul Învierii

Z drobit-ai cu Crucea Ta moartea, deschis-ai tâlharului raiul; plângerea mironosiţelor o ai schimbat şi Apostolilor a propovădui le-ai poruncit, că ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

Slavă... troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului e pe glasul al 7-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Ca ceea ce eşti vistieria învierii noastre, pe cei ce nădăjduiesc în tine, Prealăudată, scoate-i din prăpastie şi din adâncul greşelilor; că tu, născând Mântuirea, pe cei vinovaţi de păcat i-ai mântuit; ceea ce mai înainte de naştere ai fost fecioară, şi în naştere fecioară, şi după naştere ai rămas tot fecioară.

Apoi otpustul (caută la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul, până la Dumnezeu este Domnul..., precum s-a arătat la pag. 32. După ectenia mare, se cântă Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 7-lea şi troparele, precum s-au zis seara la Vecernie. Apoi prima Catismă (la mânăstiri), ectenia mică şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenie mică)

Viaţa în mormânt zăcea şi pecetea peste piatră era pusă; ca pe un împărat adormit ostaşii străjuiau pe Hristos şi îngerii Îl slăveau ca pe un Dumnezeu fără de moarte. Iar femeile grăiau: Înviat-a Domnul, dând lumii mare milă.

Slavă...

Cel ce cu îngroparea Ta cea de trei zile ai prădat moartea şi pe omul cel pierdut, cu scularea Ta cea purtătoare de viaţă l-ai înviat, Hristoase Dumnezeule, ca pe un iubitor de oameni, slavă Ţie!

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Hristos-Dumnezeu, Cel ce S-a răstignit pentru noi şi a înviat şi a zdrobit puterea morţii, neîncetat roagă-L, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, să mântuiască sufletele noastre.

Se citeşte a doua Catismă (la mânăstiri), apoi ectenia mică şi se cântă

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Pecetluit fiind mormântul, Viaţă din groapă ai răsărit, Hristoase Dumnezeule; şi uşile fiind încuiate, înaintea Ucenicilor ai stat, Învierea tuturor, duh drept printr-înşii înnoindu-ne nouă, după mare mila Ta.

Slavă...

La mormânt au alergat femeile, cu lacrimi mir purtând şi ostaşii străjuindu-Te pe Tine, Împăratul

tuturor, grăiau între ele: Cine va prăvăli nouă piatra? Înviat-a Îngerul Sfatului celui Mare, călcând moartea; Atotputernice Doamne, slavă Ţie!

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, ceea ce eşti plină de daruri, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, limanul şi ocrotirea neamului omenesc, că din tine S-a întrupat Izbăvitorul lumii; că singură eşti Maică şi Fecioară, pururea binecuvântată şi preaslăvită. Roagă-te lui Hristos-Dumnezeu să dăruiască pace la toată lumea.

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenia mică şi se citeşte

Ipacoi

(Subascultătorul)

Cel ce ai luat chipul nostru şi ai răbdat Crucea trupeşte, mântuieşte-mă cu învierea Ta, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Şi îndată se cântă

Antifoanele

Antifonul 1

Robia Sionului din rătăcire o ai întors; şi pe mine, Mântuitorule, mă viază, scoţându-mă din robia patimii.

Cel ce seamănă în austru rele pătimiri, posturi cu lacrimi, acesta va secera snopii de bucurie ai hranei celei de viaţă veşnică.

Slavă... Şi acum...

În Sfântul Duh este izvorul dumnezeieştilor vistierii, din care este înţelepciunea, înţelegerea, frica; Aceluia se cuvine laudă, slavă, cinste şi putere.

Antifonul 2

De n-ar zidi Domnul casa sufletului, în zadar ne-am osteni; că fără de Dânsul, nici lucrare, nici cuvânt nu se săvârşeşte.

Ca o roadă a pântecelui, sfinţii, prin mişcarea Duhului, odrăslesc dogme părinteşti ale moştenirii fieşti.

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt toate împreună îşi au fiinţa; că mai înainte de toate este Dumnezeu, Stăpânie a tuturor, Lumină neapropiată, Viaţă a tuturor.

Antifonul 3

Cei ce se tem de Domnul, căile vieţii aflând, acum şi pururea vor fi fericiţi cu mărire neveştejită.

Împrejurul mesei tale, ca nişte odrasle văzând pe fiii tăi, bucură-te şi te veseleşte, începătorule al turmei, aducându-i pe aceştia lui Hristos.

Slavă... Şi acum...

În Duhul Sfânt este adânc de daruri, bogăţie de slavă, adânc mare de judecăţi; că întocmai slăvit şi cinstit este cu Tatăl şi cu Fiul.

Preotul: Să luăm aminte. Înţelepciune!

Cântăreţul cântă

Prochimenul

Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit (ps. 9, 32).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 9, 1).

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 49-53.

După Cântarea a şasea a Canoanelor (sau a Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Nu mai păzeşte încă sabia...

Nu va mai putea încă stăpânia morţii cu puterea să ţină pe oameni, că Hristos S-a pogorât, sfărâmând şi stricând puterile ei. Legat este iadul. Proorocii cu un glas se bucură, zicând celor ce erau în credinţă: Sosit-a Mântuitorul. Ieşiţi, credincioşilor, la Înviere.

Şi îndată se citeşte

Icosul

Tremurat-au jos cele de dedesubt astăzi, iadul şi moartea, de Unul din Treime; pământul s-a cutremurat, iar portarii iadului, văzându-Te, s-au spăimântat; iar zidirea toată, cu proorocii bucurându-se, cântă Ţie cântare de biruinţă, Izbăvitorului nostru Dumnezeu, Celui ce ai dezlegat acum puterea morţii. Să glăsuim către Adam şi celor din Adam: Hristos pe acesta l-a adus iarăşi în rai; ieşiţi, credincioşilor, la Înviere.

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 55. După Luminândele rânduite se cântă Laudele (Toată suflarea...) pe glasul al 7-lea, punând stihirile după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii

Stihiri pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Înviat-a Hristos din morţi, dezlegând legăturile morţii. Binevesteşte, pământule, bucurie mare! Lăudaţi ceruri mărirea lui Dumnezeu.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Celui singur fără de păcat.

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Învierii lui Hristos închinându-ne nu încetăm; că Însuşi ne-a mântuit pe noi de fărădelegile noastre. Sfânt e Domnul Iisus, Cel ce a arătat învierea.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Ce vom da în schimb Domnului, pentru toate câte ne-a dat nouă? Că pentru noi Dumnezeu este între oameni; pentru firea cea stricată, Cuvântul trup S-a făcut şi S-a sălăşluit între noi; pentru cei nemulţumitori, Făcătorul de bine; pentru cei robiţi, Mântuitorul; pentru

cei ce şedeau în întuneric, Soarele dreptăţii; pe Cruce, Cel fără patimă; în iad, Lumina; în moarte, Viaţa; învierea pentru cei căzuţi. Către Care să grăim: Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Porţile iadului le-ai sfărâmat, Doamne, şi stăpânia morţii ai surpat, cu puternică tăria Ta; şi împreună ai sculat pe morţii cei ce din veac dormeau în întuneric, cu dumnezeiască şi slăvită Învierea Ta, ca un Împărat al tuturor şi Dumnezeu atotputernic.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Veniţi să ne bucurăm în Domnul şi să ne veselim întru învierea Lui; că împreună a ridicat pe morţi din legăturile cele nedezlegate ale iadului; şi a dăruit lumii, ca un Dumnezeu, viaţă veşnică şi mare milă.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit.

Strălucind îngerul şedea pe piatra mormântului celui de Viaţă primitor, şi femeilor mironosiţe a binevestit, grăind: Înviat-a Domnul, precum mai înainte a zis vouă. Spuneţi Ucenicilor Lui că va merge mai înainte de voi în Galileea, şi lumii va dărui viaţă veşnică şi mare milă.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Pentru ce aţi lepădat Piatra cea din capul unghiului, o iudeilor călcători de lege? Aceasta este Piatra pe care

o a pus în Sion Dumnezeu, Cel ce din piatră a izvorât apă în pustie şi nouă ne-a izvorât, din coasta Sa, nemurire. Aceasta este Piatra care din muntele cel fecioresc s-a tăiat fără de poftă bărbătească, Fiul Omului, Cel ce va să vină pe norii cerului la Cel vechi de zile, precum a zis Daniel; şi veşnică e împărăţia Lui.

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei; Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirei Evangheliel de rând: Preabinecuvântată eşti... (caută la pag. 59).

Apoi Doxologia mare, troparul Înviat-ai din mormânt... (caută la pag. 61), ecteniile şi otpustul.

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul, până la Fericiri, precum s-a arătat la pag. 66. După a doua ectenie mică se cântă Fericirile pe glasul al 7-lea (vezi pag. 70).

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.

Frumos şi bun era la mâncare rodul ce m-a omorât. Hristos este Pomul vieţii, din Care mâncând, nu mor, ci grăiesc cu tâlharul: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Pe Cruce înălţându-Te, Îndurate, zapisul lui Adam de păcatul cel de demult l-ai şters şi ai mântuit din

înşelăciune tot neamul omenesc. Pentru aceasta Te lăudăm pe Tine, Doamne, Făcătorule de bine.

Fericiţi făcătorii de pace,că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Pironit-ai pe Cruce păcatele noastre, Hristoase Îndurate, şi prin moartea Ta moartea ai omorât şi ai sculat din morţi pe cei morţi. Pentru aceasta, ne închinăm cinstitei învierii Tale.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Vărsat-a şarpele veninul în urechile Evei de demult, iar Hristos pe lemnul Crucii a izvorât dulceaţă de viaţă lumii, celei ce grăieşte: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră,minţind pentru Mine.

În mormânt ca un mort ai fost pus, Viaţa tuturor, Hristoase, şi ai zdrobit încuietorile iadului; şi înviind întru slavă a treia zi, ca un puternic, pe toţi i-ai luminat. Slavă sculării Tale!

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Domnul, înviind a treia zi din morţi, a dăruit pacea Sa Ucenicilor; şi pe aceştia binecuvântându-i, i-a trimis, zicând: Pe toţi să-i aduceţi întru împărăţia Mea.

Slavă..., a Treimii:

Lumină este Tatăl, lumină Fiul şi Cuvântul, lumină Duhul Sfânt, dar o lumină sunt Aceştia trei. Că un

Dumnezeu este în trei Feţe cu adevărat, dar într-o fire şi într-o stăpânire, netăiat fiind în părţi, neamestecat, mai înainte de veci.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Născut-ai pe Fiul şi Cuvântul Tatălui, cu trup pe pământ, precum Însuşi ştie, de Dumnezeu Născătoare. Pentru aceasta, Fecioară-Maică, cei îndumnezeiţi prin tine, grăim către tine: Bucură-te, nădejdea creştinilor.

Şi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii (pag. 74).

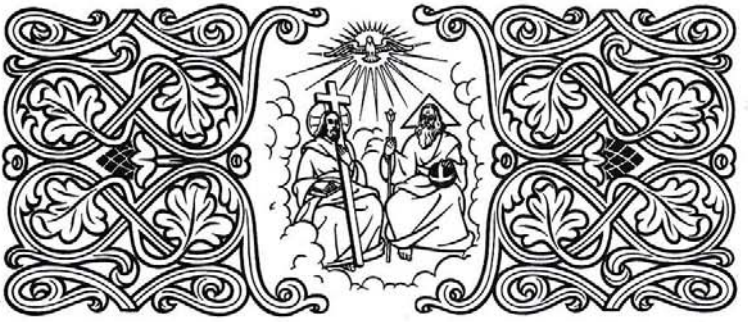

CÂNTĂRILE ÎNVIERII GLASULUI AL 8-LEA

SÂMBĂTĂ SEARA LA VECERNIE

Începutul, până la Doamne, strigat-am..., precum s-a arătat la pag. 9. După ectenia mică se cântă, pe glasul al 8-lea, Doamne, strigat-am..., până la stihul Scoate din temniță..., și apoi se pun stihirile după regula arătată la pag. 16.

Stihirile Învierii

Stihiri pe zece:

La Doamne, strigat-am..., glasul al 8-lea:

Stih: Scoate din temniță sufletul meu, ca să laude numele Tău.

Cântare de seară și slujbă cuvântătoare aducem Ţie, Hristoase, că bine ai voit a ne milui pe noi prin Înviere.

Stih: Pe mine mă așteaptă drepții, până ce-mi vei răplăti mie.

Doamne, Doamne, nu ne lepăda pe noi de la fața Ta, ci binevoiește a ne milui pe noi prin Înviere.

Stihiri pe opt:

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Bucură-te, Sioane sfinte, maică a bisericilor, locaşul lui Dumnezeu, că tu ai primit întâi iertarea păcatelor prin Înviere.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele.

Cuvântul, Cel născut din Dumnezeu-Tatăl mai înainte de veci, iar în anii mai din urmă, Acelaşi, din cea neispitită de nuntă întrupându-Se, de voie răstignire de moarte a răbdat, şi pe omul cel omorât de demult l-a mântuit prin învierea Sa.

Stihirile pe şase:

Stih: De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Învierea Ta cea din morţi o slăvim, Hristoase, prin care ai liberat neamul lui Adam din robia iadului şi ai dăruit lumii, ca un Dumnezeu, viaţa veşnică şi mare milă.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Slavă Ţie, Hristoase Mântuitorule, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Cel ce Te-ai răstignit pe Cruce şi ai înviat din mormânt a treia zi.

Stih: Din straja dimineţii şi până în noapte, din straja dimineţii să nădăjduiască Israel spre Domnul.

Pe Tine Te slăvim, Doamne, pe Cel ce pentru noi de voie Crucea ai răbdat, şi Ţie ne închinăm, Atotputernice

Mântuitorule. Nu ne lepăda pe noi de la fața Ta, ci ne auzi și ne mântuiește pe noi prin Învierea Ta, Iubitorule de oameni.

Slavă... a sfântului zilei, din Minei (dacă are).

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica):

Împăratul cerurilor, pentru iubirea de oameni, pe pământ S-a arătat și cu oamenii a viețuit; că din Fecioară curată trup luând și dintr-însa ieșind cu adăugirea firii omenești: un Fiu este, îndoit în fire, dar nu în fețe. Pentru aceasta, propovăduindu-L pe Dânsul Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit cu adevărat, mărturisim pe Hristos, Dumnezeul nostru. Pe Care roagă-L, Maică nenuntită, să se miluiască sufletele noastre.

Vohod, Lumină lină..., (caută la pag. 19), Prochimenul zilei (caută la pag. 20), ectenia întreită. Învredniceşte-ne, Doamne... (caută la pag. 22), ectenia cererilor și apoi

Stihirile Stihoavnei

Suitu-Te-ai pe Cruce, Iisuse, Cel ce Te-ai pogorât din cer; venit-ai la moarte, Viața cea fără de moarte; către cei din întuneric, Lumina cea adevărată; către cei căzuți, Învierea tuturor. Cel ce ești Luminarea și Mântuitorul nostru, slavă Ție!

Stih: Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins.

Pe Hristos, Cel ce a înviat din morți, să-L slăvim, că suflet și trup luând, prin patimă pe unul de altul a

despărţit. Preacuratul suflet, adică pogorându-se în iad, pe care l-a şi prădat; dar în groapă n-a văzut stricăciune sfântul trup al Mântuitorului sufletelor noastre.

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clătina.

Cu psalmi şi cu cântări slăvim, Hristoase, Învierea Ta cea din morţi, prin care ne-ai slobozit pe noi din tirania iadului; şi ca un Dumnezeu ne-ai dăruit viaţă veşnică şi mare milă.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile.

O, Stăpânul tuturor, Cel necuprins, Făcătorule al cerului şi al pământului, prin Cruce pătimind, mie nepătimire mi-ai izvorât. Şi îngropare primind, şi învi-ind întru slavă, împreună ai înviat pe Adam, cu mâna cea preaputernică. Slavă sculării Tale celei de a treia zi, prin care ne-ai dăruit nouă viaţă veşnică şi curăţire de păcate, ca un singur Îndurat.

Slavă... a sfântului zilei, din Minei (dacă are).

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cea de la glasul pe care s-a cântat Slavă... a sfântului. Dacă Slavă..., a fost pe glasul al 8-lea, sau dacă sfântul nu are Slavă..., se cântă a Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 8-lea:

Fecioară nenuntită, care pe Dumnezeu în chip de negrăit L-ai zămislit cu trup, Maica Dumnezeului celui Preaînalt, rugăciunile robilor tăi primeşte-le, ceea ce eşti cu totul fără prihană, care tuturor dăruieşti curăţire de greşeli; primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mântuim noi toţi.

Acum liberează... (caută la pag. 24), Sfinte Dumnezeule..., şi celelalte, iar după Tatăl nostru..., se cântă

Troparul Învierii

Dintru înălţime Te-ai pogorât, Milostive, îngropare ai luat de trei zile, ca să ne slobozeşti pe noi din patimi; Cel ce eşti viaţa şi învierea noastră, Doamne, slavă Ţie!

Slavă..., troparul sfântului zilei, din Minei; Şi acum..., al Născătoarei de Dumnezeu, din Octoih, cel de la glasul troparului sfântului. Dacă troparul sfântului e pe glasul al 8-lea, se cântă

Troparul Născătoarei de Dumnezeu

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară şi răstignire ai răbdat, Bunule; Care cu moartea pe moarte ai prădat şi învierea ai arătat ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mâna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive; primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi; şi mântuieşte, Mântuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Apoi otpustul (caută la pag. 26).

DUMINICĂ DIMINEAŢA LA UTRENIE

Începutul până la Dumnezeu este Domnul..., precum s-a arătat la pag. 32). După ecţenia mare, se cântă,Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 8-lea şi troparele, precum s-au zis seara la Vecernie.

Apoi ectenia mică (la mânăstiri prima Catismă) şi se cântă

Sedelnele Învierii

Sedelnele de după prima Catismă (ectenia mică)

Înviat-ai din morţi, Viaţa tuturor; şi înger luminat femeilor le grăia: Părăsiţi lacrimile, Apostolilor binevestiţi, strigaţi lăudând, că a înviat Hristos-Domnul, Care bine a voit a mântui, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Slavă...

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul lui Dumnezeu...

Înviind din mormânt cu adevărat, cuvioaselor femei le-ai poruncit să propovăduiască Apostolilor sculatea, precum este scris; şi degrab alergând Petru, a stat înaintea mormântului şi, văzând lumină în groapă, s-a spăimântat, pentru că a văzut într-însa giulgiurile singure zăcând, fără dumnezeiescul Trup; şi crezând, a grăit: Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule, că mântuieşti pe toţi, Mântuitorul nostru, că Tu eşti raza Tatălui.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Asemenea:

Pe ceea ce este uşă cerească şi chivot, munte cu totul sfânt, norul cel strălucitor, să o lăudăm; pe scara cea cerească, raiul cel cuvântător, mântuirea Evei şi odorul cel mare a toată lumea; că printr-însa s-a săvârşit mântuirea lumii şi iertarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta, grăim către dânsa: Roagă pe Fiul tău şi Dumnezeu să dăruiască iertare de greşeli, celor ce se închină cu bună cinstire preasfintei naşterii tale.

Se citeşte a doua Catismă (la mânăstiri), ectenia mică şi apoi se cântă

Sedelnele de după a doua Catismă (ectenie mică)

Oamenii, Mântuitorule, mormântul Tău l-au pecetluit şi îngerul piatra de pe uşă a prăvălit. Femeile Te-au văzut sculat din morţi şi acelea au binevestit Ucenicilor Tăi în Sion, că ai înviat, Viaţa tuturor; şi s-au dezlegat legăturile morţii, Doamne, slavă Ţie!

Slavă...

Miresme de îngropare aducând femeile, glas îngeresc din groapă au auzit: Părăsiţi lacrimile şi în locul întristării bucurie primiţi; cântaţi grăind, că a înviat Hristos-Domnul, Cel ce bine a voit a mântui, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

De tine se bucură, ceea ce eşti plină de dar, toată făptura: soborul îngeresc şi neamul omenesc; ceea ce eşti Biserică sfinţită şi rai cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat şi prunc S-a făcut, Cel ce este mai înainte de veci Dumnezeul nostru. Că mitrasul tău scaun l-a făcut şi pântecele tău mai încăpător decât cerurile l-a lucrat. De tine se bucură toată făptura, ceea ce eşti plină de dar, mărire ţie!

Apoi Binecuvântările Învierii (caută la pag. 46), ectenie mică şi se citeşte

Ipacoi

(Subascultătorul)

Stând Mironosiţele înaintea mormântului Dătătorului de viaţă, pe Stăpânul cel fără de moarte Îl căutau

printre cei morţi; şi primind de la înger bunele vestiri de bucurie, Apostolilor au vestit că a înviat Hristos-Dumnezeu, dăruind lumii mare milă.

Şi îndată se cântă

Antifoanele

Antifonul 1

Din tinereţile mele vrăjmaşul mă ispiteşte şi cu desfătări mă aprinde; dar eu, nădăjduind în Tine, Doamne, îl biruiesc pe el.

Cei ce urăsc Sionul, să se facă, mai înainte de a fi smulşi, ca o iarbă; că va tăia Hristos grumajii lor, cu tăiere de chinuri.

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt viază toate, Lumină din Lumină, Dumnezeu mare; împreună cu Tatăl Îl lăudăm pe El şi cu Cuvântul.

Antifonul 2

Inima mea cu frica Ta să se acopere, cu gândul smerindu-se, ca nu cumva înălţându-se, să cadă de la Tine, cu totul Îndurate.

Cel ce are nădejde în Domnul, nu se va înfricoşa atunci când va judeca toate cu foc şi cu pedeapsă.

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt, tot ce este dumnezeiesc vede şi mai înainte grăieşte; face minuni preaînalte, pe Unul

Dumnezeu în Treime cântând; că deşi este în trei străluciri, o singură stăpânie este Dumnezeirea.

Antifonul 3

Strigat-am către Tine, Doamne, ia aminte, pleacă urechea Ta spre mine, cel ce strig, şi mă curăţeşte mai înainte de a mă ridica din cele de aicea.

Tot cel ce se duce la maica sa, pamântul, iarăşi se va alcătui, ca să ia chinuri sau daruri, pentru cele ce a făcut în viaţă.

Slavă... Şi acum...

Prin Duhul Sfânt este cuvântarea de Dumnezeu, Unimea cea întreit sfântă; că fără de început este Tatăl, din Care S-a născut Fiul fără de ani, şi Duhul de un chip şi de un scaun, din Tatăl împreună a strălucit.

Antifonul 4

Iată, acum: ce este mai bun sau ce este mai frumos, decât să locuiască fraţii împreună? Că întru aceasta a făgăduit Domnul viaţa de veci.

Cel ce împodobeşte crinii ţarinii porunceşte că de haină nu trebuie să ne îngrijim.

Slavă... Şi acum...

Prin Sfântul Duh, ca printr-o singură pricină, toate se ţin prin darea de pace; că Dumnezeu este Acesta, cu Tatăl şi cu Fiul de o fiinţă, cu adevărat.

Preotul: Înţelepciune! Să luăm aminte!

Cântăreţul cântă

Prochimenul

Împărăţi-va Domnul în veac, Dumnezeul tău, Sioane, în neam şi în neam (ps. 145, 10).

De trei ori; a doua oară cu stihul:

Laudă, suflete al meu, pe Domnul; lăuda-voi pe Domnul în viaţa mea (ps. 145, 1).

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 49-53.

După Cântarea a şasea a Canoanelor (sau a Catavasiilor), se cântă

Condacul

Podobie: Ca o pârgă a firii...

Înviind din mormânt, pe cei morţi i-ai ridicat, şi pe Adam l-ai înviat; Eva dănţuieşte întru învierea Ta şi marginile lumii prăznuiesc întru scularea Ta cea din morţi, mult-Milostive.

Şi îndată se citeşte

Icosul

Împărăţia iadului prădând şi pe cei morţi înviindu-i îndelung-Răbdătorule, pe femeile mironosiţe le-ai întâmpinat, în locul întristării bucurie aducându-le; şi Apostolilor Tăi le-ai vestit semnele cele de biruinţă, Mântuitorul meu, Dătătorule de viaţă, şi zidirea o ai luminat, Iubitorule de oameni. Pentru aceasta şi lumea se bucură întru învierea Ta cea din morţi, mult-Milostive.

Apoi cealaltă rânduială a Utreniei, precum s-a arătat la pag. 55.

După Luminândele rânduite, se cântă Laudele (Toată suflarea...), punând stihirile după regula arătată la pag. 57.

La Laude

Stihirile Învierii

Stihiri pe şase:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Lui.

Doamne, deşi ai stat înaintea divanului, de Pilat fiind judecat, dar nu Te-ai depărtat de scaun, cu Tatăl împreună-şezând; şi înviind din morţi, lumea ai mântuit din robia celui străin, ca un îndurat şi de oameni iubitor.

Stih: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Doamne, deşi Te-au pus iudeii, ca pe un mort, în mormânt, dar ca pe un împărat adormit străjerii Te străjuiau şi ca pe o vistierie a vieţii, cu pecete Te-au pecetluit. Dar ai înviat şi ai dat nestricăciune sufletelor noastre.

Stihiri pe patru:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Doamne, armă împotriva diavolului, Crucea Ta o ai dat nouă; că se îngrozeşte şi se cutremură, nesuferind a privi spre puterea ei, că morţii i-a sculat şi moartea o a zdrobit. Pentru aceasta, ne închinăm îngropării Tale şi Învierii.

Stih: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută.

Îngerul Tău, Doamne, care a vestit Învierea, pe străjeri i-a înfricoșat; dar femeilor le-a grăit, zicând: Ce căutați pe Cel viu printre cei morți? Înviat-a, Dumnezeu fiind, și lumii viață a dăruit.

Alte stihiri, ale lui Anatolie:

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în hore, lăudați-L pe El în strune și în organe.

Pătimit-ai prin Cruce, Cel fără patimă cu Dumnezeirea. Îngropare de trei zile ai luat, ca să ne slobozești pe noi din robia vrăjmașului; și fără de moarte făcându-ne, să ne înviezi, Hristoase Dumnezeule, prin învierea Ta, Iubitorule de oameni.

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Închinu-mă și slăvesc și laud, Hristoase, Învierea Ta cea din mormânt, prin care ne-ai slobozit pe noi din legăturile cele nedezlegate ale iadului și ai dăruit lumii, ca un Dumnezeu, viață veșnică și mare milă.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârșit.

Mormântul Tău, cel de viață primitor, străjuindu-l călcătorii de lege, cu strajă, l-au pecetluit; dar Tu, ca un Dumnezeu fără de moarte și atotputernic, ai înviat a treia zi.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Mergând Tu la porţile iadului, Doamne, şi pe acelea zdrobindu-le, cel prădat aşa striga: Cine este Acesta, Care nu e osândit în cele mai de jos ale pământului, ci chiar ca pe un cort a stricat temniţa morţii? Primitu-L-am pe El ca pe un mort şi mă cutremur ca de un Dumnezeu. Atotputernice Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi!

Slavă... Stihira de rând a Evangheliei,

Şi acum... a Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul Stihirii Evangheliei Învierii de rând: Preabinecuvântată eşti, Născătoare de Dumnezeu Fecioară... (caută la pag. 59).

Apoi Doxologia mare, troparul Înviat-ai din mormânt... (caută la pag. 61), ecteniile şi otpustul (la mânăstiri înainte de otpustul Utreniei se citeşte Ceasul întâi).

LA SFÂNTA LITURGHIE

Începutul, până la Fericiri, precum s-a arătat la pag. 66. După a doua ectenie mică se cântă Fericirile, pe glasul al 8-lea (caută la pag. 70).

Stihirile Fericirilor

Fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi.

Pomeneşte-ne pe noi, Hristoase, Mântuitorul lumii, precum ai pomenit pe tâlharul pe Cruce; şi învredniceşte pe toţi, Unule-Îndurate, de împărăţia Ta cea cerească.

Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Ascultă, Adame, şi te bucură cu Eva, că cel ce mai înainte pe amândoi v-a lăsat goi şi prin înşelăciune v-a luat robi, cu Crucea lui Hristos a fost zdrobit.

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Pe lemn pironindu-Te de voie, Mântuitorul nostru, de blestemul pomului pe Adam l-ai izbăvit, dându-i din nou ca un îndurat, chipul cel dintâi şi sălăşluirea în rai.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Astăzi Hristos a înviat din mormânt, dând tuturor credincioşilor nestricăciune; şi bucuria mironosiţelor o a înnoit, după Patimă şi după Înviere.

Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor grăi tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Bucuraţi-vă, înţelepte femei purtătoare de mir, cele ce aţi văzut cele dintâi Învierea lui Hristos şi aţi vestit Apostolilor Lui înnoirea a toată lumea.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Prieteni ai lui Hristos, arătându-vă Apostolilor, cei ce veţi şedea pe scaun împreună cu Dânsul întru slavă, ca nişte Ucenici ai Lui rugaţi-vă ca să stăm şi noi cu îndrăzneală înaintea Lui.

Slavă..., a Treimii:

Treime fără de început, Fiinţă nedespărţită, Unime de un scaun, întocmai cinstită cu slavă, Fire şi Împărăţie

Cea mai presus de începătorie, mântuieşte pe cei ce Te laudă cu credinţă.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, locaş încăpător al lui Dumnezeu; bucură-te, chivotul Legii celei Noi, bucură-te,năstrapă aurită, din care s-a dat tuturor Mana cea cerească!

Şi cealaltă rânduială a Sfintei Liturghii, precum s-a arătat la pag. 74 şi următoarele.

PARTEA A DOUA

PODOBIILE CELOR OPT GLASURI, POLIELEUL CU MĂRIMURILE (STIHIRILE), CATAVASIILE PRAZNICELOR ÎMPĂRĂTEŞTI ŞI ALTE CÂNTĂRI DE TREBUINŢĂ LA SLUJBA UTRENIEI

PODOBIILE CELOR OPT GLASURI

PODOBIILE GLASULUI ÎNTÂI

Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare ocrotitoare, Preacurată Fecioară, miluieşte-ne pe noi, cei ce scăpăm la tine; că nădejdile, după Dumnezeu, întru tine, Născătoare de Dumnezeu, ne-am pus.

Prealăudaţilor mucenici, pe voi pământul nu v-a acoperit, ci cerul v-a primit; deschisu-s-au vouă uşile raiului; şi înăuntru fiind, de lemnul vieţii vă îndulciţi; lui Hristos rugaţi-vă să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

O, preaslăvită minune: Izvorul Vieţii în mormânt se pune şi scară către cer mormântul se face. Veseleşte-te, Ghetsimani, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să cântăm, credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor. Cea plină de dar, bucură-te, cu tine este Domnul, Cel ce dă lumii, prin tine, mare milă.

Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii; la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt, la Unul Dumnezeul nostru.

PODOBIILE GLASULUI AL 2-LEA

Casa Efratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire, împodobeşte-ţi casa, întru care Cel dumnezeiesc Se naşte.

Când de pe lemn cel din Arimateea mort Te-a pogorât pe Tine, Viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu, Hristoase, Te-a îngropat; şi cu dragoste se nevoia cu inima şi cu buzele a săruta preacurat trupul Tău. Însă fiind cuprins de frică, bucurându-se, grăia Ţie: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe Petru şi pe Pavel, pe cei despărţiţi cu trupurile şi împreunaţi cu duhul, pe mai-marii propovăduitorilor de Dumnezeu? Pe unul, ca pe un începător al Apostolilor; iar pe celălalt, ca pe cel ce mai mult decât alţii s-a ostenit. Că pe aceştia, cu adevărat, după vrednicie, cu cununile măririi celei nemuritoare îi încununează Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce are mare milă.

Ceea ce eşti izvorul milei, învredniceşte-ne pe noi milostivirii tale, de Dumnezeu Născătoare. Caută spre poporul cel păcătos; arată, precum de-a pururea, puterea

ta; că întru tine nădăjduind, grăim ţie: Bucură-te, ca oarecând Gavriil, mai-marele voievod al celor fără de trupuri.

PODOBIILE GLASULUI AL 3-LEA

De frumuseţea fecioriei tale şi de prea strălucirea curăţiei tale, Gavriil uimindu-se, a grăit ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau ce te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez. Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, cânt ţie: Bucură-te, ceea ce eşti cu daruri dăruită.

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte, şi pământul peşteră Celui neapropiat aduce; îngerii cu păstorii slavoslovesc, iar magii cu steaua călătoresc; că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Mare este puterea Crucii Tale, Doamne. Că s-a înfipt într-un loc, şi lucrează în lume; şi a arătat din pescari apostoli şi din păgâni mucenici, ca să se roage pentru sufletele noastre.

Laudă de seară aducem Ţie, Hristoase, cu tămâie şi cu cântări duhovniceşti. Miluieşte, Mântuitorule, sufletele noastre.

În chipul crucii Moise în munte mâinile tinzându-şi spre înălţime, pe Amalec a biruit; iar Tu, Mântuitorule, palmele întinzându-Ţi pe cinstita Cruce, m-ai îmbrăţişat, mântuindu-mă din robia vrăjmaşului şi mi-ai dat

semnul vieţii, să fug de arcul potrivnicilor mei. Pentru aceasta, Cuvântule, mă închin cinstitei Crucii Tale.

Mărturisirea dumnezeieştii credinţe, ca pe un alt Pavel plin de râvnă, între preoţi, în Biserică, te-a arătat; împreună cu tine strigă şi Abel către Domnul şi sângele cel drept al Zahariei; părinte cuvioase, pe Hristos-Dumnezeu roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

PODOBIILE GLASULUI AL 4-LEA

Ca pe un viteaz între mucenici, purtătorule de chinuri Gheorghe, adunându-ne astăzi, te lăudăm; că alergarea ţi-ai plinit, credinţa ai păzit şi ai luat de la Dumnezeu cununa biruinţei tale; pe Care roagă-L, din stricăciune şi din primejdii să se izbăvească cei ce săvârşesc cu credinţă cinstită pomenirea ta.

Dat-ai semn celor ce se tem de Tine, Doamne, cinstită Crucea Ta, cu care ai zdrobit pe căpeteniile întunericului şi ne-ai ridicat pe noi la fericirea cea dintâi. Pentru aceasta, Iubitorule de oameni, rânduiala Ta slăvim, Iisuse Atotputernice, Mântuitorul sufletelor noastre.

Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut roua cea de pe lână, întru zămislirea ta cea fără sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron, cel ce a odrăslit; şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău, preoţilor a grăit: Fecioara naşte, şi după naştere iarăşi rămâne fecioară.

Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Cel ce ai fost chemat de sus, iar nu de la oameni, când întunericul cel pământesc ţi-a întunecat ochii cei trupeşti, arătându-ţi întunecimea păgânătăţii, atunci cereasca lumină ţi-a luminat ochii cugetului, descoperindu-ţi frumuseţea dreptei credinţe; de unde ai cunoscut pe Cel ce a scos lumina din întuneric, Hristos-Dumnezeul nostru; pe Care roagă-L să mântuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Degrab ne întâmpină pe noi, mai înainte de a fi robiţi de vrăjmaşii cei ce Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru. Răpune cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa ortodocşilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

PODOBIILE GLASULUI AL 5-LEA

Cuvioase părinte, de Dumnezeu purtătorule Teodosie, mult te-ai nevoit în viaţa aceasta trecătoare cu cântări, cu postiri şi cu privegheri, pildă făcându-te ucenicilor tăi; iar acum dănţuieşti cu cei fără de trupuri, slăvind neîncetat pe Hristos-Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu şi Izbăvitorul, Care şi-a plecat capul Înaintemergătorului şi a sfinţit firea apelor; pe Acela roagă-L, pe Acela îmblânzeşte-L, cuvioase, ca să dăruiască Bisericii unire, pace şi mare milă.

Bucură-te, cămara cea cu bun miros, a pustniceştilor nevoinţe cu adevărat. Că Crucea pe umeri luând şi Stăpânului Hristos pe tine însuţi, preafericite, făgăduindu-te, ai călcat trufia trupului, cea râvnitoare la cele de jos; iar cu fapte bune sufletul ţi-ai luminat şi cu dumnezeiască dragoste te-ai întraripat. Pentru aceasta, preasfânt sicriul moaştelor tale înconjurând, prealăudate Sava, dumnezeiasca iubire de oameni cerem, ca să o dobândim cu rugăciunile tale şi lumii să se dăruiască mare milă.

Aceste două podobii dinainte se cântă pe larg (stihiraric); iar cea care urmează se cântă ca troparele (irmologic).

Doamne, păcătuind nu încetez; de iubirea Ta de oameni nu mă ştiu vrednic; ci biruieşte împietrirea mea, Cel ce eşti singur bun, şi mă mântuieşte.

PODOBIILE GLASULUI AL 6-LEA

Toată nădejdea punându-şi în ceruri, vistierie nefurată loruşi sfinţii şi-au agonisit. În dar au luat, în dar dau celor bolnavi tămăduirile. Aur sau argint, după cuvântul Evangheliei, n-au agonisit. Şi oamenilor şi animalelor faceri de bine au împărţit; ca în toate făcându-se ascultători lui Hristos, cu îndrăzneală să se roage pentru sufletele noastre.

Îngereştilor puteri, mergeţi înainte; cei din Betleem gătiţi ieslea; că Cuvântul Se naşte, înţelepciunea înainte-merge, primeşte închinare Biserica, spre bucuria

Născătoarei de Dumnezeu. Popoare, să zicem: Binecuvântat eşti, Cel ce vii, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

A treia zi ai înviat din mormânt, Hristoase, precum este scris, şi împreună ai ridicat pe strămoşul nostru; pentru aceasta, Doamne, Te şi slăveşte neamul omenesc şi Învierea Ta o laudă.

PODOBIILE GLASULUI AL 7-LEA

Mai luminat decât focul şi mai lucrător decât văpaia ai arătat lemnul Crucii Tale, Hristoase, arzând păcatele celor ce pătimesc şi luminând inimile celor ce laudă răstignirea Ta cea de bună voie, Hristoase-Dumnezeule, slavă Ţie.

Nu vom mai fi opriţi de la Pomul vieţii, având nădejdea Crucii Tale, Doamne, slavă Ţie.

Cel ce pentru mine ai răbdat pironirea pe Cruce, primeşte lauda mea cea cu priveghere, Hristoase-Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

PODOBIILE GLASULUI AL 8-LEA

O, preaslăvita minune! Preasfânta Cruce, Pomul cel de viaţă purtător, la înălţime ridicându-se, se arată astăzi; o măresc toate marginile, se înfricoşează demonii toţi. O, ce dar s-a dăruit pământenilor! Prin care, Hristoase, mântuieşte sufletele noastre, ca un singur milostiv.

Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără de ardere, Maica lui Dumnezeu, lumii ai născut pe Cel ce ţine lumea; şi în braţe ai ţinut pe Cel ce cuprinde toate, pe Dătătorul de hrană şi făcătorul tuturor. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară şi cu credinţă te măresc, ca să fiu mântuit de greşelile mele, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu. Stăpână, Fecioară curată, al tău ajutor să-mi dăruieşti, că toate le poţi câte le voieşti.

Ce vă vom numi pe voi, sfinţilor? – Heruvimi? Că întru voi S-a odihnit Hristos. – Serafimi? Că neîncetat L-aţi preamărit pe El. – Îngeri? Că de trup v-aţi lepădat. – Puteri? Că lucraţi cu minunile. Multe sunt numirile voastre, dar mai mari darurile. Rugaţi-vă să se mântuiască sufletele noastre.

URMĂTOARELE PODOBII SE CÂNTĂ LA MORŢI

Glasul al 2-lea:

Pomeneşte, Doamne, ca un bun, pe robii Tăi, şi câte în viaţă au greşit, iartă-le; că nimeni nu este fără de păcat, fără numai Tu, Cel ce poţi şi celor răposaţi să le dai odihnă.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Plâng şi mă tânguiesc când mă gândesc la moarte şi văd zăcând în morminte frumuseţea noastră, cea zidită după chipul lui Dumnezeu, urâtă, nemărită, neavând

chip. O, minune! Ce taină este aceasta care s-a făcut cu noi? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea? Cu adevărat, precum este scris, după porunca lui Dumnezeu, Cel ce dă celor răposaţi odihnă.

Şi acum..., acelaşi glas:

Stăpână, primeşte rugăciunea robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi din toată nevoia şi necazul.

POLIELEUL

CARE SE CÂNTĂ LA PRAZNICELE ÎMPĂRĂTEŞTI ŞI ALE UNOR SFINŢI

PSALMUL 134

Se cântă de obicei numai stihurile scrise cu roşu.

Robii, robii Domnului. Aliluia.

1. Lăudaţi numele Domnului, lăudaţi slugi pe Domnul. Aliluia.

2. Cei ce staţi în casa Domnului, în curţile Dumnezeului nostru.

3. Lăudaţi pe Domnul, că este bun Domnul;

4. Cântaţi numele Lui, că este bun.

5. Că pe Iacob şi l-a ales Domnul,

6. Pe Israel spre moştenire Lui.

7. Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia.

8. Domnul nostru peste toţi dumnezeii. Aliluia.

9. Toate câte a vrut Domnul a făcut în cer şi pe pământ ,

10. În mări şi în toate adâncurile.
11. A ridicat nori de la marginea pământului,
12. Fulgerele spre ploaie le-a făcut,
13. Cel ce scoate vânturile din vistieriile Sale.
14. Cel ce a bătut pe cei întâi-născuţi ai Egiptului,
15. De la om până la dobitoc.
16. Trimis-a semne şi minuni în mijlocul tău, Egipte,
17. Lui Faraon şi tuturor robilor lui.
18. Cel ce a bătut neamuri multe,
19. Şi a ucis împăraţi puternici:
20. Pe Sihon, împăratul amoreilor,
21. Şi pe Og, împăratul Vasanului,
22. Şi toate împărăţiile Canaanului.
23. Şi a dat pământul lor moştenire,
24. Moştenire lui Israel, poporului Său.
25. Doamne, numele Tău este în veac. Aliluia.
26. Şi pomenirea Ta în neam şi în neam. Aliluia.
27. Că va judeca Domnul pe poporul Său,
28. Şi de slugile Sale se va milostivi.
29. Idolii neamurilor sunt argint şi aur, lucruri făcute de mâini omeneşti.
30. Gură au şi nu vor grăi,
31. Ochi au şi nu vor vedea.
32. Urechi au şi nu vor auzi,
33. Că nu este duh în gura lor.
34. Asemenea lor să fie toţi cei ce-i fac pe dânşii,
35. Şi toţi cei ce se încred în ei.
36. Casa lui Israel, binecuvântaţi pe Domnul;
37. Casa lui Aaron, binecuvântaţi pe Domnul;

38. Casa lui Levi, binecuvântaţi pe Domnul;

39. Cei ce vă temeţi de Domnul, binecuvântaţi pe Domnul.

40. Binecuvântat este Domnul din Sion, Cel ce locuieşte în Ierusalim. Aliluia.

PSALMUL 135

1. Mărturisiţi-vă Domnului, că este bun. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

2. Lăudaţi pe Dumnezeul dumnezeilor. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

3. Lăudaţi pe Domnul domnilor. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

4. Singurul care face minuni mari. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

5. Cel ce a făcut cerul cu pricepere. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

6. Cel ce a întărit pământul pe ape. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

7. Cel ce a făcut luminătorii cei mari. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

8. Soarele spre stăpânirea zilei. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

9. Luna şi stelele spre stăpânirea nopţii. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

10. Cel ce a bătut Egiptul cu cei întâi-născuţi ai lor. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

11. Şi a scos pe Israel din mijlocul lor. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

12. Cu mână tare şi cu braţ înalt. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

13. Cel ce a despărţit Marea Roşie în două. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

14. Şi a trecut pe Israel prin mijlocul ei. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

15. Şi a răsturnat pe Faraon şi oştirea lui în Marea Roşie. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

16. Cel ce a trecut pe poporul Său prin pustie. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

17. Cel ce a bătut împăraţi mari. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

18. Cel ce a omorât împăraţi tari. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

19. Pe Sihon, împăratul amoreilor. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

20. Şi pe Og, împăratul Vasanului. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

21. Şi le-a dat pământul lor moştenire. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

22. Moştenire lui Israel, robul Său. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

23. Că în smerenia noastră Şi-a adus aminte de noi Domnul. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

24. Şi ne-a izbăvit pe noi de vrăjmaşii noştri. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

25. Cel ce dă hrană la tot trupul. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

26. Mărturisiţi-vă Dumnezeului ceresc. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Apoi se cântă îndată Stihirile (Mărimurile) sărbătorii respective (vezi mai departe).

PSALMUL 136

(La râul Babilonului)

Polieleu care se cântă în Duminica Fiului Risipitor, în Duminica lăsatului sec de carne şi în Duminica lăsatului sec de brânză, după Polieleul de mai înainte (Ps. 134 şi 135).

Glasul al 8-lea:

La râul Babilonului, acolo am şezut şi am plâns, când ne-am adus aminte de Sion. Aliluia.

În sălcii, în mijlocul lor, am atârnat harpele noastre. Aliluia.

Că acolo cei ce ne-au robit pe noi, ne-au cerut nouă cântare. Aliluia.

Şi apăsătorii noştri ne ziceau: Cântaţi-ne nouă din cântările Sionului. Aliluia.

Cum să cântăm cântarea Domnului în pământ străin? Aliluia.

De te voi uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea. Aliluia.

Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine. Aliluia.

De nu voi pune înainte Ierusalimul, ca început al bucuriei mele. Aliluia.

Adu-Ţi aminte, Doamne, de fiii lui Edom, în ziua dărâmării Ierusalimului. Aliluia.

Când ei ziceau: Stricaţi-l, stricaţi-l, până la temeliile lui. Aliluia.

Fiica Babilonului, ticăloasa. Fericit este cel ce-ţi va răsplăti ţie, după fapta ta pe care ai făcut-o nouă. Aliluia.

Fericit este cel ce va apuca şi va lovi pruncii tăi de piatră. Aliluia.

POLIELEU

care se cântă la Praznicele Maicii Domnului

Glasul al 4-lea:

Cuvânt bun răspuns-a inima mea. Bucură-te, împărătească prealăudată, Maica lui Hristos-Dumnezeu. Aliluia.

Grăi-voi cântarea mea Împăratului. Bucură-te, împărăteasa îngerilor, stăpâna lumii. Aliluia.

Limba mea este trestie de scriitor, ce scrie iscusit. Bucură-te, propovăduirea proorocilor şi mărirea patriarhilor. Aliluia.

Împodobită eşti cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor. Bucură-te, Fecioară dumnezeiască, mireasă stăpână. Aliluia.

Revărsatu-s-a har în buzele tale. Bucură-te, nespurcată, neîntinată, nevătămată, preasfântă.

Pentru aceasta, te-a binecuvântat pe tine, Dumnezeu în veac. Bucură-te, nădejdea celor deznădăjduiţi şi celor biruiţi ajutătoare. Aliluia.

Încinge-Te cu sabia Ta peste coapsa Ta, Puternice. Bucură-te, cea plină de dar, cu tine este Domnul şi prin tine cu noi. Aliluia.

Cu frumuseţea ta şi cu strălucirea ta. Bucură-te. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. Aliluia.

Încordează-ţi arcul, propăşeşte şi împărăţeşte. Bucură-te, Fecioară Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti între femei binecuvântată. Aliluia.

Pentru adevăr, blândeţe şi dreptate. Bucură-te, Marie, Doamna noastră a tuturor, Domnul Puterilor este cu tine. Aliluia.

Pentru aceasta Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău. Bucură-te, scaun în chipul focului, mai preamărit decât cei în patru chipuri. Aliluia.

Cu untdelemnul bucuriei, mai mult decât pe părtaşii tăi. Bucură-te, Marie, Doamna noastră a tuturor, bucură-te, Maica Vieţii. Aliluia.

Stătut-a împărăteasa de-a dreapta Ta. Bucură-te, binecuvântată şi preamărită. Aliluia.

Îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată. Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre. Aliluia.

Ascultă, fiică şi vezi şi pleacă urechea ta. Bucură-te, raiule preasfinte, bucură-te, mireasă nenuntită. Aliluia.

Şi uită pe poporul tău şi casa părintelui tău. Bucură-te, ceea ce eşti mai mare decât sfinţii, bucură-te, mireasă nenuntită. Aliluia.

Feţei tale se vor ruga mai-marii poporului. Preasfântă Fecioară, ascultă glasul netrebnicului tău rob şi suspinurile inimii, ce se aduc ţie, totdeauna, îndreptează, stăpână. Aliluia.

Pomeni-voi numele tău în tot neamul, zicând: Preasfântă Fecioară, dumnezeiască mireasă, slujba mea cea sărăcăcioasă primeşte-o şi lui Dumnezeu Celui milostiv du-o pe ea, ca bucurându-mă, să te măresc pe tine, cu totul lăudată. Aliluia.

Îndată după Polieleu se cântă Mărimurile (Stihirile) sărbătorii în care ne aflăm, din cele care urmează de aci înainte.

MĂRIMURILE ŞI STIHIRILE

CU STIHURILE CELE ALESE DIN PSALMI, CARE SE CÂNTĂ DUPĂ POLIELEU, LA PRAZNICELE DUMNEZEIEŞTI ŞI LA SĂRBĂTORILE SFINŢILOR CU POLIELEU

Mărimurile sunt alcătuite de fericitul Filotei monahul şi de fericitul monah Macarie, filosof şi ritor, iar alegerea stihurilor din psalmi este făcută de Chir Nichifor Vlemide.

LA PRAZNICUL NAŞTERII PREASFINTEI NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

(8 septembrie)

Stih 1: Adu-Ţi aminte, Doamne, de David şi de toate blândeţile lui (ps. 131, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Preasfântă Fecioară şi cinstim pe sfinţii născătorii tăi şi mărim preaslăvită naşterea ta.

Altă stihiră:

Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Şi prin tine cu noi.

Stihuri:

2. Lucruri slăvite s-au grăit despre tine, cetatea lui Dumnezeu (ps. 86, 2).

3. Din rodul pântecelui tău voi pune pe scaunul tău (ps. 131, 11).

4. Cel Preaînalt a sfinţit locaşul Său; Dumnezeu este în mijlocul cetăţii, de aceea nu se va clătina (ps. 45, 4-5).

5. Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92, 7).

6. Binecuvântat este Dumnezeu în veac şi în veacul veacului (ps. 88, 52).

Iar după sfârşitul stihurilor, se cântă:

Slavă..., glasul 1:

Slavă Ţie, Treime Sfântă: Părinte, Cuvinte şi Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ţie, Dumnezeule.

Şi acum..., acelaşi glas:

Bucură-te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Şi prin tine cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule (de trei ori).

LA PRAZNICUL ÎNĂLŢĂRII SFINTEI CRUCI

(14 septembrie)

Stih 1: Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strâmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine (ps. 34, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă Hristoase, şi cinstim Crucea Ta cea sfântă, prin care ne-ai mântuit din robia vrăjmaşului.

Altă stihiră:

Dat-ai semn celor ce se tem de Tine, ca să fugă de la faţa arcului, zicând: Crucea Ta, Hristoase Dumnezeule.

Stihuri:

2. Însemnatu-s-a peste noi lumina feţei Tale, Doamne (ps. 4, 6).

3. Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru (ps. 97, 5).

4. Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veci a făcut mântuire în mijlocul pământului (ps. 73, 13).

5. Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că sfânt este (ps. 98, 5).

6. Mântuieşte, Doamne, poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta şi paşte-o pe ea şi o sprijineşte în veac şi în veacul veacului (ps. 27, 12).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL IERARH IOSIF CEL NOU DE LA PARTOŞ*

(15 septembrie)

Stih 1: Aşteptând, am aşteptat pe Domnul şi a căutat spre mine şi a ascultat rugăciunea mea (ps. 39, 1).

---

* Moaştele Sfântului Iosif cel Nou se află în catedrala mitropolitană din Timişoara.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Iosife, şi cinstim sfântă pomenirea ta, îndreptătorule al călugărilor şi împreună-vorbitorule cu îngerii.

Altă stihiră:

Veniţi, toţi pământenii, să lăudăm pe Ierarhul Iosif, zicând: pe arhipăstorul Banatului.

Stihuri:

2. Iată, am fugit departe şi m-am sălăşluit în pustie. Asemănatu-m-am cu pelicanul din pustie (ps. 54, 7; 101, 7).

3. Privegheat-am şi am ajuns ca o pasăre singuratică pe acoperiş (ps. 101, 8).

4. Genunchii mei au slăbit de post şi trupul meu s-a istovit din lipsa untului de lemn (ps. 108, 23).

5. Cu lacrimile mele udat-am aşternutul meu, că m-au înconjurat câini mulţi, o adunare de vicleni m-a înconjurat (ps. 6, 6).

6. Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui (ps. 29, 4).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL APOSTOL ŞI EVANGHELIST IOAN, CUVÂNTĂTORUL DE DUMNEZEU

(26 septembrie)

Stih 1: Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mânilor Lui o vesteşte tăria (ps. 18, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole al lui Hristos şi Evanghelistule Ioane, şi cinstim durerile şi ostenelile tale, cu care te-ai trudit întru propovăduirea lui Hristos.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, pe fiul tunetului să-l lăudăm, pe Ioan, păzitorul curăţiei, zicând: Pe cel de la pieptul lui Hristos.

Stihuri:

2. Fulgerele Lui au luminat lumea (ps. 76, 17).

3. Că a întărit lumea, care nu se va clătina (ps. 92, 2).

4. În tot pământul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor (ps. 18, 4).

5. Vestiţi între neamuri slava Lui, între toate popoarele minunile Lui (ps. 95, 3).

6. Supus-a popoarele nouă şi neamurile sunt sub picioarele noastre (ps. 46, 3).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI
(POCROVUL)
(1 octombrie)

Stihiră:

Veniţi toţi, pe Maica Luminii, pe Preasfânta Fecioară Maria să o lăudăm, pe care Sfântul Andrei a

văzut-o rugându-se cu sfinţii în Vlaherne, pentru popor, şi să cinstim puternicul ei Acoperământ.

Stihurile caută-le la Naşterea Maicii Domnului (8 septembrie pag. 218-219).

LA SFINŢII MUCENICI SERGHIE ŞI VAH

(7 octombrie)

Stihira Sfântului Vah:

Stih 1: Pus-au trupurile robilor Tăi mâncare păsărilor cerului (ps. 78, 2).

Mărimu-te pe tine, Mucenice al Domnului, Vah; şi cinstim pomenirea chinurilor tale, pe care bărbăteşte le-ai răbdat, pe Hristos mărturisind.

Stihira Sfântului Serghie:

Mărimu-te pe tine, Mucenice al Domnului, Serghie; şi cinstim sfântă pomenirea ta, pe care o prăznuim, cu cântări de laudă.

Altă stihiră, a amânduror sfinţilor:

Mărimu-vă pe voi, Mucenici ai Domnului, Serghie şi Vah, cei ce împreună aţi pătimit pentru Hristos şi pe El L-aţi mărturisit, iar acum cu îngerii vă veseliţi.

Stihuri:

2. Vărsat-au sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimului (ps. 78, 3).

3. Că pentru Tine suntem ucişi în toată ziua (ps. 43, 24).

4. Cu foc ne-ai lămurit pe noi, precum se lămureşte argintul (ps. 65, 9).

5. Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (ps. 45, 1).

6. Strigat-au dreptii şi Domnul i-a auzit pe ei şi din toate necazurile lor i-a izbăvit pe ei (ps. 33, 16).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PREACUVIOASA MAICA NOASTRĂ PARASCHIVA CEA NOUĂ*

(14 octombrie)

Stih 1: Aşteptând am aşteptat pe Domnul şi El a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea (ps. 39, 1).

Stihiră:

Veniţi, iubitorilor de prăznuire, să lăudăm pe Cuvioasa Paraschiva, zicând: Pe lauda Epivatului şi a Moldovei.

Stihuri:

2. Genunchii mei au slăbit de post şi trupul meu s-a istovit din lipsa untului de lemn (ps. 108, 23).

3. Pentru cuvintele buzelor Tale, eu am păzit căi aspre (ps. 16, 4).

4. Schimbat-ai plângerea mea întru bucurie, rupt-ai sacul meu şi m-ai încins cu veselie (ps. 29, 11).

5. Să ştiţi că minunat a făcut Domnul pe cel cuvios al Său (ps. 4,3).

6. Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui (ps. 29, 4).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

* Moaştele Sfintei Paraschiva se află în catedrala mitropolitană din Iaşi.

LA CUVIOŞII MĂRTURISITORI VISARION ŞI SOFRONIE ŞI MUCENICUL OPREA DIN TRANSILVANIA

(21 octombrie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie (vezi mai jos).

Stihira Cuviosului Visarion:

Fericimu-te pe tine, de chinuri răbdătorule, Părintele nostru Visarion; şi cinstim nevoinţele tale pentru dreapta credinţă.

Stihira Cuviosului Sofronie:

Fericimu-te pe tine, mult-nevoitorule, Părintele nostru Sofronie, şi cinstim ostenelile tale pentru dreapta credinţă.

Stihira Mucenicului Oprea:

Veniţi, iubitorilor de mucenici, să lăudăm pe Mucenicul Oprea, zicând: pe apărătorul dreptei credinţe.

LA SFÂNTUL MARE MUCENIC DIMITRIE

(26 octombrie)

Stih 1: Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (ps. 45, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, răbdătorule de chinuri, Sfinte Mare Mucenice Dimitrie, şi cinstim chinurile tale pe care le-ai răbdat pentru Hristos.

Altă stihiră:

Veniţi, iubitorilor de mucenici, să lăudăm pe Izvorâtorul de mir, Dimitrie, zicând: pe râvnitorul Mântuitorului.

Stihuri:

2. Vărsat-au sângele lor ca apa, împrejurul Ierusalimului (ps. 78,3).

3. Că pentru Tine suntem ucişi toată ziua (ps. 43, 24).

4. Socotiţi suntem ca nişte oi de junghiere (ps. 43, 24).

5. Trecut-am prin foc şi prin apă, dar ne-ai scos pe noi la odihnă (ps. 65, 11).

6. Sfinţilor celor din pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii (ps. 15, 3).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA CUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU DIMITRIE CEL NOU, DIN BASARABI*

(27 octombrie)

Stihurile caută-le la 14 octombrie, pag. 224.

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Cuvioase Părinte Dimitrie; şi cinstim pătimirile tale pentru dragostea lui Hristos.

---

* Moaştele Sfântului Dimitrie cel Nou se află în catedrala patriarhală din Bucureşti.

Altă stihiră:

Veniţi toţi pământenii într-un glas să lăudăm pe Cuviosul Dimitrie cel Nou, zicând: Pe ocrotitorul cel tare al credincioşilor.

LA SFINŢII CEI FĂRĂ DE ARGINŢI COSMA ŞI DAMIAN DIN ASIA

(1 noiembrie)

Mărimurile şi stihurile, caută-le la 1 iulie.

LA SOBORUL SFINŢILOR ARHANGHELI MIHAIL ŞI GAVRIIL ŞI CELELALTE PUTERI CEREŞTI

(8 noiembrie)

Stih 1: Mărturisi-mă-voi Ţie, Doamne, cu toată inima mea şi înaintea îngerilor voi cânta Ţie (ps. 137, 1).

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, arhangheli şi îngeri şi toată oastea cea cerească, heruvimi şi serafimi, care slăviţi pe Domnul.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, într-un glas să lăudăm pe Arhistrategii Mihail şi Gavriil, zicând: pe Voievozii Puterilor celor de sus.

Stihuri:

2. Domnul şade pe heruvimi, să se cutremure pământul (ps. 98, 1).

3. Închinaţi-vă Lui toţi îngerii Lui (ps. 96, 8).

4. Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri, şi pe slugile Tale pară de foc (ps. 103, 5).

5. Binecuvântaţi pe Domnul toţi îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care împliniţi poruncile Lui şi ascultaţi glasul cuvintelor Lui (ps. 102, 20).

6. Binecuvântaţi, îngerii Domnului, pe Domnul. Cerurile Domnului, pe Domnul lăudaţi-L.

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR

(13 noiembrie)

Stih 1: Auziţi acestea toate popoarele. Ascultaţi toţi cei ce locuiţi în lume (ps. 48, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Ioane Gură de Aur, şi cinstim sfântă şi cinstită pomenirea ta; că tu te rogi pentru noi lui Hristos, Dumnezeul nostru.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, într-un glas să lăudăm pe Ioan Gură de Aur, zicând: pe învăţătorul cel de obşte.

Stihuri:

2. Gura mea va grăi înţelepciune şi cugetul inimii mele pricepere (ps. 48, 3).

3. Doamne, iubit-am bunăcuviinţa casei Tale şi locul sălăşluirii slavei Tale (ps. 25, 8).

4. Gura dreptului grăieşte înţelepciune,şi limba lui,rosteşte dreptate (ps. 36, 30).

5. Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme (ps. 111, 6).

6. Fericiţi sunt cei ce locuiesc în casa Ta, în vecii vecilor Te vor lăuda (ps. 83, 5).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA CUVIOSUL GRIGORIE DECAPOLITUL*

(20 noiembrie)

Stihurile caută-le la 14 octombrie, pag. 224.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, mult-nevoitorule Părintele nostru Grigorie; şi cinstim ostenelile tale pentru dreapta credinţă.

---

*Moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul se află la sfânta Mânăstire Bistriţa din Oltenia.

Altă stihiră:

Veniţi toţi pământenii, într-un glas să lăudăm pe cuviosul Grigorie, zicând: pe ocrotitorul cel tare al Olteniei.

LA PRAZNICUL INTRĂRII ÎN BISERICĂ A PREASFINTEI NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

(21 noiembrie)

Stih 1: Mare este Domnul şi lăudat foarte, în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al Lui (ps. 47, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Preasfântă Fecioară, Maică de Dumnezeu aleasă; şi cinstim intrarea ta în casa Domnului.

Altă stihiră:

Veniţi toţi să lăudăm pe Preasfânta Fecioară Maria, Prunca cea aleasă a lui Dumnezeu şi să cinstim lucrarea ei în biserica Domnului.

Stihuri:

2. Sfinţit-a locaşul Său, Cel Preaînalt (ps. 45, 4).

3. Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92, 7).

4. Feţei Tale se vor ruga aleşii poporului (ps. 44, 14).

5. Aduce-se-vor Împăratului fecioare, în urma ei, prietenele ei se vor aduce Ţie (ps. 44, 16).

6. Aduce-se-vor cu veselie, şi cu bucurie vor intra în palatul Împăratului (ps. 4, 17-18).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL APOSTOL ANDREI CEL ÎNTÂI-CHEMAT

(30 noiembrie)

Stihurile caută-le la 26 septembrie, pag. 221.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole al lui Hristos, Andreie, şi cinstim durerile şi ostenelile tale, cu care te-ai trudit întru bunăvestirea lui Hristos.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, într-un glas să lăudăm pe Andrei cel întâi-chemat, zicând: Pe cel de un sânge cu Petru.

LA SFÂNTA MARE MUCENIŢĂ VARVARA

(4 decembrie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, răbdătoare de chinuri, Mare Muceniţă Varvara; şi cinstim sfântă pătimirea ta, pe care pentru Hristos o ai răbdat.

LA CUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU SAVA CEL SFINŢIT

(5 decembrie)

Stihurile caută-le la 14 octombrie, pag. 224.

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Preacuvioase Părinte Sava, şi cinstim sfântă pomenirea ta, povăţuitorule al călugărilor şi împreună-vorbitorule cu îngerii.

Altă stihiră:

Veniţi, toate cetele călugărilor, să lăudăm pe Sava cel sfinţit, zicând: pe lauda Capadocienilor.

LA SFÂNTUL MARELE IERARH NICOLAE

(6 decembrie)

Stih 1: Auziţi acestea toate popoarele. Ascultaţi toţi cei ce locuiţi în lume (ps. 48, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Nicolae, şi cinstim sfântă pomenirea ta; că tu te rogi pentru noi lui Hristos, Dumnezeul nostru.

Altă stihiră:

Veniţi, toţi pământenii, să lăudăm pe Ierarhul Nicolae, zicând: pe învăţătorul celor din Mira.

Stihuri:

2. Gura mea va grăi înţelepciune şi cugetul inimii mele,pricepere (ps. 48,).

3. Doamne, iubit-am bunăcuviinţa casei Tale şi locul sălăşluirii slavei Tale (ps. 25, 8).

4. Gura dreptului grăieşte înţelepciune şi limba lui rosteşte dreptate (ps. 36, 30).

5. Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme (ps. 111, 6).

6. Fericiţi sunt cei ce locuiesc în casa Ta, în vecii vecilor Te vor lăuda (ps. 83, 5).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTA MUCENIŢĂ FILOFTEIA FECIOARA*

(7 decembrie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

---

* Moaştele Sfintei Filofteia se află în paraclisul Mânăstirii lui Neagoe Vodă din oraşul Curtea de Argeş.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfântă fecioară Filofteia; şi cinstim chinurile tale şi durerile pe care pentru Hristos, Mirele tău, le-ai răbdat.

Altă stihiră:

Veniţi,toţi iubitorii de mucenici, să lăudăm pe Sfânta fecioară Filofteia şi să cinstim luptele şi pătimirile ei, cele ce pentru fapta bună le-a răbdat.

LA SFÂNTUL PĂRINTELE NOSTRU SPIRIDON, FĂCĂTORUL DE MINUNI

(12 decembrie)

Stihurile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Spiridoane, şi cinstim sfântă pomenirea ta; că tu te rogi pentru noi lui Hristos, Dumnezeului nostru.

LA SFINŢII MUCENICI: EUSTAŢIU, AUXENŢIU, EUGENIU, MARDARIE ŞI OREST

(13 decembrie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor Mari Mucenici, cei cinci la număr, şi cinstim chinurile voastre cele cinstite, pe care pentru Hristos le-aţi răbdat.

LA PRAZNICUL NAŞTERII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(25 decembrie)

Stih 1: Strigaţi Domnului tot pământul, cântaţi numele Lui! Daţi slavă laudei Lui! (ps. 65, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, Cel ce pentru noi acum cu trupul Te-ai născut din nenuntita şi Preacurata Fecioară Maria.

Altă stihiră:

Veniţi, împreună cu cetele îngereşti, să cântăm slavă Celui dintru înălţime, lui Dumnezeu, zicând: Celui ce S-a născut în peşteră.

Stihuri:

2. Izbăvire trimis-a Domnul poporului Său; sfânt şi înfricoşător este numele Lui (ps. 110, 9).

3. Dumnezeul nostru în cer şi pe pământ, toate câte a voit a făcut (ps. 134, 6).

4. Şi Eu întâi-născut Îl voi pune pe Dânsul, mai înalt decât împăraţii pământului, şi se vor închina Lui toţi domnii pământului (ps. 88, 27; 71, 11).

5. Din pântece mai înainte de luceafăr Te-am născut (ps. 109, 4).

6. Domnul a zis către Mine: Fiul Meu eşti Tu; Eu astăzi Te-am născut (ps. 2, 7).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PREACUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU NICODIM CEL SFINŢIT, DE LA TISMANA*

(26 decembrie)

Stih 1: Aşteptând, am aşteptat pe Domnul şi a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea (ps. 39, 1-2).

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Preacuvioase Părinte Nicodime, şi cinstim sfântă pomenirea ta, îndreptătorule al călugărilor, şi împreună-vorbitorule cu îngerii.

Altă stihiră:

Veniţi, toate cetele călugărilor, să lăudăm pe Nicodim cel sfinţit, zicând: pe îndreptătorul călugărilor.

Stihuri:

2. Iată, m-am îndepărtat fugind şi m-am sălăşluit în pustie (ps. 54, 7).

3. Pentru cuvintele buzelor Tale, eu am păzit căi aspre (ps. 16, 4).

4. Cântaţi Domnului toţi cei cuvioşi ai Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui (ps. 29, 4).

---

* Un deget din moaştele Sfântului Nicodim se află la sfânta Mânăstire Tismana din Oltenia.

5. Lăuda-se-vor cuvioşii întru slavă şi se vor bucura întru aşternuturile lor (ps. 149, 5).

6. Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioşilor Lui (ps. 115, 5).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL APOSTOL, ÎNTÂIUL MUCENIC ŞI ARHIDIACON ŞTEFAN

(27 decembrie)

Stihurile caută-le la 26 septembrie, pag. 221.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole, întâiule mucenice al lui Hristos şi Arhidiacone Ştefane; şi cinstim durerile şi ostenelile tale, cu care te-ai trudit întru bunăvestirea lui Hristos.

LA PRAZNICUL TĂIERII-ÎMPREJUR A DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS ŞI LA SFÂNTUL IERARH VASILE CEL MARE

(1 ianuarie)

Stih 1: Strigaţi Domnului tot pământul. Cântaţi slavă numelui Lui. Daţi slavă laudei Lui (ps.65, 1).

Stihira Praznicului:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, şi cinstim a preacuratului Tău trup tăiere-împrejur, cea după Lege.

Stihira Ierarhului:

Veniţi, toţi pământenii, să lăudăm pe Marele Vasile, zicând: pe lauda celor din Cezareea.

Sau aceasta:

Mărimu-te pe tine, Ierarhe al lui Hristos, Vasile, cel ce în dreapta credinţă Bişerica lui Hristos o ai întărit şi fără prihană o ai păzit.

Stihuri:

2. Izbăvire a trimis Domnul poporului Său; sfânt şi înfricoşător este numele Lui (ps. 110, 9).

3. Auziţi acestea toate popoarele. Ascultaţi toţi cei ce locuiţi în lume (ps. 48, 1).

4. Gura mea va grăi înţelepciune şi cugetul inimii mele pricepere (ps. 48, 3).

5. Fie numele Domnului binecuvântat de acum şi până în veac (ps. 112, 2).

6. Fericiţi cei ce locuiesc în casa Ta, în vecii vecilor Te vor lăuda (ps. 83, 5).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PRAZNICUL BOTEZULUI DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(6 ianuarie)

Stih 1: Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează, luminează fața Ta peste noi și ne miluiește (ps. 66, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viață, Hristoase, Cel ce pentru noi acum cu trupul Te-ai botezat, de la Ioan, în apele Iordanului.

Altă stihiră:

Botează-se Iisus al meu de la slugă, în râul Iordanului, zicând: luminând toată făptura.

Stihuri:

2. Tunat-a din cer Domnul, Cel Preaînalt a dat glasul Său (ps. 17, 15).

3. Văzutu-Te-au apele, Dumnezeule, văzutu-Te-au apele și s-au temut (ps. 76, 15).

4. Glasul Domnului peste ape; Dumnezeul slavei a tunat; arătatu-S-a Domnul peste ape multe (ps. 28, 3).

5. Marea a văzut și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi (ps. 113, 3).

6. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut (ps. 103, 25).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... și celelalte (caută la pag. 219)..

LA SOBORUL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

(7 ianuarie)

Stih 1: Iată, m-am îndepărtat fugind şi m-am sălăşluit în pustie (ps. 54, 7).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Ioane, Înaintemergătorule şi Botezătorule al Mântuitorului; şi cinstim slăvită pomenirea ta.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, într-un glas să lăudăm pe Ioan, Mergătorul-înainte, zicând: pe Botezătorul Domnului.

Stihuri:

2. Căutat-a spre Tine faţa mea; faţa Ta, Doamne, voi căuta (ps. 26, 13).

3. Pentru cuvintele buzelor Tale eu am păzit căi aspre (ps. 16, 4).

4. Adevărul Tău şi mântuirea Ta am spus, mila Ta şi adevărul Tău n-am ascuns de către adunare multă (ps. 39, 13).

5. Zis-am celor ce fac fărădelege: nu faceţi fărădelege; iar celor ce greşesc: nu vă înălţaţi fruntea (ps. 74, 4).

6. Şi limba mea se va învăţa dreptatea Ta, toată ziua lauda Ta (ps. 34, 27).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PREACUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU TEODOSIE, ÎNCEPĂTORUL VIEŢII DE OBŞTE

(11 ianuarie)

Stihirile caută-le la 17 şi 20 ianuarie, schimbând doar numele, iar stihurile, la 14 octombrie, pag. 224.

LA PREACUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU ANTONIE CEL MARE

(17 ianuarie)

Stihurile caută-le la 14 octombrie, pag. 224.

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Preacuvioase Părinte Antonie, şi cinstim sfântă pomenirea ta, povăţuitorule al călugărilor şi împreună-vorbitorule cu îngerii.

Altă stihiră:

Veniţi, toate cetele călugărilor, să lăudăm pe Marele Antonie, zicând: pe slava călugărilor.

LA PREA CUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU EFTIMIE CEL MARE

(20 ianuarie)

Stihurile caută-le la 14 octombrie, pag. 224.

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Preacuvioase Părinte Eftimie, şi cinstim sfântă pomenirea ta, povăţuitorule al călugărilor şi împreună-vorbitorule cu îngerii.

Altă stihiră:

Veniţi, toate cetele călugărilor, să lăudăm pe Eftimie cel Mare, zicând: pe povăţuitorul călugărilor.

LA SFÂNTUL GRIGORIE DE DUMNEZEU-CUVÂNTĂTORUL

(25 ianuarie)

Stihurile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

Stihiră:

Cu vrednicie este a te lăuda pe tine, Grigorie, de Dumnezeu-Cuvântătorule, cel ce adâncurile Duhului le-ai cercetat şi frumuseţile vorbirii ţi s-au adăugat.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, pe adâncul înţelepciunii să-l lăudăm, pe Grigorie de Dumnezeu-Cuvântătorul, zicând: pe cel întocmai cu Ioan cel de Dumnezeu cuvântător.

LA ADUCEREA MOAŞTELOR SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR

(27 ianuarie)

Stihurile şi stihirile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

LA SFINŢII TREI IERARHI VASILE, GRIGORIE ŞI IOAN

(30 ianuarie)

Stihurile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

Stihira Sfântului Vasile:

Mărimu-te pe tine, Ierarhe al lui Hristos, Vasile, cel ce în dreapta credinţă Biserica lui Hristos o ai întărit şi fără prihană o ai păzit.

Stihira Sfântului Grigorie:

Cu vrednicie este a te mări pe tine, Grigorie, de Dumnezeu-Cuvântătorule, cel ce adâncurile Duhului le-ai cercetat şi frumuseţile vorbirii ţi s-au adăugat.

Stihira Sfântului Ioan Gură de Aur:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Ioane Gură de Aur, şi cinstim sfântă pomenirea ta, că tu te rogi pentru noi lui Hristos-Dumnezeului nostru.

Altă stihiră, pentru Sfinţii Trei Ierarhi:

Veniţi să lăudăm pe Vasile, pe Grigorie şi pe Ioan cel cu gura de aur, zicând: pe apărătorii Treimii.

LA SFINŢII DOCTORI FĂRĂ DE ARGINŢI ŞI FĂCĂTORI DE MINUNI CHIR ŞI IOAN

(31 ianuarie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor făcătorilor de minuni, slăviţilor, cei fără de arginţi, Chir şi Ioan; şi cinstim slăvite pătimirile voastre, pe care pentru Hristos le-aţi răbdat.

LA PRAZNICUL ÎNTÂMPINĂRII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(2 februarie)

Stih 1: Răspuns-a inima mea cuvânt bun, grăi-voi cântarea mea Împăratului (ps. 44, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, şi cinstim pe Preacurata Maica Ta, de care, după Lege, ai fost adus acum în biserica Domnului.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, într-un glas, să lăudăm pe Hristos, Dătătorul de viaţă, şi pe Preacurata Sa Maică; pe Cel ce după Lege S-a adus acum în biserica Domnului.

Stihuri:

2. Propăşeşte şi împărăţeşte, pentru adevăr, blândeţe şi dreptate (ps. 44, 5-6).

3. Iubit-ai dreptatea şi ai urât fărădelegea (ps. 44, 9).

4. Văzut-am, Dumnezeule, intrarea Ta; văzut-am intrarea Dumnezeului şi Împăratului meu, la locaşul cel sfânt (ps. 67, 25).

5. Sfântă este Biserica Ta, minunată întru dreptate (ps. 64, 5).

6. Aşa voi cânta numelui Tău în veac, şi voi aştepta numele Tău, că este bun înaintea tuturor cuvioşilor Tăi (ps. 60, 8).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă..., şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL MUCENIC HARALAMBIE

(10 februarie)

Stih 1: Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor în necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (ps. 45, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinţite Mucenice Haralambie; şi cinstim pomenirea ta, răbdătorule de chinuri.

Altă stihiră:

Veniţi toţi credincioşii, pe sfinţitul mucenic al Domnului să-l lăudăm cu un glas, zicând: Pe Haralambie, cel ce cu harul a strălucit.

Celelalte stihuri caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

LA ÎNTÂIA ŞI A DOUA AFLARE A CINSTITULUI CAP AL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

(24 februarie)

Stih 1: Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte (ps. 111, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Ioane, Înaintemergătorule al Mântuitorului, şi cinstim preacinstita aflare a capului tău.

Stihuri:

2. Întru pomenire veşnică va fi dreptul; de auzul rău nu se va teme (ps. 111, 6).

3. Că drept este Domnul şi dreptatea a iubit şi faţa Lui spre cel drept priveşte (ps. 10, 7).

4. Dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrul cel din Liban se va înmulţi (ps. 91, 12).

5. Că Tu binecuvintezi pe cel drept, Doamne, căci cu arma buneivoiri ne-ai încununat pe noi (ps. 5, 12).

6. Veseli-se-va dreptul de Domnul şi va nădăjdui spre Dânsul şi se vor lăuda toţi cei drepţi cu inima (ps. 31, 12).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă..., şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFINŢII 40 DE MUCENICI

(9 martie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Veniţi toţi, pe cei patruzeci de Mucenici să-i lăudăm, pe cei din iezerul Sevastiei, zicând: pe podoaba mucenicilor.

LA BUNA VESTIRE

(25 martie)

Stih 1: Dumnezeule, judecata Ta dă-o împăratului şi dreptatea Ta, fiului împăratului (ps. 71, 1).

Stihiră:

Glasul arhanghelului strigă ţie, Preacurată: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine.

Stihuri:

2. Binevestiţi din zi în zi mântuirea Dumnezeului nostru (ps. 95, 2).
3. Din rodul pântecelui tău voi pune pe scaunul tău (ps. 131, 11).
4. Şi se vor închina Lui toţi împăraţii pământului şi toate popoarele vor sluji Lui (ps. 71, 11).
5. Fi-va numele Lui binecuvântat în veci. Mai înainte de soare rămâne numele Lui (ps. 71, 17).
6. Şi se va umple de slava Lui tot pământul. Fie. Fie (ps. 71, 22).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă.... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PRAZNICUL INTRĂRII DOMNULUI ÎN IERUSALIM

(Duminica Floriilor)

Stih 1: Doamne, Dumnezeul nostru, cât de minunat este numele Tău în tot pământul! (ps. 8,1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase. Osana întru cei din înălţime, şi noi strigăm Ţie; binecuvântat eşti Cel ce vii întru numele Domnului.

Altă stihiră:

Veniţi şi noi, ca pruncii, să aducem lui Dumnezeu credinţă, ca nişte ramuri de finic, şi dragoste, ca nişte stâlpări.

Stihuri:

2. Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai întocmit laudă, împotriva vrăjmaşilor Tăi (ps. 8, 2).

3. Ţie se cuvine cântare, Dumnezeule, în Sion, şi Ţie se va da rugăciune în Ierusalim (ps. 64, 1).

4. Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă (ps. 117, 26-27).

5. Vestiţi în Sion numele Domnului şi lauda Lui în Ierusalim (ps. 101, 21).

6. Lauda Lui rămâne în veacul veacului (ps. 110, 10).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA DUMINICA TOMII

Stih 1: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins (ps. 92, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, Cel ce pentru noi în iad Te-ai pogorât, şi împreună cu Tine pe toţi i-ai înviat.

Altă stihiră:

Veniţi cu Apostolii să mărim pe Hristos, Cel ce a înviat, zicând: Domnul meu, şi Dumnezeul meu.

Stihuri:

2. Că El a sfărâmat porţi de aramă şi zăvoare de fier a frânt; şi i-a scos pe ei din întuneric şi din umbra morţii şi legăturile lor le-a rupt (ps. 106, 16, 14).

3. Să Se scoale Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui (ps. 67, 1).

4. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa (ps. 117, 23).

5. Scoală, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mâna Ta. Nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit (ps. 9, 23).

6. Doamne, Dumnezeul meu, în veac ne vom mărturisi Ţie (ps. 78, 14).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă.... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL IERARH CALINIC DE LA CERNICA*

(11 aprilie)

Stih 1: Scumpă este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui (ps. 115, 6).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, sfinţitorule Părinte Calinic, şi cinstim sfântă pomenirea ta, îndreptătorule al călugărilor şi lauda ierarhilor.

---

* Moaştele Sfântului Calinic se află la sfânta Mânăstire Cernica de lângă Bucureşti.

Altă stihiră:

Veniţi, toţi pământenii, să lăudăm pe Ierarhul Calinic, zicând: pe arhipăstorul cel sfânt al Olteniei.

Stihuri:

2. Cântaţi Domnului toţi cuvioşii Lui şi lăudaţi pomenirea sfinţeniei Lui (ps. 29, 4).

3. Lăuda-se-vor cuvioşii întru slavă şi se vor bucura întru aşternuturile lor (ps. 149, 5).

4. Spune-voi numele Tău fraţilor mei, în mijlocul bisericii Te voi lăuda (ps. 21, 24).

5. Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme (ps. 111, 6).

6. Scumpă este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui (ps. 115, 6).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă.... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL MARELE MUCENIC GHEORGHE

(23 aprilie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, purtătorule de chinuri, Sfinte Mare Mucenice Gheorghe, şi cinstim chinurile tale pe care pentru Hristos le-ai răbdat.

Altă stihiră:

Veniţi, iubitorilor de mucenici, să lăudăm pe Purtătorul de biruinţă Gheorghe, zicând: pe lauda Capadocienilor.

LA SFINŢII IERARHI IOREST ŞI SAVA, MITROPOLIŢII ARDEALULUI

(24 aprilie)

Stihurile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

Stihira Sfântului Iorest:

Mărimu-te pe tine, Sfinte ierarhe al lui Hristos, Iorest, cel ce întru dreapta credinţă ai întărit Biserica ta şi fără prihană o ai păzit.

Stihira Sfântului Sava:

Mărimu-te pe tine, Ierarhe al lui Hristos, Sava, apărătorule al dreptei credinţe; şi cinstim sfântă pomenirea ta.

Stihira amândurora:

Veniţi, toţi pământenii, să lăudăm pe Iorest şi pe Sava, zicând: pe apărătorii dreptei credinţe.

LA SFÂNTUL APOSTOL ŞI EVANGHELIST IOAN

(8 mai)

Stihurile şi stihirile caută-le la 26 septembrie, pag. 221.

LA SFÂNTUL MUCENIC IOAN VALAHUL

(12 mai)

Stih 1: Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră, ajutor întru necazurile cele ce ne împresoară (ps. 45, 1).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Mucenice al Domnului, Ioane din Valahia; şi cinstim sfântă pomenirea ta, cel ce în robie te-ai săvârşit.

Altă stihiră:

Veniţi toţi pământenii, într-un glas să lăudăm pe mucenicul Ioan, zicând: pe podoaba pătimitorilor.

Celelate stihuri, caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

LA CUVIOSUL PĂRINTELE NOSTRU PAHOMIE CEL MARE

(15 mai)

Stihirile caută-le la 17 şi 20 ianuarie (pag. 241), iar stihurile caută-le la 14 octombrie (pag. 224).

LA SFINŢII ÎMPĂRAŢI CONSTANTIN ŞI ELENA

(21 mai)

Stihurile caută-le la 26 septembrie, pag. 221.

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, binecredincioşilor şi întocmai cu Apostolii împăraţi, Constantin şi Elena, şi cinstim

sfântă pomenirea voastră, cei ce cu sfântul botez pe toată lumea o aţi luminat.

Altă stihiră:

Veniţi toţi, pe încoronaţii de Dumnezeu împăraţi să-i lăudăm, pe Constantin şi Elena, zicând: pe lauda creştinilor.

LA A TREIA AFLARE A CINSTITULUI CAP AL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

(25 mai)

Stihirile şi stihurile caută-le la 24 februarie, pag. 246.

LA PRAZNICUL ÎNĂLŢĂRII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Stih 1: Toate popoarele, bateţi din palme. Strigaţi lui Dumnezeu cu glas de bucurie (ps. 46, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, şi cinstim dumnezeiasca înălţare cu preacuratul Tău trup la ceruri.

Altă stihiră:

Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiţă, zicând: Să mântuiască chipul lui Adam.

Stihuri:

2. Şi S-a suit pe heruvimi şi a zburat; zburat-a pe aripile vânturilor (ps. 17, 12).

3. Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, şi va intra Împăratul slavei (ps. 23, 7).

4. Închinaţi-vă Lui toţi îngerii Lui (ps. 96, 7).

5. Înalţă-Te, Doamne, întru tăria Ta. Cânta-vom şi vom lăuda puterile Tale (ps. 20, 14).

6. Înalţă-Te peste ceruri, Dumnezeule, şi peste tot pământul slava Ta (ps. 56, 7).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă.... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA PRAZNICUL POGORÂRII SFÂNTULUI DUH

(Duminica Rusaliilor)

Stih 1: Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria (ps. 18, 1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă, Hristoase, şi cinstim pe Preasfântul Tău Duh, pe Care de la Tatăl L-ai trimis dumnezeieştilor Tăi Ucenici.

Altă stihiră:

Slavă Ţie, Treime Sfântă: Părinte şi Cuvinte al lui Dumnezeu şi Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ţie, Dumnezeule.

Stihuri:

2. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii (ps. 142, 10).

3. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte (ps. 50, 13).

4. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele (ps. 50, 11).

5. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la mine (ps. 50, 12).

6. Domnul va da tărie poporului Său, Domnul va binecuvânta pe poporul Său cu pace (ps. 28, 11).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă..., şi celelalte (caută la pag. 219).

LA DUMINICA TUTUROR SFINŢILOR

(Duminica I după Rusalii)

Stih 1: Pus-au cadavrele robilor Tăi mâncare păsărilor cerului (ps. 78, 2).

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor Apostoli, Mucenici, Prooroci, Mărturisitori şi Pustnici şi toţi Sfinţii, şi cinstim sfântă pomenirea voastră; că voi vă rugaţi pentru noi lui Hristos Dumnezeul nostru.

Altă stihiră:

Ca nişte pârgă a firii Ţie, Săditorului făpturii, lumea Îţi aduce, Doamne, zicând: pe toţi mucenicii Tăi.

Stihuri:

2. Lămuritu-ne-ai pe noi precum se lămureşte argintul (ps. 65, 9).

3. Trecut-am prin foc şi prin apă, dar ne-ai scos pe noi la odihnă (ps. 65, 11).

4. Pentru aceasta nu ne vom teme, când se va cutremura pământul (ps. 45, 2).

5. Strigat-au dreptii şi Domnul i-a auzit pe ei şi din toate necazurile lor i-a izbăvit pe ei (ps. 33, 16).

6. Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii (ps. 15, 3).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă..., şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL MARELE MUCENIC IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA*

(2 iunie)

Stihurile caută-le la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Mare Mucenice Ioane, şi cinstim sfântă pătimirea ta, pe care pentru Hristos o ai răbdat.

LA NAŞTEREA SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

(24 iunie)

Stih 1: Binecuvântat este Domnul, Dumnezeul lui Israel, că a cercetat şi a făcut izbăvire poporului Său (ps. 40, 13).

---

* Moaştele Sfântului Ioan cel Nou se află în biserica Sfântul Gheorghe a Mânăstirii Sfântului Ioan din oraşul Suceava.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Ioane, Înaintemergătorule şi Botezătorule al Mântuitorului; şi cinstim preaslăvită naşterea ta din cea stearpă.

Altă stihiră:

Veniţi toţi într-un glas să lăudăm pe Ioan Botezătorul, zicând: pe prietenul Mirelui.

Stihuri:

2. Şi ne-a ridicat nouă putere de mântuire, în casa lui David, slujitorul Său (Lc. 1, 69).

3. Juratu-S-a Domnul lui David adevărul şi nu-l va lepăda (ps. 131, 11).

4. Puternic va fi pe pământ neamul Lui, că neamul celor drepţi se va binecuvânta (ps. 111, 2).

5. Şi tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, căci vei merge înaintea feţei Domnului, ca să găteşti căile Lui (Lc. 1, 76).

6. Şi ca să dai poporului Său cunoştinţa mântuirii (Lc. 1, 77).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA ADUCEREA MOAŞTELOR SFINŢILOR DOCTORI FĂRĂ DE ARGINŢI ŞI FĂCĂTORI DE MINUNI CHIR ŞI IOAN

(28 iunie)

Stihurile, cele de la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor făcătorilor de minuni, slăviţilor cei fără de arginţi, Chir şi Ioan, şi cinstim slăvite pătimirile voastre, pe care pentru Hristos le-aţi răbdat.

LA SFINŢII APOSTOLI PETRU ŞI PAVEL

(29 iunie)

Stihurile, aceleaşi de la 26 septembrie, pag. 221.

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor Apostoli ai lui Hristos, Petre şi Pavele, cei ce toată lumea cu învăţăturile voastre o aţi luminat, şi toate marginile la Hristos le-aţi adus.

Altă stihiră:

Pe cetăţenii Ierusalimului celui de sus să-i lăudăm, pe Petru şi pe Pavel, zicând: pe ucenicii lui Hristos.

LA SFINŢII FĂRĂ DE ARGINŢI COSMA ŞI DAMIAN, CEI DIN ROMA

(1 iulie)

Stih 1: Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel (ps. 67, 36).

Stihiră:

Mărimu-vă pe voi, Sfinţilor, slăviţilor, făcătorilor de minuni Cosma şi Damian, şi cinstim sfântă pomenirea voastră, povăţuitorii celor rătăciţi, vindecătorii celor bolnavi şi împreună-vorbitorilor cu îngerii.

Stihuri:

2. Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Dumnezeu toate voile Sale întru dânşii (ps. 15, 3).

3. Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte (ps. 111, 1).

4. Puternică va fi pe pământ seminţia Lui (ps. 111, 2).

5. Întru pomenire veşnică va fi dreptul (ps. 111, 6).

6. Lauda Lui rămâne în veacul veacului (ps. 110, 10).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL PROOROC ILIE

(20 iulie)

Stihurile, aceleaşi de la 24 februarie, pag. 246.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Proorocule al lui Dumnezeu, Ilie, şi cinstim suirea ta cea de foc, cu trupul, la cer.

LA SFÂNTUL MUCENIC PANTELIMON

(27 iulie)

Stihurile, aceleaşi de la 26 octombrie, pag. 225.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Mare Mucenice şi tămăduitorule Pantelimoane, şi cinstim sfintele tale chinuri, pe care pentru Hristos le-ai răbdat.

LA SCHIMBAREA LA FAŢĂ

(6 august)

Stih 1: Mare este Domnul şi lăudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al Lui (ps. 47,1).

Stihiră:

Mărimu-Te pe Tine, Dătătorule de viaţă Hristoase, şi cinstim a preacuratului Tău trup slăvită Schimbare.

Altă stihiră:

Schimbatu-S-a la faţă Iisus al meu, Domnul, în muntele Taborului, zicând: arătându-Şi slava Sa.

Stihuri:

2. Cel ce primeşte pe cei blânzi, Domnul, şi pe cei smeriţi îi înalţă.

3. Cine se va sui în muntele Domnului, sau cine va sta în locul cel sfânt al Lui? (ps. 23, 3).

4. Luminezi Tu minunat din munţii cei veşnici (ps. 75, 4).

5. Taborul şi Ermonul întru numele Tău se vor bucura (ps. 88, 13).

6. Şi să fie lumina Domnului Dumnezeului nostru peste noi de acum şi până în veac (ps. 89, 19).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte (caută la pag. 219).

LA SFÂNTUL PĂRINTELE NOSTRU NIFON, PATRIARHUL CONSTANTINOPOLULUI*

(11 august)

Stihiră:

Fericimu-te pe tine, Sfinţitorule Părinte Nifone, şi cinstim sfântă pomenirea ta, că tu te rogi pentru noi lui Hristos, Dumnezeului nostru.

Stihurile caută-le la 13 noiembrie, pag. 228.

LA ADORMIREA MAICII DOMNULUI

(15 august)

Stih: 1: Strigaţi Domnului tot pământul, lăudaţi şi vă bucuraţi şi cântaţi (ps. 97, 6).

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, cea fără prihană, Maica lui Hristos-Dumnezeul nostru, şi slăvim preaslăvită adormirea ta.

Altă stihiră:

Cântare de ieşire aducem ţie, Marie, că te-ai mutat de la cele pământeşti, zicând: la veşnicele locaşuri.

Stihuri:

2. Lucruri slăvite s-au grăit despre tine, cetatea lui Dumnezeu (ps. 86, 2).

3. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, că Domnul ţi-a făcut ţie bine (ps. 114, 7).

---

* O parte din moaştele Sfântului Nifon (capul) se află în catedrala mitropolitană din Craiova.

4. În mâinile Tale îmi voi da duhul meu (ps. 30, 5).

5. Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92, 7).

6. Pomeni-voi numele Tău în tot neamul şi neamul (ps. 44, 20).

Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă..., şi celelalte (caută la pag. 219).

LA TĂIEREA CINSTITULUI CAP AL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

(29 august)

Stihurile caută-le la 24 februarie, pag. 246.

Stihiră:

Mărimu-te pe tine, Sfinte Botezătorule al Mântuitorului, Ioane, şi cinstim toţi cinstită tăierea capului tău.

Altă stihiră:

Veniţi, pe prietenul Mirelui să-l lăudăm, pe văditorul lui Irod, zicând: pe Înaintemergătorul Ioan.

BINECUVÂNTĂRILE MORŢILOR

ADICĂ TROPARELE CARE SE CÂNTĂ SÂMBĂTA LA UTRENIE DUPĂ CATISMA a XVII-a, PRECUM ŞI LA SLUJBA ÎNMORMÂNTĂRII ŞI A PARASTASULUI

Glasul al 5-lea:

Bine eşti cuvântat, Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Ceata sfinţilor a aflat izvorul vieţii şi uşa raiului. Să aflu şi eu calea, prin pocăinţă; eu sunt oaia cea pierdută; cheamă-mă, Mântuitorule, şi mă mântuieşte.

Bine eşti cuvântat, Doamne...

Cei ce pe Mielul lui Dumnezeu aţi mărturisit şi aţi fost junghiaţi ca nişte miei, fiind mutaţi la viaţa cea neîmbătrânitoare şi pururea veşnică, sfinţilor, Aceluia cu deadinsul, mucenicilor, vă rugaţi, să ne dăruiască nouă dezlegare datoriilor.

Bine eşti cuvântat, Doamne...

Cei ce aţi umblat pe calea cea strâmtă şi spinoasă, toţi care în viaţă crucea ca pe un jug aţi luat şi Mie Mi-aţi urmat cu credinţă, veniţi de luaţi darurile, pe care le-am gătit vouă şi cununile cereşti.

Bine eşti cuvântat, Doamne...

Chipul slavei Tale celei negrăite sunt, măcar deşi port rănile păcatelor; miluieşte făptura Ta, Stăpâne, şi o curăţeşte cu îndurarea Ta şi moştenirea cea dorită dăruieşte-mi, făcându-mă pe mine iarăşi cetăţean al raiului.

Bine eşti cuvântat, Doamne...

Cel ce cu mâna dintru nefiinţă m-ai zidit şi cu chipul Tău cel dumnezeiesc m-ai cinstit, dar pentru călcarea poruncii iarăşi m-ai întors în pământ, din care am fost luat, la Cel după asemănare mă ridică, cu frumuseţea cea dintâi iarăşi împodobindu-mă.

Bine eşti cuvântat, Doamne...

Odihneşte, Dumnezeule, pe robii Tăi şi-i aşază în rai, unde cetele sfinţilor, Doamne, şi dreptii ca luminătorii strălucesc; pe adormiţii robii Tăi odihneşte-i, trecându-le lor toate greşealele.

Slavă..., a Treimii:

Pe o Dumnezeire în trei străluciri, cu bunăcredinţă să o lăudăm, grăind: Sfânt eşti, Părinte fără de început, Fiule cel împreună-fără de început, şi Duhule cel dum-

nezeiesc; luminează-ne pe noi, care cu credinţă slujim Ţie, şi ne scoate din focul cel de veci.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, curată, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup, spre mântuirea tuturor, prin care neamul omenesc a aflat mântuirea; şi noi să aflăm raiul, Născătoare de Dumnezeu, curată şi binecuvântată.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule (de trei ori).

CATAVASII
LA PRAZNICELE ÎMPĂRĂTEŞTI

ÎMPREUNĂ CU TROPARELE ŞI CONDACELE, PRECUM ŞI ALTE CÂNTĂRI MAI DE TREBUINŢĂ DIN SLUJBA ACESTOR SĂRBĂTORI

LA PRAZNICUL NAŞTERII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(25 decembrie)

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Naşterea Ta, Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie.

Condacul Praznicului, glasul al 3-lea:

Însăşi podobia:

Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte, şi pământul peştera Celui neapropiat aduce; îngerii cu

păstorii slavoslovesc, iar magii cu steaua călătoresc; că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Alt Condac al Praznicului

Glas şi podobie aceleaşi:

Fecioara astăzi pe Cuvântul cel mai înainte de veci merge să-L nască în peşteră în chip de negrăit. Dănţuieşte lumea auzind; slăveşte cu îngerii şi cu păstorii pe Cel ce va să Se arate Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

CATAVASII LA NAŞTEREA DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(Se cântă de la 21 noiembrie până la 30 decembrie)

Cântarea 1 , glasul 1:

Irmosul:

Hristos Se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie, lăudaţi-L, popoare, că S-a preaslăvit.

Alt Irmos:

Minune făcând a mântuit pe popor, Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Şi din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu noi oamenii Îl slăvim.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Fiului, Celui născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat, fără sămânţă, lui Hristos-Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti, Doamne.

Alt Irmos:

Vino spre cântarea robilor Tăi, Bunule, smerind sprânceana înălţată a vrăjmaşului; păzind, Fericite Atotvăzătorule, pe cântăreţi, mai presus de păcat, întăriţi neclintit pe temeiul credinţei.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Alt Irmos:

Înnoirea neamului omenesc de demult cântând proorocul Avacum, mai înainte o a vestit, învrednicindu-se, în chip de negrăit, a-i vedea întruchiparea; că Prunc tânăr din muntele Fecioarei a ieşit Cuvântul, spre înnoirea popoarelor.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, pe Îngerul sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace, L-ai

trimis nouă; deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, dis-de-dimineaţă venind, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Alt Irmos:

Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăciri, curăţire eşti, Hristoase, nouă celor ce cântăm acum Ţie cântare cu priveghere, ca unui făcător de bine; să vii dăruindu-ne şi cărare lesnicioasă, pe care, umblând, vom afla laudă.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Din pântece pe Ionà, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul, în Fecioară sălăşluindu-Se şi trup luând, ieşit-a lăsând-o nestricată; că Cel ce n-a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut o a păzit nevătămată.

Alt Irmos:

Petrecând Ionà în adâncurile mării, se ruga să vină valul şi să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos, Pierzătorul celor răi, Îl chem degrab să vină, spre a mea alinare.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii, în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Alt Irmos:

De dragostea Împăratului a toate fiind aprinşi, tinerii batjocorit-au păgâna limbă cea hulitoare, a tiranului celui ce se mânia fără măsură; de la care s-a depărtat focul cel mult, de la cei ce grăiau Stăpânului: În veci bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire: că n-a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Alt Irmos:

Tinerii cei nearşi de foc în Legea Veche, închipuit-au pântecele cel nears al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind; şi amândouă lucrând o facere de minune, pe popoare la cântare le ridică Darul.

Cântarea a 9-a:

Măreşte, suflete al meu, pe Împăratul, Cel ce S-a născut în peşteră din Fecioară.

Irmosul:

Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, scaun de heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, lăudându-L Îl mărim.

Alt Irmos:

Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai mărită decât oştile cele de sus, pe Fecioara preacurată, de Dumnezeu Născătoarea.

Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru fără de primejdie, decât a împleti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci o, Maică, pe cât binevoieşti, dă-ne şi nouă această putere.

LUMINÂNDA

Cercetatu-ne-ai pe noi de sus, Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor; şi cei din întuneric şi din umbră am aflat adevărul: că din Fecioară S-a născut Domnul (de trei ori).

LA LAUDE

Stihirile pe 4, glasul al 4-lea:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Veseliţi-vă, drepţilor, ceruri bucuraţi-vă, săltaţi munţilor, căci S-a născut Hristos. Fecioara şade, heruvimilor asemănându-se, purtând în braţe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Păstorii pe Cel născut slăvesc; magii daruri aduc Stăpânului; îngerii, cântând, grăiesc: Necuprinsule Doamne, slavă Ţie.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Tatăl a binevoit, Cuvântul trup S-a făcut şi Fecioara a născut pe Dumnezeu om. Steaua vesteşte, magii se închină, păstorii se minunează şi făptura se bucură.

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în hore, lăudați-L pe El în strune și în organe.

De Dumnezeu Născătoare, Fecioară, ceea ce ai născut pe Mântuitorul, șters-ai blestemul cel dintâi al Evei; că Maică te-ai făcut bunăvoinței a Tatălui, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Nu suferă taina ispitire; numai cu credința toți să o mărim, strigând cu tine și zicând: Netâlcuitule Doamne, slavă Ție.

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Veniți să lăudăm pe Maica Mântuitorului, care după naștere a rămas tot fecioară. Bucură-te, cetate însuflețită a Împăratului și Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se, a săvârșit mântuire. Cu Gavriil să lăudăm, cu păstorii să slăvim, strigând: Născătoare de Dumnezeu, roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine, să ne mântuiască pe noi.

Slavă..., glasul a 6-lea:

Când a fost vremea venirii Tale pe pământ, întâia înscriere a lumii s-a făcut; atunci ai voit să se înscrie numele oamenilor, celor ce au crezut nașterii Tale. Pentru aceea, o astfel de poruncă de la Cezarul s-a strigat, că veșnică împărăția Ta, cea fără început, s-a înnoit. Pentru aceasta, și noi aducem Ție, Dumnezeului și Mântuitorului sufletelor noastre, în loc de dar de bani, bogăția teologhisirii celei drept-credincioase.

Şi acum..., glasul al 2-lea:

Astăzi Hristos în Betleem Se naşte din Fecioara. Astăzi Cel fără de început Se începe şi Cuvântul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură, şi pământul cu oamenii se veseleşte; magii daruri aduc, păstorii minunea vestesc; iar noi neîncetat strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire.

LA PRAZNICUL TĂIERII-ÎMPREJUR A DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(1 ianuarie)

Se cântă Catavasiile Botezului: Fundul adâncului l-a descoperit... (vezi mai departe, la 6 ianuarie).

LA PRAZNICUL BOTEZULUI DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(6 ianuarie)

Troparul Praznicului, glasul 1:

În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Ţie, Fiu iubit pe Tine numindu-Te. Şi Duhul în chip de porumb a adeverit întărirea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, şi lumea ai luminat, slavă Ţie.

Condacul Praznicului, glasul al 4-lea:

Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Condacul Înainte-prăznuirii, tot asemenea:

La repejunile Iordanului venind astăzi Domnul, a grăit către Ioan: Nu te teme a Mă boteza, că am venit să mântuiesc pe Adam cel întâi-zidit.

CATAVASIILE BOTEZULUI
(se cântă între 1-14 ianuarie)
Cântarea 1, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Fundul adâncului l-a descoperit, şi pe uscat pe ai Săi i-a trecut, întru acelaşi acoperind pe potrivnici Domnul, Cel tare întru războaie, că S-a preaslăvit.

Alt Irmos:

Umblat-a Israel prin valul cel învăluit al mării, cel ce s-a arătat uscat îndată. Iar negrul luciu pe voievozii egipteni i-a înecat cu totul, mormântul cel aşternut cu apă, cu puterea cea tare a dreptei Stăpânului.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Domnul, Cel ce dă cârmuitorilor noştri tărie şi înalţă fruntea unşilor Săi, S-a născut din Fecioară şi vine către botez. Deci credincioşii să-I cântăm: Nu este sfânt ca Dumnezeul nostru şi nu este drept, afară de Tine, Doamne.

Alt Irmos:

Câţi ne-am dezlegat din cursele cele vechi, de leii cei mâncători cărora li s-au sfărâmat dinţii, să ne bucurăm şi să împletim cuvânt din cuvintele cântării, cu care de la noi de daruri se îndulceşte.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Auzitu-s-a, Doamne, glasul Tău, Care ai zis: glasul celui ce strigă în pustie, când ai tunat peste ape multe, mărturisind Fiului Tău, cu totul fiind de faţă, iar prin Duhul a strigat: Tu eşti Hristos, Înţelepciunea şi Puterea lui Dumnezeu.

Alt Irmos:

Curăţindu-se cu lumina privirii celei tainice, cântând proorocul a oamenilor înnoire, a glăsuit, mişcat fiind de Duhul, arătând întruparea Cuvântului celui negrăit, de Care s-au sfărâmat stăpânirile celor puternici.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Iisus, Începătorul vieţii, vine să dezlege osânda lui Adam celui întâi-zidit; iar curăţire, ca unui Dumnezeu, netrebuindu-I, pe cel căzut îl curăţeşte în Iordan, întru care omorând vrajba, dăruieşte pacea, care covârşeşte toată mintea.

Alt Irmos:

Cei ce ne-am spălat prin curăţirea Duhului, de veninul spurcatului şi întunecatului vrăjmaş, plecat-am pe

calea cea nouă, fără rătăcire, care duce la bucuria cea neapropiată, apropiată numai celor împăcaţi cu Dumnezeu.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Glasul Cuvântului, sfeşnicul Luminii, luceafărul, Mergătorul-înaintea Soarelui, în pustie strigă tuturor popoarelor: Pocăiţi-vă şi mai înainte vă curăţiţi, că de faţă stă Hristos, izbăvind lumea din stricăciune.

Alt Irmos:

Pe Cel dorit L-a mărturisit cu preafericit glas Tatăl, pe Care din pântece L-a născut. Adevărat, zice, Acesta de o fire fiindu-Mi Fiu, luminat a ieşit din neamul omenesc: Cuvânt al Meu viu şi om după rânduială.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Pe tinerii cei binecredincioşi, care au intrat în cuptorul cel de foc, suflând Duhul cel răcoritor, şi pogorârea dumnezeiescului înger, nevătămaţi i-a păzit. Pentru aceea, în văpaie răcoriţi fiind, cu mulţumire cântau: Prealăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Alt Irmos:

Ars-a cu apă capetele balaurilor Cel ce a potolit văpaia cea înălţată a cuptorului, în care erau tinerii cei binecredincioşi. Negura cea grea, care este din păcat, toată o spală cu roua Duhului.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Taină minunată a arătat cuptorul Babilonului, care a izvorât rouă. Că în valurile sale vrea să primească Iordanul pe Focul cel netrupesc şi îngăduie pe Ziditorul, Cel ce Se botează cu trupul; pe Care Îl binecuvintează popoarele şi Îl preaînalţă întru toţi vecii.

Alt Irmos:

Slobodă făptura se cunoaşte şi fii luminii sunt cei mai înainte întunecaţi. Singur domnul întunericului suspină. Acum toată moştenirea neamurilor, ceea ce era mai înainte ticăloasă, cu osârdie să binecuvinteze pe Pricinuitorul.

Cântarea a 9-a:

Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai preamărită decât oştile cele de sus.

Irmosul:

Nu izbuteşte nici o limbă a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea cea mai presus de lume să cânte ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă, fiind bună, primeşte credinţa; că ştii râvna noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti ocrotitoare, pe tine te mărim.

Alt Irmos:

Măreşte, suflete al meu, pe cea mai cinstită şi mai preamărită decât oştile cele de sus, pe Preacurata Fecioară, Născătoare de Dumnezeu.

O, minunile naşterii tale celei mai presus de minte, Mireasă preacurată, Maică binecuvântată, prin care

dobândind desăvârşit mântuire, cântăm după vrednicie făcătoarei de bine, aducând ca dar cântare de mulţumire.

LUMINÂNDA

Podobie: Cercetatu-ne-ai pe noi de sus...

Arătatu-S-a Mântuitorul, Harul şi Adevărul, în repejunile Iordanului; şi pe cei ce şedeau întru întuneric şi în umbră dormeau i-a luminat; că a venit şi S-a arătat Lumina cea neapropiată (de trei ori).

LA LAUDE

Stihirile pe 6, glasul 1 (ale Patriarhului Gherman):

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă, slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Săi.

Lumină din Lumină a strălucit lumii Hristos Mântuitorul nostru, Cel ce S-a arătat Dumnezeu. Acestuia, popoarelor, să ne închinăm.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Cum Te vom cinsti după vrednicie, Hristoase, noi robii, pe Tine, Stăpânul? Că pe noi pe toţi în ape ne-ai înnoit.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Tu, Mântuitorul nostru, botezându-Te în Iordan, ai sfinţit apele, sub palma slugii plecându-Te, şi ai

tămăduit patimile lumii. Mare este taina rânduielii Tale, Iubitorule de oameni, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Lumina cea adevărată s-a arătat şi luminare tuturor se dăruieşte. Se botează cu noi Hristos, Cel ce este mai presus decât toată curăţia. Pune sfinţenie în apă şi curăţire sufletelor se face aceasta. Pământesc lucru este ceea ce se vede şi mai presus de ceruri, ceea ce se înţelege. Prin baie este mântuirea, prin apă Duhul şi prin afundare se face suirea noastră la Dumnezeu. Minunate sunt lucrurile Tale, Doamne, slavă Ţie.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Cel ce îmbracă cerul cu nori, Se îmbracă astăzi cu repejunile Iordanului; şi Se curăţeşte cu a mea curăţire, Cel ce ridică păcatul lumii. Şi de sus este mărturisit de către Duhul, Cel de o fiinţă, a fi Fiu Unul-Născut al Tatălui, Celui dintru înălţime. Către Care să strigăm: Cel ce Te-ai arătat şi ne-ai mântuit pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Slavă..., glasul al 6-lea (a lui Anatolie):

Cu apele Iordanului Te-ai îmbrăcat, Mântuitorule, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină. Şi creştetul Ţi-ai plecat Botezătorului, Cel ce ai măsurat cerul cu palma, ca să întorci lumea de la înşelăciune şi să mântuieşti sufletele noastre.

Şi acum..., glasul al 2-lea (a lui Anatolie):

Astăzi Hristos a venit la Iordan să Se boteze. Astăzi Ioan s-a atins de creştetul Stăpânului. Puterile cerurilor s-au spăimântat, văzând taină preaminunată. Marea a văzut şi a fugit; Iordanul văzând s-a întors înapoi; iar noi, cei ce ne-am luminat,cântăm: Slavă lui Dumnezeu, Celui ce S-a arătat şi pe pământ a fost văzut şi lumea a luminat.

LA SFINŢIREA CEA MARE A APEI

Stihirile care se cântă la început. Glasul al 8-lea, însuşi glasul: (Alcătuire a lui Sofronie, Patriarhul Ierusalimului)

Glasul Domnului peste ape strigă, grăind: Veniţi de luaţi toţi Duhul înţelepciunii, Duhul înţelegerii, Duhul temerii de Dumnezeu, al lui Hristos, Celui ce S-a arătat.

Astăzi firea apelor se sfinţeşte şi se desparte Iordanul şi îşi opreşte curgerea apelor sale, văzând pe Stăpânul botezându-Se.

Ca un om ai venit la râu, Hristoase, Împărate, şi Te sârguieşti a lua botez de rob, Bunule, din mâinile Înaintemergătorului, pentru păcatele noastre, Iubitorule de oameni.

Slavă... Şi acum..., glas acelaşi:

Către glasul celui ce striga în pustie: «Gătiţi calea Domnului», venit-ai, Doamne, chip de rob luând, botez cerând, Cel ce nu ştii de păcat. Văzutu-Te-au apele şi s-au temut. Cutremuratu-s-a Înaintemergătorul şi a grăit:

Cum va lumina sfeşnicul pe Lumină? Cum îşi va pune mâna robul pe Stăpânul? Sfinţeşte-mă pe mine şi apele, Mântuitorule, Cel ce ai ridicat păcatul lumii.

LA PRAZNICUL ÎNTÂMPINĂRII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(2 februarie)

Troparul Praznicului, glasul 1:

Bucură-te, cea plină de dar, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că din tine a răsărit Soarele dreptăţii, Hristos, Dumnezeul nostru, luminând pe cei din întuneric. Veseleşte-te şi tu, bătrânule drepte, primind în braţe pe Liberatorul sufletelor noastre, Cel ce a dăruit nouă şi învierea.

Condacul, glasul 1:

Cel ce cu naşterea Ta ai sfinţit pântecele Fecioarei şi mâinile lui Simeon care Te-au întâmpinat acum le-ai binecuvântat, şi precum se cuvenea ne-ai mântuit pe noi, Hristoase Dumnezeule, împacă lumea ce se găseşte în războaie, şi întăreşte Biserica, pe care ai iubit-o, Unule, Iubitorule de oameni.

CATAVASIILE ÎNTÂMPINĂRII

(Se cântă între 16 ianuarie-9 februarie)

Cântarea 1, glasul al 3-lea:

Irmosul:

Pământul cel roditor de adâncime, uscat l-a trecut oarecând soarele; căci ca un zid s-a închegat apa de

amândouă părţile, trecând poporul marea pedestru şi lui Dumnezeu cu plăcere cântând: Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Întărirea celor ce nădăjduiesc spre Tine, întăreşte, Doamne, Biserica Ta, pe care o ai câştigat cu scump sângele Tău.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Acoperit-a cerurile bunătatea Ta, Hristoase; că ieşind din chivotul sfinţirii Tale, din Maică nepătată, în Biserica slavei Tale arătatu-Te-ai ca un prunc în braţe purtat; şi s-au umplut toate de lauda Ta.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Când a văzut Isaia, în vedenie, pe Dumnezeu pe scaun preaînalt, de îngerii slavei înconjurat, a grăit: O, eu, ticălosul! Că am văzut mai înainte pe Dumnezeu întrupat, Lumina cea neînserată, pe Cel ce stăpâneşte pacea.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Strigat-a Ţie bătrânul, văzând cu ochii mântuirea, care a venit popoarelor de la Dumnezeu: Hristoase, Tu eşti Dumnezeul meu.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Pe Tine, Cel ce ai răcorit în foc pe tinerii cei ce Dumnezeu Te-au numit, şi în Fecioară nepătată Te-ai sălăşluit, Dumnezeu-Cuvântul, Te lăudăm, cântând cu dreaptă credinţă: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea de Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a:

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea tuturor creştinilor, acoperă, apără, păzeşte pe cei ce nădejduiesc în tine.

Irmosul:

În Lege, în umbră şi în Scriptură, închipuire vedem noi, credincioşii. Toată partea bărbătească, ce deschide pântecele, sfânt lui Dumnezeu este. Deci, pe Cuvântul cel mai înainte născut, Fiul Tatălui, Celui fără de început, Cel întâi-născut din Maică, fără ispită bărbătească, Îl mărim.

LA PRAZNICUL BUNEI VESTIRI

(25 martie)

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Astăzi este începutul mântuirii noastre şi arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, fiu Fecioarei Se face, şi Gavriil harul îl binevesteşte. Pentru aceasta, şi noi, împreună cu dânsul, Născătoarei de Dumnezeu să-i cântăm: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!

Condacul, glasul al 8-lea:

Apărătoare Doamnă, pentru biruinţă mulţumiri, izbăvind-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi; ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Troparul Acatistului Născătoarei de Dumnezeu.
Glasul al 8-lea:

Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine; pe Care şi văzându-L în pântecele tău, luând chip de rob, mă spăimântez a cânta ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

CATAVASIILE BUNEI VESTIRI

Se cântă în duminicile şi sărbătorile dintre: 22 septembrie – 20 noiembrie; 10 februarie – Duminica Floriilor, afară de unele duminici din Triod, care au Catavasiile lor deosebite; Duminica 1 după Rusalii – 1 august.

Cântarea 1-a. Glasul al 4-lea.

Irmosul:

Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duh, şi cuvânt răspunde-voi împărătesei Maici; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, izvorul cel viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i, întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc, al întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne!

Alt Irmos al Bunei Vestiri:

Cel ce şade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe norul cel uşor, a venit Iisus, Cel cu totul dumnezeiesc, din preacurata Fecioară, şi a mântuit pe cei ce cântă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe

Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul cel fără de ani, Cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Înţelepţii de Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit, al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut dintr-însa.

Alt Irmos al Bunei Vestiri:

Strigat-a proorocul Ionà, mai înainte închipuind îngroparea Ta cea de trei zile, în chit, rugându-se: Din stricăciune mă mântuieşte, Iisuse, Împărate al puterilor.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, ci numai Făcătorului; ci groaza focului bărbăteşte înfruntând-o, se bucurau, cântând: Prealăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a:

Stih: Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi preaînălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Irmosul:

Pe tinerii cei binecredincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită; pe toată lumea ridică să-ţi

cânte ţie: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Alt Irmos al Bunei Vestiri:

Ascultă, fiică, Fecioară curată! Să-ţi spună Gavriil sfatul de demult, cel adevărat, al Celui Preaînalt: Fii gata spre primirea lui Dumnezeu! Căci prin tine, Cel necuprins cu oamenii va să petreacă. Pentru aceasta şi bucurându-mă, cânt: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Tot neamul omenesc să salte cu duhul, fiind luminat; şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, preafericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Alt Irmos al Bunei Vestiri:

Ca de un sicriu însufleţit al lui Dumnezeu, nicicum să nu se atingă mâna necredincioşilor; dar buzele credincioşilor, fără tăcere, glasul îngerului cântând, să cânte cu bucurie Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine.

LA PRAZNICUL INTRĂRII DOMNULUI ÎN IERUSALIM

(DUMINCA FLORIILOR)

Troparul Praznicului, glasul 1:

Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţând-o, pe Lazăr din morţi l-ai ridicat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta, şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtând, Ţie, Biruitorului morţii, strigăm: Osana, Celui dintru înălţime, binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului.

Slavă... Şi acum... alt tropar, glasul al 4-lea:

Îngropându-ne împreună cu Tine prin Botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieţii celei fără de moarte ne-am învrednicit prin învierea Ta. Şi cântând, strigăm: Osana, Celui dintru înălţime, bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului.

CANONUL ŞI CATAVASIILE FLORIILOR

Cântarea 1. Glasul al 4-lea:

Irmosul:

Arătatu-s-au ale adâncului izvoare umejunii neîmpărtăşite, şi s-au descoperit temeliile măririi «celei învăluite de vifor; căci cu voia o ai certat pe dânsa şi pe poporul cel ales l-ai mântuit, cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne».

Din gura pruncilor celor fără de răutate şi a celor ce sug, lauda robilor Tăi ai plinit, ca să sfărâmi pe vrăjmaşul şi să răscumperi, cu pătimirea Crucii, căderea

lui Adam celui de demult; şi prin Cruce să-l înviezi pe el, pe cel ce-Ţi cântă cântare de biruinţă, Doamne!

Biserica cuvioşilor laudă aduce Ţie, Hristoase, Celui ce sălăşluieşti în Sion, iar Israel se bucură de Tine, Făcătorul său. Şi munţii, adică neamurile cele potrivnice, cu inimile împietrite, de faţa Ta s-au veselit, cântând Ţie cântare de biruinţă, Doamne.

Cântarea a 3-a.

Irmosul:

Din piatra cea vârtoasă şi tare, care a izvorât la porunca Ta, adăpatu-s-a poporul israelitenilor; «iar piatra Tu eşti, Hristoase, şi Viaţa, întru Care s-a «întărit Biserica, strigând: Osana! Binecuvântat eşti, «Cel ce vii!».

Pe Lazăr cel mort de patru zile, cutremurându-se iadul, l-a liberat din morţi, cu porunca Ta; că Tu eşti, Hristoase, învierea şi viaţa, întru Care s-a întărit Biserica, strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii!

Cântaţi, popoarelor, cu dumnezeiască cuviinţă în Sion, şi înălţaţi rugăciune lui Hristos în Ierusalim; că Însuşi vine întru slavă cu putere, întru Care s-a întărit Biserica, strigând: Osana! Binecuvântat eşti, Cel ce vii!

I P A C O I, glasul al 6-lea:

Cu stâlpări lăudându-L mai înainte, cu lemne mai pe urmă, au prins nemulţumitorii iudei pe Hristos-Dumnezeu; iar noi cu credinţă neschimbată pururea cinstin-

du-L, ca unui făcător de bine totdeauna strigăm Lui: Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit să chemi pe Adam.

Citirea Cuvântului lui Andrei al Critului, după care

Cântarea a 4-a.

Irmosul:

Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce vine în chip văzut, veni-va şi nu va zăbovi din muntele cel «cu umbra deasă, din Fecioara care a născut neispitită «de bărbat, precum a zis proorocul de demult. Pentru «aceasta, toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne»

Să vestească bucurie mare pentru milă; dealurile şi toţi munţii şi arborii dumbrăvilor să salte; lăudaţi, neamuri, pe Hristos şi toate popoarele, slăvindu-L, strigaţi Lui: Slavă puterii Tale, Doamne!

Domnul, Cel ce stăpâneşte veacurile, cu tărie îmbrăcat va veni; podoaba frumuseţii şi a măririi Acestuia neasemănată este în Sion. Pentru aceasta, toţi strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne!

Domnul, Cel ce a măsurat cerul cu palma şi pământul cu mâna, a venit; că a ales Sionul ca să locuiască şi să împărăţească într-însul; şi a iubit pe popoarele ce strigă cu credinţă: Slavă puterii Tale, Doamne!

Cântarea a 5-a.

Irmosul:

Pe muntele Sionului suie-Te, Cel ce binevesteşti, şi propovăduieşte Ierusalimului; înalţă-Ţi gla- «sul cu tărie; preamărite s-au grăit de Tine, Cetatea lui «Dumnezeu; pace lui Israel şi mântuire neamurilor».

Dumnezeu, Cel ce şade întru cele de sus pe Heruvimi şi priveşte spre cele smerite, Însuşi va veni întru slavă cu putere, şi se vor umple toate de dumnezeiască lauda Lui. Pace lui Israel şi mântuire neamurilor.

Sioane, munte sfânt al lui Dumnezeu, şi Ierusalime, ridică-ţi ochii tăi împrejur, şi vezi pe fiii tăi adunaţi întru tine; că iată au venit de departe să se închine Împăratului tău. Pace lui Israel şi mântuire neamurilor.

Cântarea a 6-a.

Irmosul:

Strigat-au cu veselie duhurile drepţilor: Acum lumii aşezământ nou se rânduieşte, şi cu «stropirea dumnezeiescului sânge să se înnoiască «poporul».

Primeşte, Israele, împărăţia lui Dumnezeu, şi cel ce umblă în întuneric să vadă lumină mare, şi cu stropirea dumnezeiescului sânge să se înnoiască poporul.

Liberează, dezleagă-ţi, Sioane, pe legaţii tăi, şi-i scoate din groapa cea fără de apă a necunoştinţei; şi cu stropirea dumnezeiescului sânge să se înnoiască poporul.

CONDAC, glasul al 6-lea:

Pe scaun în cer, şi pe mânz pe pământ, fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit şi cântare de la tinerii cei ce strigau Ţie: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam!

ICOS

Pentru că iadul l-ai legat, Nemuritorule, şi moartea ai omorât şi lumea o ai înviat, pentru aceasta cu stâlpări Te-au lăudat pruncii, Hristoase, ca pe un biruitor, strigând Ţie astăzi: Osana, Fiului lui David! Că a zis: Nu se vor mai junghia pruncii pentru Pruncul Mariei, ci pentru toţi pruncii şi bătrânii Tu însuţi Te răstigneşti. Nu se va mai porni asupra noastră sabia, că coasta Ta se va împunge cu suliţa. Pentru aceasta, bucurându-ne, zicem: Binecuvântat eşti, Cel ce vii să chemi pe Adam.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Cel ce ai mântuit în foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe haldei, care fără dreptate vânau pe cei «drepţi, Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, «bine eşti cuvântat».

Îngenunchind popoarele şi cu ucenicii bucurându-se, cu stâlpări strigau Ţie: Osana, Fiului lui David! Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Mulţimea cea fără de răutate, firea care era încă pruncească, cu dumnezeiască cuviinţă, Te-a lăudat pe Tine, Împărate al lui Israel şi al îngerilor; Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Cu stâlpări de finic şi cu ramuri, Hristoase, Te lăudau mulţimile şi strigau: Binecuvântat eşti, Împărate al veacurilor, Cel ce vii; Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a.

Irmosul:

Veseleşte-te, Ierusalime, prăznuiţi cei ce iubiţi Sionul; că a venit Domnul puterilor, Cel ce îm-«părăţeşte în veci. Să se smerească tot pământul de faţa «Lui şi să strige: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul».

Pe mânz tânăr şezând, Împăratul tău, Sioane, Hristos, a venit ca să strice înşelăciunea idolilor cea necuvântătoare şi să oprească pornirea cea neoprită a tuturor neamurilor, ca toţi să cânte: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Dumnezeul tău, Hristos, a împărăţit în veci; bucură-te foarte, Sioane. Acesta, precum este scris, blând şi mântuind, Izbăvitorul nostru cel drept, a venit pe mânz, ca să piardă sălbăticia cea dobitocească a vrăjmaşilor, care nu strigă: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Se lipseşte de dumnezeieşti locaşuri, adunarea cea călcătoare de lege a celor neascultători; de vreme ce casa cea de rugăciune a lui Dumnezeu o au făcut peşteră de tâlhari, lepădând din inimă pe Izbăvitorul, Căruia cântăm: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Ceea ce eşti mai cinstită... nu se cântă, ci îndată:

Cântarea a 9-a.
Irmosul:

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; tocmiţi prăznuire şi bucurându-ne, veniţi să mărim pe «Hristos, cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări, strigând: «Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, «Mântuitorul nostru».

Păgâni, pentru ce vă întărâtaţi? Cărturari şi preoţi, pentru ce cugetaţi cele deşarte, zicând: Cine este Acesta, Căruia pruncii cu ramuri şi cu stâlpări şi cu cântări strigă: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru?

Acesta este Dumnezeu, Căruia nimeni nu este asemenea; ştiind toată calea cea dreaptă, o a dat lui Israel celui iubit; iar după aceea arătându-Se, cu oamenii a vieţuit. Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Pentru ce aţi pus curse, neascultătorilor, aproape de calea noastră? Picioarele voastre sunt grabnice a vărsa sângele Stăpânului; dar va învia cu adevărat, să mântuiască pe cei ce strigă: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mântuitorul nostru.

Luminânda nu se cântă, ci numai: Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru.... (de trei ori).

LA LAUDE

Stihirile pe 6, glasul al 4-lea:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă, slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Săi.

Mulţimea cea mare, Doamne, aşternea pe cale veşmintele sale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le pur-

tau; iar cei ce mergeau înainte şi cei ce urmau strigau, grăind: Osana, Fiului lui David! Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit şi iarăşi va să vii întru numele Domnului.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Vrând Tu, Doamne, să intri în Sfânta Cetate, stâlpări din copaci purtau mulţimile, cântând Ţie, Stăpânului tuturor; şi văzându-Te şezând pe mânz, Te priveau ca şi cum ai fi fost pe Heruvimi. Pentru aceasta, aşa strigau: Osana, Celui dintru înălţime! Binecuvântat eşti, Cel ce ai venit şi iarăşi va să vii întru numele Domnului.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în hore, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Ieşiţi, neamuri, ieşiţi, popoare, şi vedeţi astăzi pe Împăratul ceresc pe un biet mânz, ca pe un scaun preaînalt, intrând în Ierusalim. O, neam iudaic necredincios şi plin de păcate, vino de vezi pe Cel ce L-a văzut Isaia venind cu trup pentru noi, cum îşi logodeşte Lui, ca pe o mireasă curată, pe noul Sion, şi leapădă adunarea cea osândită. Şi ca la o nuntă nestricată şi nepătată, alergau pruncii cei neprihăniţi şi fără de răutate, lăudând. Cu care împreună, şi noi, cântând cântarea cea îngerească, să strigăm: Osana, Celui dintru înălţime, Celui ce are mare milă!

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Învierea cea de obşte, mai înainte de Patima Ta cea de bunăvoie, arătând-o spre încredinţarea tuturor, Hristoase Dumnezeule, pe Lazăr cel mort de patru zile, în Betania l-ai înviat cu puterea Ta cea mare; iar orbilor vedere le-ai dăruit, Mântuitorule, ca un dătător de lumină; şi în Sfânta Cetate ai intrat cu ucenicii Tăi, şezând pe mânzul asinei ca şi cum Te-ai fi purtat pe heruvimi, plinind prevestirile proorocilor; şi pruncii iudeilor cu ramuri şi cu stâlpări Te-au întâmpinat. Pentru aceasta, şi noi, purtând ramuri de măslin şi stâlpări de finic, cu mulţumire strigăm Ţie: Osana, Celui dintru înălţime, binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului!

Slavă..., Şi acum..., glasul al 6-lea:

Mai înainte de Paşti cu şase zile, a venit Iisus în Betania şi s-au apropiat către Dânsul ucenicii Lui, zicându-I: Doamne, unde vrei să gătim Ţie să mănânci Paştile? Iar El i-a trimis pe ei, zicând: Mergeţi în satul cel dinainte şi veţi afla un om ducând un vas de lut cu apă; mergeţi după dânsul şi spuneţi stăpânului casei: Învăţătorul zice: La tine voiesc să fac Paştile cu ucenicii Mei.

Stihira de după Evanghelia Utreniei, glasul al 6-lea:

Astăzi harul Sfântului Duh pe noi pe toţi ne-a adunat, şi toţi luând Crucea Ta, zicem: Binecuvântat eşti, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana, Celui din înălţime.

ÎN DUMINICA FLORIILOR, ÎN SFÂNTA ŞI MAREA LUNI ŞI MARŢI SEARA, LA DENIE

După cei şase psalmi, se cântă Aliluia..., pe glasul al 8-lea, cu glas mare şi cântare dulce. Şi apoi se cântă tot aşa

Troparul, acelaşi glas:

Iată, Mirele vine în miezul nopţii, şi fericită e sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednic este, iarăşi, pe care-l va afla lenevindu-se. Vezi, dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreuiezi, ca să nu te dai morţii şi afară de împărăţie să te încui, ci te deşteaptă, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Dumnezeul nostru. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi (de trei ori).

ÎN SFÂNTA ŞI MAREA MIERCURI ŞI JOI SEARA, LA DENIE

Troparul, glasul al 8-lea:

Când slăviţii ucenici, la spălarea Cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău-credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat, şi judecătorilor celor fără de lege pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi, iubitorule de avuţii, pe cel ce, pentru aceasta, spânzurare şi-a agonisit. Fugi de sufletul cel nesăţios,

care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învăţătorului. Cel ce eşti spre toţi bun, Doamne, slavă Ţie (de trei ori).

ÎN SFÂNTA ŞI MAREA VINERI SEARA, LA STIHOAVNA DENIEI

Slavă... Şi acum..., glasul al 5-lea:

Pe Tine, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, pogorându-Te de pe lemn Iosif şi cu Nicodim şi văzându-Te mort, gol, neîngropat, cuprins fiind de jale plină de milă, tânguindu-se zicea: Vai mie, preadulce Iisuse, pe Care cu puţin mai înainte văzându-Te soarele pe Cruce răstignit, cu întuneric s-a îmbrăcat, şi pământul de frică s-a cutremurat şi catapeteasma templului s-a rupt. Dar iată, acum Te văd luînd moarte de voie, pentru mine. Cum Te voi îngropa, Dumnezeul meu? Sau cum Te voi înfăşura cu giulgiuri? Sau cu ce mâini mă voi atinge de preacurat trupul Tău? Sau ce cântări voi cânta ducerii Tale de aici, Îndurate? Măresc Patimile Tale, cu cântări laud îngroparea Ta, împreună cu Învierea, strigând: Doamne, slavă Ţie.

ÎN SFÂNTA ŞI LUMINATA ZI A PAŞTILOR

Troparul Praznicului, glasul al 5-lea:

Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

CANONUL ŞI CATAVASIILE PAŞTILOR

(Se cântă de la Paşti până la Înălţarea Domnului)

Cântarea 1-a, glasul 1.

Irmosul:

Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare, Paştile Domnului, Paştile. Că din moarte la viaţă şi de «pe pământ la cer Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, «cei ce cântăm cântare de biruinţă».

Să ne curăţim simţirile şi să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiată lumină a Învierii; şi cântându-I cântare de biruinţă, luminat să-L auzim zicând: Bucuraţi-vă!

Cerurile după cuviinţă să se veselească şi pământul să se bucure, şi să prăznuiască toată lumea cea văzută şi cea nevăzută; că a înviat Hristos, Bucuria cea veşnică.

Cântarea a 3-a.

Irmosul:

Veniţi să bem băutură nouă, nu din piatră seacă făcută cu minuni, ci din Izvorul nestricăciunii, «Cel izvorât din mormântul lui Hristos, întru Care ne «întărim».

Acum toate s-au umplut de lumină: şi cerul şi pământul şi cele de dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit.

Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, Însuţi împreună mă preamăreşte, Mântuitorule, întru împărăţia Ta.

IPACOI, glasul al 4-lea:

Venit-au mai înainte de zori, cele ce au fost cu Maria, şi găsind piatra răsturnată de pe mormânt, auzit-au de la înger: Pentru ce căutaţi, printre cei morţi, ca pe un om, pe Cel ce este întru Lumina cea pururea fiitoare? Vedeţi giulgiurile cele de îngropare! Alergaţi şi vestiţi lumii că S-a sculat Domnul, omorând moartea, pentru că este Fiul lui Dumnezeu, Cel ce mântuieşte neamul omenesc.

Cântarea a 4-a.

Irmosul:

La dumnezeiasca strajă, de Dumnezeu grăitorul Avacum să stea împreună cu noi şi să arate pe «îngerul cel purtător de lumină, care a grăit cu mare «glas: Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos ca «Cel Atotputernic».

Parte bărbătească, ca Cel ce a deschis pântecele cel fecioresc, fost-a Hristos; iar ca om, Mieluşel s-a chemat. Şi fără prihană a fost Paştile noastre, ca Cel ce n-a

gustat întinăciune; şi ca un Dumnezeu adevărat, desăvârşit S-a arătat.

Ca un mieluşel de un an, Cununa cea binecuvântată de noi, Hristos, de bunăvoie pentru toţi S-a jertfit, Paştile cele curăţitoare; şi iarăşi din mormânt a strălucit nouă, frumos, Soarele Dreptăţii.

Dumnezeiescul părinte David înaintea chivotului umbrei a săltat jucând; iar noi, poporul cel sfânt al lui Dumnezeu, plinirea închipuirilor văzând, să ne veselim dumnezeieşte, că a înviat Hristos, ca Cel Atotputernic.

Cântarea a 5-a.

Irmosul:

Să mânecăm cu mânecare adâncă, şi, în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului; şi să vedem pe «Hristos, Soarele Dreptăţii, tuturor viaţă răsărind».

Milostivirea Ta cea nemăsurată văzând-o cei ţinuţi în legăturile iadului, spre lumină se grăbeau, Hristoase, cu picioare sprintene, lăudând Paştile cele veşnice.

Să ne apropiem, purtătorilor de lumină, de Hristos, Cel ce a ieşit din mormânt ca un mire; şi să prăznuim, împreună cu cetele cele iubitoare de praznice, Paştile lui Dumnezeu, cele mântuitoare.

Cântarea a 6-a.

Irmosul:

Pogorâtu-Te-ai întru cele mai de jos ale pământului şi ai sfărâmat încuietorile cele veşnice, care «ţineau pe cei legaţi, Hristoase; iar a treia zi, ca şi Ionà «din chit, ai înviat din mormânt».

Păzind peceţile întregi, Hristoase, ai înviat din mormânt, Cel ce n-ai stricat cheile fecioriei prin naşterea Ta, şi ne-ai deschis nouă porţile raiului.

Mântuitorul meu, Jertfa cea vie şi nejertfită, ca un Dumnezeu, pe Tine însuţi aducându-Te de voie Tatălui, ai sculat pe Adam cu tot neamul, înviind Tu din mormânt.

CONDACUL, glasul al 8-lea:

De Te-ai şi pogorât în mormânt, Cel ce eşti fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit şi ai înviat ca un biruitor, Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosiţe: Bucuraţi-vă! Şi Apostolilor Tăi pace dăruindu-le, Cel ce dai celor căzuţi ridicare.

ICOS

Pe Soarele cel mai înainte de soare, Care a apus oarecând în mormânt, întâmpinatu-L-au către dimineaţă, căutându-L ca pe o zi, mironosiţele femei, şi una către alta strigau: O, prietenelor, veniţi să ungem cu miresme Trupul cel de viaţă purtător şi îngropat, Trupul care a înviat pe Adam cel căzut, Care zace în mormânt. Să mergem, să ne grăbim, ca şi magii să ne închinăm şi să aducem miruri în loc de daruri, Celui ce nu în scutece, ci în giulgiu a fost înfăşurat, şi să plângem şi să strigăm: O, Stăpâne, scoală-Te, Cel ce dai celor căzuţi ridicare.

Apoi: Învierea lui Hristos văzând... (de trei ori).

După aceea, se cântă stihira aceasta:

Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, ne-a dăruit viaţă veşnică şi mare milă (de trei ori).

Cântarea a 7-a.
Irmosul:

Cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor, făcându-Se om, pătimeşte ca un muritor; şi prin patimă pe «cel muritor îl îmbracă în podoaba nestricăciunii, Cel unul «binecuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri şi preaslăvit».

Femeile, cele de Dumnezeu înţelepţite, cu miruri către Tine au alergat; şi, bucurându-se, s-au închinat Ţie, Dumnezeului Celui viu, pe Care, ca pe un mort, cu lacrimi Te căutau; şi Paştile cele de taină ucenicilor Tăi, Hristoase, le-au binevestit.

Prăznuim omorârea morţii, sfărâmarea iadului şi începătura altei vieţi, veşnice; şi săltând, lăudăm pe Pricinuitorul, Cel unul binecuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri şi preaslăvit.

Cât este de sfântă, cu adevărat, şi mult prăznuită această noapte de mântuire şi strălucită, mai înainte vestitoare fiind a zilei celei purtătoare de lumină, a Învierii, întru care Lumina cea fără de ani, din mormânt cu trupul tuturor a strălucit.

Cântarea a 8-a.

Irmosul:

Această aleasă şi sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărătească şi doamnă, praznic al praz-«nicelor este şi sărbătoare a sărbătorilor, întru care «binecuvântăm pe Hristos în veci».

Veniţi în ziua cea vestită a Învierii, să ne împărtăşim din rodul cel nou al viţei, din dumnezeiască veselie şi din Împărăţia lui Hristos, lăudându-L pe Dânsul, ca pe un Dumnezeu, în veci.

Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, şi vezi. Că iată, au venit la tine fiii tăi, ca nişte făclii de Dumnezeu luminate, de la apus şi de la miazănoapte, şi de la miazăzi şi de la răsărit, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci.

Părinte Atotţiitorule şi Cuvinte şi Duhule, Fire, ceea ce eşti una în trei ipostasuri, mai presus de fiinţă şi de Dumnezeire, întru Tine ne-am botezat şi pe Tine Te binecuvântăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a:

Stih: Îngerul a strigat celei pline de dar: Curată Fecioară, bucură-te, şi iarăşi zic: bucură-te, că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt.

Irmosul:

Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit. Saltă acum «şi te bucură, Sioane; iar tu, curată Născătoare de Dum-«nezeu, veseleşte-te întru Învierea Celui născut al tău».

Stih: Femeile au alergat să spună apostolilor: Îndrăzniţi acum, îndrăzniţi, că Hristos a înviat a treia zi din mormânt.

O, dumnezeiescul, o, iubitul, o, preadulcele Tău glas. Căci cu noi ai făgăduit să fii cu adevărat, până la sfârşitul veacului, Hristoase. Pe Care întărire de nădejde avându-Te credincioşii, să ne bucurăm.

Stih: Hristos, Paştile cele noi, Jertfa cea vie jertfită, Mieluşelul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii.

O, Paştile cele mari şi prea sfinţite, Hristoase. O, Înţelepciunea şi Cuvântul şi Puterea lui Dumnezeu. Dă-ne nouă să ne împărtăşim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a împărăţiei Tale.

LUMINÂNDA

Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate şi Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând şi moartea pierzând-o; Paştile nestricăciunii, lumii de mântuire (de trei ori).

LA LAUDE

Stihirile Octoihului 4, glasul 1 şi ale Paştelui 4, glasul al 5-lea:

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Lăudăm, Hristoase, patima Ta cea mântuitoare şi slăvim Învierea Ta.

Stih: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Cel ce răstignire ai răbdat şi moartea ai stricat şi ai înviat din morţi, împacă viaţa noastră, Doamne, ca un singur atotputernic.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Cel ce iadul ai prădat şi pe om l-ai înviat cu Învierea Ta, Hristoase, învredniceşte-ne pe noi cu inimă curată să Te lăudăm şi să Te slăvim.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Pogorârea Ta cea cu dumnezeiască cuviinţă slăvind-o, Te lăudăm pe Tine, Hristoase. Născutu-Te-ai din Fecioară şi nedespărţit ai fost de Tatăl. Pătimit-ai ca un om, şi de voie ai răbdat răstignire. Înviat-ai din mormânt, ca dintr-o cămară ieşind, ca să mântuieşti lumea, Doamne, slavă Ţie.

Apoi aceste stihiri ale Paştilor, cu stihurile lor, glasul al 5-lea:

Stih: Înviază Dumnezeu, risipindu-se vrăjmaşii Lui şi fugind de la faţa Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Paştile cele sfinţite astăzi nouă s-au arătat. Paştile cele nouă şi sfinte, Paştile cele de taină, Paştile cele preacinstite, Paştile Hristos-Izbăvitorul; Paştile cele fără prihană, Paştile cele mari, Paştile credincioşilor, Paştile care au deschis nouă uşile raiului, Paştile cele ce sfinţesc pe toţi credincioşii.

Stih: Precum se împrăştie fumul, şi nu mai este; precum se topeşte ceara de la faţa focului.

Veniţi de la mormânt, femei binevestitoare, şi ziceţi Sionului: Primeşte de la noi bunele vestiri de bucurie ale Învierii lui Hristos. Veseleşte-te, saltă şi te bucură, Ierusalime, pe Împăratul-Hristos văzându-L ca pe un mire ieşind din mormânt.

Stih: Aşa pier păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar dreptii se veselesc.

Mironosiţele femei, foarte de dimineaţă, stând înaintea mormântului Dătătorului de viaţă, aflat-au înger pe piatră şezând; şi acela, grăind, către dânsele aşa zicea:

Ce căutaţi pe Cel viu printre morţi? Ce plângeţi pe Cel nestricăcios, ca şi cum ar fi întru stricăciune? Mergând, vestiţi ucenicilor Lui.

Stih: Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul; să ne bucurăm şi să ne veselim într-însa.

Paştile cele frumoase, Paştile Domnului, Paştile! Paştile cele preacinstite nouă ne-au răsărit! Paştile, cu bucurie unul pe altul să ne îmbrăţişăm. O, Paştile, izbăvire de întristare. Că astăzi din mormânt ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut, zicând: Vestiţi Apostolilor.

Slavă... Şi acum..., glasul al 5-lea:

Ziua Învierii! Şi să ne luminăm cu prăznuirea, şi unul pe altul să ne îmbrăţişăm. Să zicem fraţilor, şi celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

LA SFÂNTUL ŞI MARELE MUCENIC GHEORGHE

(23 aprilie)

Troparul sfântului, glasul al 4-lea:

Ca un izbăvitor al celor robiţi şi celor săraci ocrotitor, celor bolnavi doctor, împăraţilor ajutător, purtătorule de biruinţă, Mare Mucenice

Gheorghe, roagă pe Hristos-Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Condacul, glasul al 4-lea:

Lucrat fiind de Dumnezeu, te-ai arătat lucrător preacinstit al dreptei credinţe, spicele faptelor bune adunându-ţi ţie. Că semănând cu lacrimi, cu veselie seceri; şi luptându-te până la sânge, pe Hristos ai dobândit; şi cu rugăciunile tale, sfinte, tuturor le dai iertare de greşeale.

LA SFINŢII ÎMPĂRAŢI CONSTANTIN ŞI ELENA

(21 mai)

Troparul sfinţilor, glasul al 8-lea:

Chipul crucii Tale pe cer văzându-l, şi ca Pavel chemarea nu de la oameni primind, cel între împăraţi Apostolul Tău, Doamne, împărătească cetate în mâinile Tale o a pus. Pe care păzeşte-o totdeauna în pace, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Condacul, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Constantin astăzi, cu maica sa Elena, Crucea o arată, lemnul cel preacinstit, care este ruşinarea tuturor

iudeilor şi arma credincioşilor conducători asupra celor potrivnici; că pentru noi s-a arătat semn mare şi înfricoşător în războaie.

LA PRAZNICUL ÎNĂLŢĂRII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Înălţatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor Tăi cu făgăduinţa Sfântului Duh, încredinţându-se ei prin binecuvântare, că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.

Condacul, glasul al 6-lea:

Plinind rânduiala cea pentru noi, şi pe cele de pe pământ unindu-le cu cele cereşti, Te-ai înălţat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, de unde nicidecum nu Te-ai despărţit, ci ai rămas nedepărtat, strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

CATAVASIILE ÎNĂLŢĂRII ŞI ALE RUSALIILOR

Se cântă în sărbătorile de la Înălţare până în sâmbăta Rusaliilor, inclusiv.

Cântarea 1-a. Glasul al 4-lea.

Irmosul:

Cu dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul, a cuvântat despre Legea cea scrisă de Dumnezeu; că scu-

turând tina de pe ochii minţii, vede pe Cel ce este şi se luminează în cunoaşterea Duhului, lăudând cu dumnezeieşti cântări.

Cântarea a 3-a.

Irmosul:

Rupt-a legăturile pântecelui celui sterp, şi ocara cea greu de răbdat a celei bineroditoare, numai rugăciunea proorociţei Ana, de demult, a celei purtătoare de duh umilit, către Cel Atotputernic şi Dumnezeul cunoştinţelor.

Cântarea a 4-a.

Irmosul:

Împărate al împăraţilor, Unule dintru Unul singur, Cuvinte, Cel ce ai ieşit din Tatăl cel nepricinuit, pe Duhul Tău cel adevărat, Cel întocmai puternic, Făcător de bine, L-ai trimis Apostolilor celor ce cântă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a.

Irmosul:

O, fii cu chipuri luminate ai Bisericii! Primiţi curăţire izbăvitoare de păcate, roua Duhului cea de foc însuflată. Că acum a ieşit Legea din Sion, harul Duhului, Cel în chip de limbi de foc.

Cântarea a 6-a.

Irmosul:

Curăţire şi mântuire, Hristoase, Stăpâne, ne-ai strălucit nouă, din Fecioara; că precum pe proorocul Ionà, din

pântecele fiarei celei din mare întreg l-ai scos, aşa să scoţi din stricăciune pe Adam cel căzut, cu tot neamul.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Cu un glas a răsunat viersul organelor, spre a cinsti pe idolul cel făcut din aur şi neînsufleţit; iar harul cel purtător de lumină al Mângâietorului ne îndeamnă să strigăm cu evlavie: Treime una, deopotrivă puternică şi fără de început, binecuvântată eşti.

Cântarea a 8-a.

Irmosul:

Chipul cel cu trei străluciri al dumnezeieştii Stăpâniri dezleagă legăturile şi răcoreşte văpaia. Tinerii cântă şi toată făptura cea zidită binecuvintează pe Unul Mântuitorul şi a toate Ziditorul, ca pe un Făcător de bine.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Bucură-te, împărătească-Maică, lauda maicilor fecioare. Că toată gura cea limpede bine-grăitoare, vorbind, nu te poate cânta după cuviinţă; şi orice minte e neputincioasă să priceapă naşterea ta. Pentru aceasta, cu un glas pe tine te mărim.

LUMINÂNDA

Privind ucenicii la Tine, Te-ai înălţat, Hristoase, la Tatăl, împreună cu Dânsul şezând. Îngerii, înainte aler-

gând, strigau: Ridicaţi porţile, ridicaţi! Că Împăratul S-a înălţat la slava cea începătoare de lumină (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti...

Stih: Lăudaţi-l pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Îngereşte să prăznuim noi, cei din lume, strigând cântare lui Dumnezeu, Celui ce Se poartă pe scaunul slavei: Sfânt eşti, Părinte ceresc! Sfânt eşti, Cuvinte cel împreună-veşnic! Sfânt eşti, şi Duhule Preasfinte!

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Căpeteniile îngerilor privind cu mintea Înălţarea cea minunată, Mântuitorule, nepricepându-se, ziceau unii către alţii: Ce privelişte este aceasta? Că Cel ce Se vede este om la chip, dar ca un Dumnezeu Se suie cu trupul mai presus de ceruri.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Galileenii privind la Tine, Cuvinte, înălţându-Te din Muntele Măslinilor cu trupul, auzeau pe îngeri strigând către dânşii: Ce staţi privind? Acesta va să vină iarăşi cu trupul, aşa precum L-aţi văzut.

Slavă... Şi acum..., glasul al 2-lea:

Născutu-Te-ai, precum Însuţi ai voit; arătatu-Te-ai, precum Însuţi ai socotit; pătimit-ai cu trupul, Dumnezeul nostru; din morţi ai înviat, călcând moartea; înălţatu-Te-ai întru slavă, Cel ce pe toate le plineşti; şi ne-ai trimis pe dumnezeiescul Duh, ca să lăudăm şi să slăvim Dumnezeirea Ta.

LA PRAZNICUL POGORÂRII DUHULUI SFÂNT

(Duminica Rusaliilor)

Troparul Praznicului, glasul al 8-lea:

Binecuvântat eşti, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce preaînţelepţi pe pescari i-ai arătat, trimiţându-le lor Duhul Sfânt; şi printr-înşii lumea ai vânat, Iubitorule de oameni, slavă Ţie.

Condacul, glasul al 8-lea.

Când Cel Preaînalt, pogorându-Se, a amestecat limbile, despărţit-a neamurile; iar când a împărţit limbile cele de foc, la o unire pe toţi i-a chemat; şi cu un glas slăvim pe Duhul cel Preasfânt.

CATAVASIILE

Cu dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul... (vezi în urmă la Înălţarea Domnului, pag. 309).

LUMINĂNDA

Podobie: Cela ce ai înfrumuseţat...

Preasfinte Duhule, Care de la Tatăl purcezi şi prin Fiul ai venit la ucenicii cei necărturari, mântuieşte pe cei ce Te-au cunoscut pe Tine, Dumnezeu, şi-i sfinţeşte pe toţi (de două ori).

Slavă... Şi acum...

Lumină este Tatăl, Lumină este Cuvântul, Lumină şi Sfântul Duh, Cel ce a fost trimis Apostolilor în chip de limbi de foc; şi printr-Însul toată lumea se luminează a cinsti pe Sfânta Treime.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6, glasul al 4-lea:

Stih: Ca să facă între dânşii judecată scrisă, slava aceasta este a tuturor cuvioşilor Săi.

Lucruri minunate au văzut astăzi toate neamurile, în cetatea lui David, când Duhul Sfânt S-a pogorât în chip de limbi de foc, precum a spus Luca, de Dumnezeu grăitorul. Că zice: Adunaţi fiind ucenicii lui Hristos, s-a făcut sunet ca de o suflare ce vine repede, şi a umplut casa unde erau ei şezând; şi toţi au început a grăi cu străine graiuri, cu minunate dogme, cu uimitoare învăţături ale Sfintei Treimi.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi pe Domnul întru sfinţii Lui, lăudaţi-L pe El întru tăria puterii Lui.

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Duhul Sfânt era din veac şi este şi va fi, nici început având şi nici sfârşit; ci pururea cu Tatăl şi cu Fiul este unit şi împreună socotit. Viaţă şi de viaţă făcător; Lumină şi de lumină dătător; Binele însuşi şi izvor de bunătate; prin Care Tatăl Se cunoaşte şi Fiul Se preaslăveşte şi de toţi se ştie: o putere, o unire şi o închinare a Sfintei Treimi.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

Duhul Sfânt este Lumină şi Viaţă şi Izvor viu, înţeles cu mintea. Duhul înţelepciunii, Duhul înţelegerii, bun, drept, înţelegător, stăpânitor, curăţitor de păcate; Dumnezeu şi îndumnezeitor, foc din foc purcezător; grăitor, lucrător, împărţitor de daruri; prin Care toţi proorocii şi dumnezeieştii Apostoli, împreună cu mucenicii s-au încununat. Minunată auzire, neobişnuită privelişte, foc care se împarte, spre dăruirea de haruri.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Slavă... Şi acum..., glasul al 6-lea:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le plineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi Te sălăşluieşte

întru noi şi ne curăţeşte pe noi de toată întinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

LA NAŞTEREA SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL ŞI ÎNAINTEMERGĂTORUL

(24 iunie)

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Proorocule şi Înaintemergătorule al venirii lui Hristos, după vrednicie a te lăuda pe tine nu ne pricepem noi, cei ce cu dragoste te cinstim; că nerodirea celeia ce te-a născut şi amuţirea părintelui tău s-au dezlegat, întru mărită şi cinstită naşterea ta; şi întruparea Fiului lui Dumnezeu lumii se propovăduieşte.

Condacul, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Ceea ce mai înainte era stearpă, astăzi pe Înaintemergătorul lui Hristos naşte, iar acesta este plinirea a toată proorocia; că Cel pe Care proorocii mai înainte L-au vestit, pe Acesta, în Iordan mâna punându-şi, s-a arătat Cuvântului lui Dumnezeu, prooroc, propovăduitor, împreună şi Înaintemergător.

LA SFINŢII APOSTOLI PETRU ŞI PAVEL

(29 iunie)

Troparul sfinţilor, glasul al 4-lea:

Cei ce sunteţi între Apostoli cei dintâi pe scaune şezători şi lumii învăţători, Stăpânului tuturor rugaţi-vă pace lumii să dăruiască şi sufletelor noastre mare milă.

Condacul, glasul al 2-lea:

Pe propovăduitorii cei tari şi de Dumnezeu vestitori, căpetenia ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătăţilor Tale şi întru odihnă; că chinurile şi moartea lor le-ai primit mai presus decât orice prinos, Cel ce singur cunoşti cele din inimă.

LA VECERNIA MARE

Stihirile pe 8, glasul al 2-lea, însăşi Podobia (ale lui Andrei Pirul).

Stih: Dintru adâncuri am strigat către Tine: Doamne, Doamne,auzi glasul meu.

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe Petru şi pe Pavel, pe cei despărţiţi cu trupurile şi împreunaţi cu duhul, pe mai-marii propovăduitorilor de Dumnezeu? Pe unul, ca pe o căpetenie între ceilalţi apostoli; iar pe celălalt, ca pe cel ce mai mult decât alţii s-a ostenit. Că pe aceştia cu adevărat, după vrednicie, cu cununile măririi celei nemuritoare îi încununează Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce are mare milă.

De trei ori; a doua oară cu stihul: Fie urechile Tale luând-aminte la glasul rugăciunii mele, iar a treia oară cu stihul: De Te vei uita la

fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi? Că la Tine este milostivirea.

Stih: Pentru numele Tău Te-am aşteptat, Doamne; aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Cu ce frumuseţi de cântări vom lăuda pe Petru şi pe Pavel? Pe cei ce sunt aripile cunoştinţei de Dumnezeu, care au zburat până la marginile lumii şi la cer s-au înălţat; mâinile Evangheliei Harului, picioarele propovăduirii adevărului, râurile înţelepciunii, cornurile Crucii; prin care trufia demonilor o a surpat Hristos, Cel ce are mare milă.

De trei ori; a doua oară cu stihul: Din straja dimineţii până în noapte, din straja dimineţii, să nădăjduiască Israel în Domnul, iar a treia oară cu stihul: Că la Domnul este milă şi multă mântuire la El, şi El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

Stih: Lăudaţi pe Domnul toate neamurile, lăudaţi-L pe El toate popoarele.

Cu ce cântări duhovniceşti vom lăuda pe Petru şi pe Pavel? Pe cei ce au biruit păgânătatea şi gurile cele neastupate, săbiile cele înfricoşătoare ale Duhului, frumuseţile Romei cele luminoase, desfătările a toată lumea, tablele cele înţelegătoare ale Legii celei noi, de Dumnezeu scrise în Sion, pe care i-a chemat Hristos, Cel ce are mare milă.

De două ori; a doua oară cu stihul: Că s-a întărit mila Lui peste noi şi adevărul Domnului rămâne în veac.

Slavă..., glasul al 4-lea (a lui Ioan Monahul):

Cu întreita întrebare: «Mă iubeşti, Petre?», întreita lepădare Hristos o a îndreptat. Pentru aceasta, a şi zis Simon, către Cunoscătorul tainelor: Doamne, Tu toate

le cunoşti, toate le ştii; Tu ştii că Te iubesc. Pentru aceasta a zis Mântuitorul către dânsul: Paşte oile Mele, paşte pe aleşii Mei, paşte mieluşeii Mei, pe care cu sângele Meu i-am agonisit spre mântuire. Pe Acela roagă-L, de Dumnezeu fericite Apostole, să ne dăruiască nouă mare milă.

LA LAUDE

Slavă..., glasul al 6-lea (a lui Cosma Monahul):

Preacinstit praznicul Apostolilor a sosit Bisericii lui Hristos, care soleşte nouă mântuire. Deci, cu taină veselindu-ne, să zicem către dânşii: Bucuraţi-vă, luminătorii celor din întuneric, cei ce sunteţi raze ale Soarelui celui înţelegător. Bucuraţi-vă, Petre şi Pavele, cei ce sunteţi temeiuri neclintite dumnezeieştilor învăţături, prietenii lui Hristos, vase cinstite. Veniţi în mijlocul nostru, în chip nevăzut, învrednicind darurilor celor nematerialnice pe cei ce laudă cu cântări prăznuirea voastră.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit nouă rodul vieţii; ţie ne rugăm: Mijloceşte, Stăpână, cu Sfinţii Apostoli, să se miluiască sufletele noastre.

LA PRAZNICUL SCHIMBĂRII LA FAŢĂ A DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

(6 august)

Troparul Praznicului, glasul al 7-lea:

Schimbatu-Te-ai la faţă în munte, Hristoase Dumnezeule, arătând ucenicilor Tăi slava Ta, pe cât li se putea. Strălucească şi nouă, păcătoşilor, lumina Ta cea pururea fiitoare. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, slava Ţie.

Condacul, glasul al 7-lea:

În munte Te-ai schimbat la faţă, şi pe cât au putut ucenicii Tăi au văzut slava Ta, Hristoase Dumnezeule, pentru ca atunci când Te vor vedea răstignit, să înţeleagă Patima Ta cea de bunăvoie, şi să propovăduiască lumii, că Tu eşti cu adevărat raza Tatălui.

CATAVASIILE.

Cruce însemnând Moise... (vezi mai departe, la 14 septembrie, pag. 326).

LA PRAZNICUL ADORMIRII NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

(15 august)

Troparul Praznicului, glasul 1:

Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale izbăveşti din moarte sufletele noastre.

Condacul, glasul al 2-lea:

Pe Născătoarea de Dumnezeu, cea întru rugăciuni şi întru folosinţe neadormită, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu o au ţinut; căci ca pe Maica Vieţii, la viaţă o a mutat, Cel ce S-a sălăşluit în pântecele ei cel pururea fecioresc.

CATAVASIILE ADORMIRII

(Se cântă între 15-23 august)

Cântarea 1-a. Glasul 1.

Irmosul:

Cea împodobită cu dumnezeiasca mărire, sfinţita şi lăudata pomenirea ta, Fecioară, pe toţi credincioşii la bucurie i-a adunat; şi începând Mariam, cu timpane şi cu hore, cântă Unuia-Născut al tău, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Cântarea a 3-a.

Irmosul:

Cel ce eşti făcător şi cuprinzător a toate, Înţelepciunea şi Puterea lui Dumnezeu, Hristoase, neclintită şi nemişcată întăreşte Biserica, Cel ce însuţi eşti Sfânt, şi întru sfinţi Te odihneşti.

Cântarea a 4-a.

Irmosul:

Graiurile proorocilor şi preînchipuirile au proorocit întruparea Ta cea din Fecioară, Hristoase. Lumina strălucirii Tale întru lumina neamurilor va ieşi, şi va

striga Ţie adâncul cu veselie: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 5-a.
Irmosul:

Dumnezeiasca şi negrăita frumuseţe a bunătăţilor Tale, Hristoase, voi spune: că din veşnica mărire strălucire împreună-vecuitoare şi ipostatnică luând, din pântece fecioresc întrupându-Te, celor din întuneric şi din umbră le-ai răsărit ca un soare.

Cântarea a 6-a.
Irmosul:

Focul cel dinăuntru al chitului născut în luciul mării a fost închipuire a îngropării Tale celei de trei zile, al cărei prooroc Ionà s-a arătat; că fiind izbăvit, precum s-a şi spus mai înainte, nevătămat striga: Jertfi-voi Ţie, cu glas de laudă, Doamne.

Cântarea a 7-a.
Irmosul:

Mâniei celei fără de ruşine şi focului, împotrivindu-se dumnezeiasca dragoste, focul adică l-a răcorit, iar de mânie şi-a râs; prin vioara cea cuvântătoare de Dumnezeu însufleţită, care cu cele trei cântări ale sfinţilor, împotriva organelor de cântare ale păgânilor în mijlocul văpăii, a răsunat: Preaslăvite, Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a.
Irmosul:

Îngerul lui Dumnezeu cel preaputernic a arătat tinerilor văpaia răcorind pe cuvioşi, iar pe cei necredincioşi

arzând; şi pe Născătoarea de Dumnezeu o a făcut izvor de viaţă începător, stricare a morţii şi viaţă izvorând celor ce cântă: Pe Făcătorul singur să-L lăudăm cei izbăviţi, şi să-L preaînălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a:

Stih: Neamurile toate te fericesc pe tine, una de Dumnezeu-Născătoare.

Irmosul:

Biruiescu-se hotarele firii, întru tine, Curată Fecioară; că naşterea fecioreşte şi moartea arvuneşte viaţă. Ceea ce după naştere eşti fecioară, iar după moarte vie, mântuieşti pururea, Născătoare de Dumnezeu, moştenirea ta.

L U M I N Â N D A, glasul al 3-lea, însăşi Podobia:

Apostoli de la margini, adunându-vă aicea, în satul Ghetsimani, îngropaţi trupul meu; iar Tu, Fiule şi Dumnezeul meu, primeşte duhul meu (de trei ori).

L A L A U D E

Punem stihirile pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz între mucenici...

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

Întru mărită Adormirea ta, cerurile se bucură şi oştile îngereşti se veselesc; şi tot pământul se bucură, cântare de îngropare glăsuind ţie, Maicii Stăpânului tuturor,

ceea ce nu ştii de nuntă, Preasfântă Fecioară, care ai izbăvit neamul omenesc de osândirea cea strămoşească.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

De la margini s-au adunat cei mai aleşi dintre Apostoli, cu dumnezeiasca voie să te îngroape. Şi de pe pământ la înălţime văzându-te ridicată, glasul lui Gavriil cu bucurie a strigat ţie: Bucură-te, vasul a toată Dumnezeirea; bucură-te, singura care ai împreunat, cu naşterea ta, cele de pe pământ cu cele de sus.

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Ceea ce ai născut Viaţa, la viaţa cea fără de moarte ai trecut, prin cinstită Adormirea ta, înconjurându-te Îngerii, Domniile şi Puterile, Apostolii, Proorocii şi toată făptura; iar Fiul tău a primit cu preacuratele Sale mâini sufletul tău cel fără prihană, Fecioară-Maică, dumnezeiască Mireasă.

Slavă... Şi acum..., glasul al 6-lea:

La Adormirea ta cea fără de moarte, Născătoare de Dumnezeu, Maica Vieţii, norii au purtat pe apostoli prin văzduh, şi pe cei împrăştiaţi în lume i-au adunat la un loc înaintea preacuratului tău trup. Aceştia trupul tău îngropându-l cu cinste, glasul lui Gavriil au auzit, cântând: Bucură-te, cea plină de dar, Fecioară-Maică

nenuntită, Domnul este cu tine. Împreună cu aceştia roagă-L, ca Fiu al tău şi Dumnezeul nostru, să mântuiască sufletele noastre.

LA PRAZNICUL NAŞTERII NĂSCĂTOAREI DE DUMNEZEU

(8 septembrie)

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Naşterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea; că din tine a răsărit Soarele dreptăţii, Hristos Dumnezeul nostru; şi dezlegând blestemul, a dat binecuvântare; şi stricând moartea, ne-a dăruit nouă viaţă veşnică.

Condacul, glasul al 4-lea:

Ioachim şi Ana de ruşinea nenaşterii de fii, iar Adam şi Eva de stricăciunea morţii s-au liberat, Preacurată, prin sfântă naşterea ta. Pe aceasta o prăznuieşte şi poporul tău, de vina greşealelor izbăvindu-se, când grăieşte către tine: Cea stearpă naşte pe Născătoarea de Dumnezeu şi hrănitoarea Vieţii noastre.

CATAVASIILE

Cruce însemnând Moise... (vezi-le la 14 septembrie, pag. 326).

LA PRAZNICUL ÎNĂLŢĂRII CINSTITEI ŞI DE VIAŢĂ FĂCĂTOAREI CRUCI

(14 septembrie)

Troparul Praznicului, glasul 1:

Mântuieşte, Doamne, poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta; biruinţă binecredincioşilor creştini asupra celui potrivnic dăruieşte, şi cu Crucea Ta păzeşte pe poporul Tău.

Condacul, glasul al 4-lea:

Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra potrivnicilor, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

CATAVASIILE CRUCII

(care se cântă între 1–14 august şi 24 august–21 septembrie).

Cântarea 1-a. Glasul al 8-lea.

Irmosul:

Cruce însemnând Moise, cu toiagul, Marea Roşie o a despărţit lui Israel celui ce cu piciorul o a trecut; iar de-a curmezişul lovind-o, a împreunat-o împotriva carelor lui Faraon, înscriind deasupra nebiruita armă. Pentru aceasta, lui Hristos, Dumnezeul nostru, să-I cântăm, că S-a preaslăvit.

Cântarea a 3-a.
Irmosul:

Toiagul spre închipuirea tainei se primeşte, căci cu odrăslire a ales preot; iar Bisericii, celei mai înainte neroditoare, acum a înflorit lemnul Crucii, spre putere şi spre întărire.

Cântarea a 4-a.
Irmosul:

Auzit-am, Doamne, taina rânduielii Tale, înţeles-am lucrurile Tale şi am preaslăvit Dumnezeirea Ta.

Cântarea a 5-a.
Irmosul:

O, de trei ori fericite lemn, pe care s-a răstignit Hristos, Împăratul şi Domnul. Prin care a căzut cel ce a înşelat cu lemnul, biruit fiind de Cel ce S-a pironit pe tine cu trupul, de Dumnezeu, Care dă pace sufletelor noastre.

Cântarea a 6-a.
Irmosul:

În pântecele fiarei celei din apă, Ionà palmele întinzându-şi în chipul Crucii, mântuitoarea Patimă mai înainte o a închipuit lămurit, de unde a treia zi ieşind, a însemnat învierea cea mai presus de lume, a lui Hristos-Dumnezeu, Cel ce S-a răstignit cu trupul, şi cu învierea cea de a treia zi lumea a luminat.

Cântarea a 7-a:
Irmosul:

Nebuna poruncă a tiranului celui păgân, pe popoare le-a tulburat, suflând cu îngrozire şi cu hulă urâtă lui

Dumnezeu; însă pe cei trei tineri nu i-a înfricoşat mânia cea de fiară, nici focul cel mistuitor; ci cu duh de rouă aducător, ce împotrivă răsufla, înăuntrul focului fiind, cântau: Prealăudate Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a.

Stih: Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi preaînălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Irmosul:

Binecuvântaţi, tineri, cei întocmai cu numărul Treimii, pe Făcătorul Dumnezeu-Părintele; lăudaţi pe Cuvântul cel ce S-a pogorât şi focul în rouă l-a prefăcut; şi preaînălţaţi pe Duhul cel Preasfânt, Care dă viaţă tuturor întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a.

Stih: Măreşte, suflete al meu, pe preacinstită Crucea Domnului.

Irmosul:

Rai de taină eşti, Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit nelucrat pe Hristos, prin Care lemnul Crucii, cel de viaţă purtător, în pământ a fost sădit. Pentru aceasta, acum înălţat fiind, închinându-ne lui, pe tine te mărim.

LUMINÂNDA

Glasul al 2-lea:

Crucea este păzitoare a toată lumea. Crucea, podoaba Bisericii. Crucea, stăpânia împăraţilor. Crucea, întărirea credincioşilor. Crucea, slava îngerilor şi rănirea diavolilor.

LA LAUDE

Punem stihirile pe 4, glasul al 8-lea:

Podobie: O, uimitoare minune...

Stih: Lăudaţi-L pe El întru puterile Lui, lăudaţi-L pe El după mulţimea slavei Lui.

O, preamărită minune! Preasfânta Cruce, lemnul cel de viaţă purtător, la înălţime fiind ridicată, se arată astăzi. O măresc toate marginile, se înfricoşează demonii toţi. O, ce dar s-a dăruit pământenilor! Prin care Hristoase, mântuieşte sufletele noastre, ca un milostiv.

De două ori; a doua oară cu stihul: Lăudaţi-L pe El în glas de trâmbiţă, lăudaţi-L pe El în psaltire şi în alăută.

Stih: Lăudaţi-L pe El în timpane şi în horă, lăudaţi-L pe El în strune şi în organe.

O, preamărită minune! Crucea, care a purtat pe sine pe Cel Preaînalt, ca un strugure plin de viaţă se vede înălţată astăzi de pe pământ; prin care la Dumnezeu toţi am fost traşi, şi moartea de tot s-a zdrobit. O, preacurate lemn, prin care ne împărtăşim de nemuritoarea hrană cea din Eden, pe Hristos slăvind!

Stih: Lăudaţi-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudaţi-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

O, preamărită minune! Lăţimea şi lungimea Crucii cu a cerului se aseamănă, căci cu dumnezeiescul har pe toate le sfinţeşte. Întru aceasta neamurile cele barbare se biruiesc; întru aceasta frunţile credincioşilor se întăresc. O, dumnezeiască scară, prin care ne-am suit la ceruri, înălţând întru cântări pe Hristos-Domnul!

Slavă... Şi acum..., glasul al 6-lea:

Astăzi înainte merge Crucea Domnului, şi credincioşii o primesc pe ea cu dragoste, şi câştigă tămăduiri din toată boala, şi a sufletului şi a trupului. Pe aceasta o sărutăm cu bucurie şi cu frică; cu frică pentru păcat, că nevrednici suntem, iar cu bucurie, pentru mântuirea pe care o dă lumii Cel ce a fost pironit pe ea, Domnul, Care are mare milă.

LA PREACUVIOASA MAICA NOASTRĂ PARASCHEVA CEA NOUĂ

(14 octombrie)

Troparul cuvioasei, glasul al 8-lea:

Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că luând Crucea, ai urmat lui Hristos şi lucrând ai învăţat să nu se uite la trup, căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta, se şi bucură, împreună cu îngerii, Cuvioasă maică Parascheva, duhul tău.

Condacul cuvioasei, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Pe sfânta, ocrotitoarea celor ce sunt întru nevoi, pe preacinstita Parascheva, toţi cu bună credinţă să o lăudăm; că aceasta, viaţa cea stricăcioasă lăsând-o, pe

cea nestricăcioasă o a luat pe veci. Pentru aceasta, mărire şi daruri de minuni a aflat, cu dumnezeiască poruncă.

LA SFÂNTUL SLĂVITUL ŞI MARELE MUCENIC DIMITRIE IZVORÂTORUL DE MIR

(26 octombrie)

Troparul mucenicului, glasul al 3-lea:

Mare apărător te-a aflat întru primejdii lumea, purtătorule de chinuri, pe tine, cel ce ai biruit pe păgâni. Deci, precum mândria lui Lie ai zdrobit şi la luptă îndrăzneţ ai făcut pe Nestor, aşa, Sfinte Dimitrie, roagă pe Hristos-Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Troparul cutremurului, glasul al 8-lea:

Cel ce priveşti spre pământ şi-l faci pe el de se cutremură, izbăveşte-ne pe noi de groaza cea înfricoşătoare a cutremurului, Hristoase Dumnezeul nostru; şi trimite-ne nouă milele Tale cele bogate, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Condacul mucenicului, glasul al 2-lea:

Cu curgerile sângiurilor tale, Dimitrie, a roşit Biserica Dumnezeu, Cel ce ţi-a dat ţie tărie nebiruită şi păzeşte cetatea ta nevătămată, că tu eşti întărirea ei.

Condacul cutremurului, glasul al 6-lea:

Podobie: Plinind rânduiala...

Izbăveşte-ne, Doamne, pe noi pe toţi de cutremurul cel greu şi de rănile cele greu de suferit, pentru păcatele noastre. Miluieşte, Doamne, pe binecredincioşii creştini şi Biserica, pe care o ai câştigat cu sângele Tău, Stăpâne; şi cetatea Ta să nu o dai pierzării prin cutremurul cel înfricoşător; că pe alt Dumnezeu afară de Tine nu ştim; şi strigă celor ce-Ţi cântă Ţie: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

LA SOBORUL MAI-MARILOR VOIEVOZI MIHAIL ŞI GAVRIIL ŞI AL TUTUROR PUTERILOR CEREŞTI CELOR FĂRĂ DE TRUPURI

(8 noiembrie)

Troparul Sfinţilor Arhangheli, glasul al 4-lea:

Mai-marilor Voievozi ai oştilor cereşti, rugămu-vă pe voi, noi nevrednicii, cu rugăciunile voastre să ne acoperiţi, cu acoperământul aripilor slavei voastre celei netrupeşti; ca să ne păziţi pe noi, cei ce cădem cu stăruinţă şi strigăm: Izbăviţi-ne din nevoi, ca nişte mai-mari peste cetele Puterilor celor de sus.

Condacul, glasul al 2-lea:

Mai-marilor Voievozi ai lui Dumnezeu, slujitori ai dumnezeieştii slave, povăţuitori ai oamenilor şi căpetenii ale celor fără trupuri, ceea ce este de folos cereţi nouă şi mare milă, ca nişte mai-mari Voievozi ai celor fără de trupuri.

LA LAUDE

Slavă..., glasul al 5-lea:

Unde umbrează darul tău, Arhanghele, de acolo se izgoneşte toată puterea diavolului; că luceafărul cel ce a căzut nu poate să rabde lumina ta. Pentru aceasta, te rugăm: săgeţile lui, cele de foc purtătoare, pornite asupra noastră, stinge-le cu mijlocirea ta, izbăvindu-ne pe noi de smintelile lui, vrednicule de laudă, Mihaile arhanghele.

Şi acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Fericimu-te pe tine şi te slăvim credincioşii, după datorie, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, cetatea cea neclintită, zidul cel nesurpat, ocrotitoarea cea tare şi scăparea sufletelor noastre.

LA PRAZNICUL INTRĂRII ÎN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI

(21 noiembrie)

Troparul Praznicului, glasul al 4-lea:

Astăzi, înainte-însemnarea bunăvoinţei a lui Dumnezeu şi propovăduirea mântuirii oamenilor, Fecioara, în Biserica lui Dumnezeu luminat se arată, şi pe Hristos tuturor mai înainte Îl vesteşte. Acesteia şi noi, cu mare glas să-i cântăm: Bucură-te, plinirea rânduielii Ziditorului.

Condacul, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat...

Preacurată biserică a Mântuitorului, cămara cea de mult preţ şi Fecioara, sfinţita vistierie a slavei lui Dumnezeu, astăzi se aduce în casa Domnului, împreună-aducând darul Duhului lui Dumnezeu; pe care o laudă îngerii lui Dumnezeu; aceasta este cortul cel ceresc.

LA SFÂNTUL IERARH NICOLAE

(6 decembrie)

Troparul sfântului, glasul al 4-lea:

Îndreptător al credinţei şi chip al blândeţelor, învăţător al înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta, ai câştigat cu smerenia pe cele înalte, cu sărăcia pe cele bogate. Părinte

Ierarhe Nicolae, roagă pe Hristos-Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Condacul, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

În Mira, sfinte, sfinţitor te-ai arătat; că Evanghelia lui Hristos plinind-o, cuvioase, ţi-ai pus sufletul tău pentru poporul tău; scăpat-ai de moarte pe cei nevinovaţi. Pentru aceasta, te-ai sfinţit, ca un mare cunoscător al darului lui Dumnezeu.

LUMINÂNDELE ŞI STIHIRILE CELOR 11 EVANGHELII

Care se cântă Duminica la Utrenie.

Stihirile sunt făcute de împăratul Leon Înţeleptul, iar Luminândele, de fiul său Constantin Porfirogenetul.

LUMINÂNDA 1-a:

Cu Ucenicii să ne suim în Muntele Galileii, prin credinţă să vedem pe Hristos grăind, că a luat putere, a celor de sus şi a celor de jos; să aflăm cum învaţă a boteza toate neamurile, în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, şi că va fi împreună cu ai Săi, precum a făgăduit, până la sfârşitul veacului.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Cu Ucenicii împreună te-ai bucurat, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că ai văzut pe Hristos înviat din mormânt a treia zi, precum a zis. Cărora S-a şi arătat, învăţându-i şi arătându-le cele mai bune şi poruncin-

du-le să boteze în Tatăl şi în Fiul şi în Duhul; ca să ne încredinţăm noi de scularea Lui, şi să te mărim pe tine, Fecioară.

Stihira Evangheliei întâi, glasul 1:

În munte mergând Ucenicii pentru înălţarea cea de pe pământ, înaintea lor a stat Domnul; şi închinându-se Lui şi fiind învăţaţi pretutindenea de puterea cea dată lor, în toată lumea au fost trimişi, să propovăduiască Învierea cea din morţi şi înălţarea la ceruri. Cu care a şi făgăduit că va fi împreună în veci, nemincinosul Hristos-Dumnezeu şi Mântuitorul sufletelor noastre.

LUMINÂNDA a 2-a:

Piatra văzând-o răsturnată, mironosiţele se bucurau că au văzut pe un tânăr şezând în mormânt şi acela le-a zis lor: Iată, Hristos S-a sculat, spuneţi Ucenicilor, împreună şi lui Petru: Mergeţi mai înainte în Muntele Galileii; acolo Se va arăta vouă, precum a spus mai înainte prietenilor.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Un înger a spus Fecioarei: Bucură-te, mai înainte de zămislirea Ta, Hristoase; şi tot un înger a răsturnat piatra mormântului Tău. Căci acela, în locul întristării, semne de negrăită bucurie; iar acesta, în locul morţii, pe Tine, Dătătorule de viaţă, propovăduindu-Te şi mărindu-Te a vestit femeilor şi ucenicilor învierea.

Stihira Evangheliei a doua, glasul al 2-lea:

Cu miresme venind femeile cele ce au fost cu Maria şi nepricepându-se cum le va fi ca să-şi împlinească dorirea, li s-a arătat piatra răsturnată şi un dumnezeiesc tânăr potolind tulburarea sufletelor lor. Că a zis: S-a sculat Iisus Domnul. Pentru aceasta, propovăduiţi propovăduitorilor Lui ucenici, să meargă în Galileea şi-L vor vedea pe El înviat din morţi, ca pe Dătătorul de viaţă şi Domnul.

LUMINÂNDA a 3-a:

Că Hristos S-a sculat, nimeni să nu fie necredincios; că S-a arătat Mariei, apoi a fost văzut de cei ce mergeau spre sat. Şi Ucenicilor iarăşi S-a arătat, celor unsprezece, care şedeau; pe care trimiţându-i să boteze, S-a înălţat la ceruri, de unde Se pogorâse, întărind propovăduirea cu mulţime de semne.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Soare, Care ai răsărit astăzi din mormânt ca un Mire din cămară şi iadul l-ai prădat şi moartea o ai zdrobit, pentru rugăciunile celeia ce Te-a născut, lumină trimite-ne nouă, lumină care luminează inimile şi sufletele, lumină care îndreptează pe toţi să umble în cărările poruncilor Tale şi în căile păcii.

Stihira Evangheliei a treia, glasul al 3-lea:

Magdalenei Mariei, care a vestit învierea din morţi şi arătarea Mântuitorului, necrezându-i ucenicii, au fost mustraţi pentru învârtoşarea inimii; dar fiind înarmaţi

cu semne şi cu minuni, la propovăduire au fost trimişi. Şi Tu, Doamne, la Începătorul luminii, Tatăl, Te-ai înălţat; iar ei au propovăduit pretutindenea Cuvântul, cu minuni încredinţându-L. Pentru aceasta, luminându-ne printr-înşii, slăvim Învierea Ta cea din morţi, Iubitorule de oameni, Doamne.

LUMINÂNDA a 4-a:

Cu fapte bune luminându-ne, să vedem pe bărbaţii cei ce s-au arătat în mormântul cel de viaţă purtător, în haine strălucitoare, Mironosiţelor, care-şi plecau faţa la pământ; învierea Celui ce stăpâneşte cerul să o vedem şi spre Viaţă, la mormânt, să alergăm cu Petru; şi minunându-ne de ceea ce s-a făcut, să rămânem ca să vedem pe Hristos.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Zicând: Bucuraţi-vă, schimbat-ai întristarea strămoşilor, Doamne, aducând în loc bucuria sculării Tale, în lume. Deci, Dătătorule de viaţă, aceeaşi lumină care luminează inimile, pentru ceea ce Te-a născut pe Tine, lumina îndurărilor Tale trimite-o, ca să strigăm Ţie: Iubitorule de oameni, Dumnezeule-Omule, slavă sculării Tale.

Stihira Evangheliei a patra, glasul al 4-lea:

Dimineaţă adâncă era şi femeile au venit la mormântul Tău, Hristoase, dar trupul cel dorit de dânsele n-a fost aflat. Pentru aceasta, fiind nedumerite, cei ce le-au stat înainte în haine strălucitoare, le-au zis: Ce căutaţi

pe Cel viu cu cei morţi? S-a sculat, precum a zis mai înainte. Pentru ce nu vă aduceţi aminte de cuvintele Lui? Cărora crezând ele, au propovăduit cele văzute. Dar bunelevestiri păreau vorbe deşarte; astfel că ucenicii erau încă zăbavnici; dar Petru a alergat şi văzând, a slăvit întru sine minunile Tale.

LUMINÂNDA a 5-a:

Viaţa şi Calea, Hristos, din morţi sculându-Se, împreună cu Luca şi cu Cleopa a călătorit; de care a şi fost cunoscut în Emaus, frângând pâinea; ale căror suflete şi inimi erau aprinse, când le grăia lor pe cale şi le tâlcuia, din Scripturi, cele ce a pătimit. Cu care să strigăm: S-a sculat şi S-a arătat şi lui Petru.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Laud mila Ta cea nemăsurată, Făcătorul meu; că pe Tine Însuţi Te-ai golit, ca să porţi şi să mântuieşti firea omenească cea înrăutăţită. Şi Dumnezeu fiind, ai răbdat din curată porunca lui Dumnezeu a Te face precum sunt eu, şi a Te pogorî până la iad, vrând să mă mântuieşti pe mine, pentru rugăciunile celei ce Te-a născut, Stăpâne, întru tot Îndurate.

Stihira Evangheliei a cincea, glasul al 5-lea:

O, preaînţelepte judecăţile Tale, Hristoase! Cum lui Petru, prin giulgiurile singure i-ai dat să cunoască învierea Ta? Şi cu Luca şi cu Cleopa împreună-călătorind, vorbeai; şi vorbind nu îndată Te-ai arătat pe Sineţi. Pentru aceasta, ai şi fost mustrat, ca şi cum ai

fost un străin în Ierusalim şi n-ai fi fost părtaş al sfaturilor lor până în sfârşit. Ci ca Cel ce pe toate spre folosul zidirii le orânduieşti, şi proorociile cele despre Tine le-ai tâlcuit şi, când ai binecuvântat pâinea, ai fost recunoscut de dânşii, ale căror inimi şi mai înainte de aceasta erau aprinse spre a Te cunoaşte; care, iată, au şi propovăduit deslușit ucenicilor adunaţi învierea Ta, prin care miluieşte-ne pe noi.

LUMINÂNDA a 6-a:

Arătând că eşti om, Mântuitorule, după fiinţă, înviind din groapă, stând în mijloc, din mâncare Te-ai împărtăşit şi ai învăţat botezul pocăinţei. Şi îndată Te-ai înălţat la cerescul Părinte şi ucenicilor ai făgăduit că vei trimite pe Mângâietorul; Cel ce eşti mai presus de Dumnezeire, Dumnezeule-Omule, slavă sculării Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Făcătorul făpturii şi Dumnezeul tuturor, trup omenesc a luat din preacurate sângiurile tale, Preasfântă Fecioară; şi toată firea cea înrăită o a înnoit, lăsându-te după naştere tot ca mai înainte de naştere. Pentru aceasta, pe tine cu credinţă te lăudăm, strigând: Bucură-te, Stăpâna lumii.

Stihira Evangheliei a şasea, glasul al 6-lea:

Cu adevărat Tu eşti, Hristoase, pacea, pentru oamenii lui Dumnezeu; pacea Ta dând-o după sculare, Ucenicilor, înfricoşaţi i-ai arătat pe dânşii, părându-li-se că văd duh. Dar ai potolit tulburarea sufletelor lor, ară-

tându-le mâinile şi picioarele Tale; şi necrezând ei încă, prin părtăşia la mâncare şi prin amintirea învăţăturilor le-ai deschis lor mintea, să înţeleagă Scripturile. Cărora şi părintească făgăduinţă lăsându-le şi binecuvântându-i pe dânşii, Te-ai înălţat la cer. Pentru aceasta, împreună cu dânşii ne închinăm Ţie, Doamne, slavă Ţie.

LUMINÂNDA a 7-a:

Spunând Maria că au luat pe Domnul, alergat-au la mormânt Simon-Petru şi un alt ucenic al lui Hristos, pe care îl iubea El; şi au alergat cei doi şi au aflat giulgiurile singure înăuntru zăcând, iar mahrama capului era osebit de ele. Pentru aceasta, iarăşi au tăcut, până ce au văzut pe Hristos.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Mari şi minunate lucruri ai făcut pentru mine, Hristoase al meu, mult-Milostive; că din Fecioară Prunc Te-ai născut, în chip de negrăit; şi Cruce ai primit şi moarte răbdând, ai înviat întru slavă,şi firea noastră o ai liberat de moarte. Slavă, Hristoase, strălucirii Tale, slavă puterii Tale.

Stihira Evangheliei a şaptea, glasul al 7-lea:

Iată întuneric şi de dimineaţă, şi ce stai la mormânt, Marie, mult întuneric având în minte? Pentru ce întrebi: Unde a fost pus Iisus? Ci vezi pe ucenicii care aleargă-împreună, cum prin giulgiuri şi prin mahramă şi-au dat seama de înviere şi şi-au adus aminte de Scriptura cea

despre aceasta. Cu care şi prin care şi noi crezând, Te lăudăm pe Tine, Dătătorule de viaţă Hristoase.

LUMINÂNDA a 8-a:

Doi îngeri văzând înăuntru mormântului, Maria s-a spăimântat; şi pe Hristos necunoscându-L, ca pe un grădinar îl întreba: Doamne, unde ai pus trupul Iisusului meu? Şi cunoscându-L, după vorbire, că era Însuşi Mântuitorul, a auzit: Nu te atinge de Mine. La Tatăl Mă duc; spune fraţilor Mei.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Unul din Treime L-ai născut, Fecioară, în chip de negrăit, îndoit în fire fiind şi îndoit în lucrare şi unul în persoană; deci, pe Acesta roagă-L pururea, pentru cei ce se închină ţie cu credinţă, ca să fie izbăviţi de toată asuprirea vrăjmaşului; că toţi acum la tine scăpăm, Stăpână de Dumnezeu Născătoare.

Stihira Evangheliei a opta, glasul al 8-lea:

Lacrimile Mariei nu în zadar s-au vărsat fierbinte; că iată s-a învrednicit şi de învăţăturile îngereşti şi de vederea Ta, o, Iisuse. Dar cugetă încă lucruri pământeşti, ca o femeie neputincioasă; pentru aceasta a şi fost oprită să se atingă de Tine, Hristoase. Dar, totuşi, propovăduitoare a fost trimisă ucenicilor Tăi, cărora bunele-vestiri le-a spus, vestindu-le suirea la moştenirea părintească. Cu care învredniceşte-ne şi pe noi arătării Tale, Stăpâne Doamne.

LUMINĂNDA a 9-a:

Încuiate fiind uşile, Stăpâne, când ai intrat umplut-ai pe Apostoli de Duhul cel Preasfânt, cu pace însuflându-i; cărora le-ai dat şi a lega şi a dezlega păcatele. Şi după opt zile coasta Ta şi mâinile ai arătat lui Toma, cu care grăim: Domn şi Dumnezeu, Tu eşti.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Fiul tău când L-ai văzut înviat din mormânt a treia zi, dumnezeiască Mireasă, Preasfântă Fecioară, ai lepădat toată mâhnirea pe care, ca o Maică, o ai îndurat, când L-ai văzut pătimind. Şi de bucurie umplându-te, cu ucenicii Lui cinstindu-L, Îl lauzi pe El. Pentru aceasta, pe cei ce te propovăduiesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu, acum mântuieşte-i.

Stihira Evangheliei a noua, glasul al 5-lea:

Ca întru anii cei de apoi, fiind seară întru întâia zi a săptămânii, stătut-ai înaintea Ucenicilor, Hristoase, şi printr-o minune, cu intrarea prin uşile încuiate, ai adeverit minunea Învierii Tale celei din morţi; şi ai umplut de bucurie pe Ucenici şi Duh Sfânt le-ai dat lor şi puterea iertării păcatelor le-ai împărţit; şi pe Toma nu l-ai lăsat să se afunde în valul necredinţei. Pentru aceasta, dă-ne şi nouă cunoştinţă adevărată şi iertare de greşeale, Milostive Doamne.

LUMINÂNDA a 10-a:

Marea Tiberiadei, pe Natanael şi cu Petru, împreună cu fiii lui Zevedei şi cu alţi doi şi pe Toma i-a avut de

demult la pescuire; care, după porunca lui Hristos, de-a dreapta aruncând mrejele, au scos mulţime de peşti. Pe Care Petru cunoscându-L, a înotat către Dânsul. Cărora, a treia oară arătându-Se, le-a arătat şi pâine şi peşte pe cărbuni.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Pe Domnul, Care a înviat a treia zi din mormânt, roagă-L, Fecioară, pentru cei ce te laudă şi cu dragoste te fericesc; că pe tine te avem toţi liman de mântuire şi mijlocitoare către Dânsul; că moştenirea ta şi robii tăi suntem, Născătoare de Dumnezeu, şi spre a ta ocrotire toţi ţintim.

Stihira Evangheliei a zecea, glasul al 6-lea:

După pogorârea în iad şi după învierea din morţi, întristându-se Ucenicii, precum li se cădea pentru despărţirea Ta, Hristoase, la pescuire s-au întors; şi iarăşi luntre şi mreje, dar vânat nicidecum; ci Tu, Mântuitorule, arătându-Te ca un Stăpân al tuturor, de-a dreapta ai poruncit să arunce mrejele. Şi s-a făcut cuvântul faptă îndată şi mulţime multă de peşti şi cină minunată gata pe pământ; din care împărtăşindu-se atunci Ucenicii Tăi, învredniceşte-ne şi pe noi să ne desfătăm acum cu gândul, Iubitorule de oameni, Doamne.

LUMINÂNDA a 11-a:

După dumnezeiasca sculare, de trei ori întrebându-l Domnul pe Petru: Mă iubeşti?, l-a pus peste oile Sale

mai mare păstor; care, văzând pe cel pe care-l iubea Iisus mergând după Dânsul, a întrebat pe Stăpânul: Dar acesta ce e? De voi vrea să rămână până ce voi veni iarăşi, a răspuns, ce-ţi este ţie, prietene Petre?

A Născătoarei de Dumnezeu:

O, înfricoşătoare taină! O, preastrăină minune! Prin moarte, moartea cu totul s-a zdrobit. Deci cine nu Te va lăuda pe Tine şi cine nu se va închina învierii Tale, Cuvântule, şi Născătoarei de Dumnezeu, ceea ce întru curăţie Te-a născut pe Tine cu trup? Pentru ale cărei rugăciuni, izbăveşte-i pe toţi din gheenă.

Stihira Evangheliei a unsprezecea, glasul al 8-lea:

Arătându-Te pe Tine Ucenicilor Tăi, Mântuitorule, după înviere, lui Simon, spre răsplătirea dragostei, i-ai dat păstorirea oilor, adică grija de a le paşte pe ele. Pentru aceasta, ai şi zis: De Mă iubeşti, Petre, paşte mieluşeii Mei, paşte oile Mele. Iar el, arătându-şi îndată iubirea de prieteni, despre celălalt ucenic a întrebat. Cu ale căror rugăciuni, Hristoase, turma Ta păzeşte-o de lupii cei ce o risipesc pe ea.

CUPRINSUL

PARTEA ÎNTÂI

CÂNTĂRILE ÎNVIERII PE CELE OPT GLASURI

Cântările Învierii glasului 1 9-63

Rânduiala Vecerniei de Sâmbătă seara 9

Rânduiala Miezonopticii de Duminici, cu Troparele treimice 25

Rânduiala Utreniei Duminicilor 32

Însemnare de Tipic pentru Rânduiala Utreniei din alte sărbători afară de Duminici 63

Rânduiala Sfintei Liturghii 66

Scurtă însemnare despre Rânduiala Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite 93

Cântările Învierii glasului al 2-lea: 98-111

Sâmbătă seara, la Vecernie 98

Duminică dimineața, la Utrenie 103
La Sfânta Liturghie 110

Cântările Învierii glasului al 3-lea: 112-125

Sâmbătă seara, la Vecernie 112
Duminică dimineața, la Utrenie 116
La Sfânta Liturghie 123

Cântările Învierii glasului al 4-lea: 126-140

Sâmbătă seara, la Vecernie..... 126
Duminică dimineața, la Utrenie 131
La Sfânta Liturghie..... 138

Cântările Învierii glasului al 5-lea: 141-155

Sâmbătă seara, la Vecernie..... 141
Duminică dimineața, la Utrenie..... 146
La Sfânta Liturghie..... 154

Cântările Învierii glasului al 6-lea: 156-169

Sâmbătă seara, la Vecernie..... 156
Duminică dimineața, la Utrenie..... 161
La Sfânta Liturghie..... 168

Cântările Învierii glasului al 7-lea: 170-183

Sâmbătă seara, la Vecernie 170
Duminică dimineața, la Utrenie..... 174
La Sfânta Liturghie..... 181

Cântările Învierii glasului al 8-lea: 184-198

Sâmbătă seara, la Vecernie 184
Duminică dimineața, la Utrenie..... 188
La Sfânta Liturghie..... 196

PARTEA A DOUA

PODOBIILE CELOR OPT GLASURI, POLIELEUL CU MĂRIMURILE (STIHIRILE), CATAVASIILE PRAZNICELOR ÎMPĂRĂTEŞTI ŞI ALTE CÂNTĂRI DE TREBUINŢĂ LA SLUJBA UTRENIEI

Podobiile celor opt glasuri 201

Polieleul care se cântă la Praznicele Împărăteşti şi ale unor Sfinţi: Robii Domnului (Psalmii 134-134) 210

Polieleul: La râul Babilonului (Psalmul 136) 214

Polieleul la Praznicele Maicii Domnului (Cuvânt bun) 215

Mărimurile şi Stihirile, cu stihuri alese din Psalmi, care se cântă după Polieleu 218

Binecuvântările morţilor (Ceata Sfinţilor) 263

Catavasii la Praznicele Împărăteşti, împreună cu Troparele şi Condacele, precum şi alte cântări mai de trebuinţă din slujba acestor sărbători 266-335

La Praznicul Naşterii Domnului (25 dec.) 266
La Praznicul Tăierii-împrejur a Domnului nostru Iisus Hristos (1 ian.) 273
La Praznicul Botezului Domnului (6 ian.) 273
La Praznicul Întâmpinării Domnului (2 febr.) 281
La Praznicul Bunei Vestiri (25 martie) 284
La Praznicul Floriilor 288
În Sfânta şi Luminata zi a Paştilor 299
La Sfântul Marele Mucenic Gheorghe (23 aprilie) 307
La Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena (21 mai) 308

La Praznicul Înălțării Domnului 309
La Praznicul Pogorârii Duhului Sfânt 313
La Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul (24 iunie) 316
La Sfinții Apostoli Petru și Pavel (29 iunie) 317
La Praznicul Schimbării la față (6 august) 320
La Praznicul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu (15 aug.) 320
La Praznicul Nașterii Născătoarei de Dumnezeu (8 sept.) 325
La Praznicul Înălțării Sfintei Cruci (14 sept.) 326
La Sfânta Parascheva (14 oct.) 330
La Sfântul Dimitrie, Izvorâtorul de mir (26 oct.) 331
La Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil (8 noiembrie) 332
La Praznicul Intrării în biserică a Maicii Domnului (21 noiembrie) 334
La Sfântul Ierarh Nicolae (6 decembrie) 334

Luminândele și Stihirile celor 11 Evanghelii 336

Cuprinsul 347

Cu vrerea Bunului Dumnezeu, Celui în Treime preaslăvit, săvârşitu-s-a tipărirea acestei noi ediţii a cărţii de cult CATAVASIER, în cel de-al şaisprezecelea an de la alegerea şi întronizarea Prea Fericitului Părintelui nostru

TEOCTIST

în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Din îndrumarea şi cu purtarea de grijă a Prea Fericirii Sale, tipărirea acestei cărţi s-a făcut sub supravegherea Prea Sfinţitului Episcop **Vincenţiu Ploieşteanul**, Vicar patriarhal, ajutat de dl. *Aurelian Marinescu*, Directorul Editurii Institutului Biblic, şi de P.C. Pr. *Valer Ulican,* Consilier Patriarhal al Tipografiei Institutului Biblic.

Redactor şi tehnoredactor: Protos. Vartolomeu Bogdan, Secretar al Institutului Biblic.

Corectori: Marinela Bojin şi Gabriela Săndulescu.